

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem. — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, Powszechnej Wystawy Krajowej dr. Stanisław Bernatt, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 255

Poznań, środa dnia 5 czerwca 1929

Rok XXIV

Sprawa porozumienia francusko-niemieckiego

Po załatwieniu sprawy odszkodowań, opróżnienie Nadrenji będzie już kwestią czasu. A wówczas rozpocznie się w dziejach Europy nowy okres. Wówczas — trzeba sobie to jasno uświadomić — podjęte będą próby urzeczywistnienia planu porozumienia i zbliżenia francusko-niemieckiego. Dążenie w tym kierunku będzie tem silniejsze, że w Anglii dochodzą do władzy socjaliści, znani z niechęci do Francji, i z wielkiego, tradycyjnego germanofilizmu. Czy Francja, której zależy na dobrych stosunkach z Anglią, będzie mogła stanąć na uboczu tego prądu pacyfistycznego?

We Francji mnożą się głosy, nawołujące do porozumienia z Niemcami. Wielką mowę na ten temat wypowiedział niedawno w Zurychu, przywódca radykalów francuskich p. Herriot. Postawił tam sprawę porozumienia francusko-niemieckiego niemal jako „aksjomat” polityki francuskiej. Twierdził, że po upadku między Francją a Niemcami barjer politycznych i gospodarczych, „pozostaje już tylko zjednoczyć dusze”. Dowodził, że z tego duchowego i intelektualnego zjednoczenia należy wykluczyć wszelką myśl o hegemonii jednego z narodów. Utrzymywał, że jedynie przyjaźń francusko-niemiecka uratuje od niewoli amerykańskiej Europę, która ma do wyboru „wasalstwo, albo federację”.

Myśli te rozwiniął następnie Herriot w „Ere Nouvelle” w artykule „Niedorzeczność dzisiejszej Europy”. Uzasadnia on zbliżenie francusko-niemieckie koniecznością powstania wspólnego frontu europejskiego przeciw wzrastającej hegemonji Stanów Zjednoczonych. Nawołuje więc do stworzenia Stanów Zjednoczonych Europy przez zorganizowanie zwłaszcza europejskiej unji celnej. Powołuje się na opinię przewodniczącego grupy parlamentarnej francusko-niemieckiej w Paryżu, b. min. Yves Le Trocquer, który dowodził, że Europa nie wytrzyma konkurencji amerykańskiej, gdyż, posiadając 5 milionów kilometrów kw. obszaru, liczy 34 barjer celnych, natomiast Stany Zjednoczone reprezentują jednolity obszar 7 837 000 km. kwadratowych.

Czy motywem pomysłu zbliżenia francusko-niemieckiego jest tylko obawa przed Ameryką? Nie sądzimy. Fakt, że tej polityce patronują loża masonskie i ich jawne organizacje, jak Liga Praw Obrony Człowieka i Obywatela, wskazywałby, że kryją się za tem inne przyczyny, mianowicie niechęć do faszystowskiej Italji, a sympatja dla „republikańskich” Niemiec. Motywy te łatwo odnaleźć w lewicowej prasie francuskiej.

W każdym bądź razie myśl porozumienia z Niemcami znajduje coraz większy oddźwięk w prasie francuskiej. Nawet pisma prawicowe, jak „Avenir” i „Liberté”, choć zachowują sceptycyzm, jednak zasadniczo nie oponują, radzą tylko zachować ostrożność i czujność.

Nie należy oczywiście wątpić w dobrą wolę francuskich kół politycznych. Nawet najbardziej radykalni francuscy zwolennicy zbliżenia z Niemcami, jak p. Herriot, nie wątpią, że jest ono możliwe

Wzburzenie wśród młodzieży akademickiej we Lwowie

Studenci domagają się wypuszczenia na wolność aresztowanych kolegów

L w ó w, 5. 6. (Tel. wł.). Akcję przeprowadzenia natychmiastowych dochodzeń w sprawie zajęć we Lwowie objął dyrektor departamentu politycznego Stanilowski. W ciągu dnia wczorajszego panował we Lwowie spokój.

O godz. 11 rektorzy uniwersytetu, politechniki oraz akademii weterynaryjnej interwenjowali u wojewody w sprawie wypuszczenia aresztowanych 27 akademików. Wojewoda Goluchowski oświadczył, że nie może spełnić tej próby, ponieważ wszyscy aresztowani zostali już przekazani prokuraturze. Gdy młodzież o tem się dowiedziała, postanowiła ogłosić strajk na wszystkich u-

czelniach, o ile do środy do godz. 11-tej rano aresztowani nie będą wypuszczeni z więzienia. Na środę godz. 7.30 wieczorem zwołano wiec ogólny - akademicki.

Żydzi przestraszyli się

L w ó w, 5. 6. (AW) W dniu wczorajszym do kapituły rzymsko-katolickiej zgłosili się dwaj rabini, wyrażając swe ubolewanie z powodu wybryków młodzieży żydowskiej. Rabini zapowiedzieli przybycie specjalnej delegacji złożonej z rodziców dzieci, uczęszczających do gimnazjum przy ul. Zygmuntowskiej.

Ruch narodowy w Małopolsce rośnie na siłach

L w ó w 5. 6. (Tel. wł.) W dniu 1-go czerwca obradowała we Lwowie nad sprawami organizacyjnymi Rada Dzielnicowa Stronnictwa Narodowego pod przewodnictwem swego prezesa ks. W. Czartoryskiego z udziałem prezesa Stronnictwa p. Joachima Bartoszewicza i sekretarza generalnego posła K. Wierczaka.

Upadek wpływów B. B. na wsi małopolskiej

K r a k ó w 5. 6. (Tel. wł.) Doniesienia ze wsi w Małopolsce Zachodniej i Środkowej stwierdzają zupełny upadek wpływów B. B. wśród włościanstwa. W okręgu białskim żywą działalność rozwija Stronnictwo Narodowe, które silne jest również w okrę-

Wieczorem w sali Tow. Pedagogicznego odbyło się wielkie zebranie członków i zwolenników Stronnictwa. Referaty wygłosili pos. Pieracki, prez. Bartoszewicz i p. Demelówna.

W niedzielę 2 bm. odbył się bardzo liczny zjazd delegatów Stronnictwa Narodowego z całej Wschodniej Małopolski. (st)

gach rzeszowskim i przemyskim. W innych okręgach bardzo żywą akcję prowadzi „Piast”, który obecnie góruje na całej linii nad zanikającą stopniowo secesją p. Bojki. Mówców z B. B. chłopci na wiecach wogóle nie dopuszczają do głosu. (ih)

Delegacja polska do Madrytu

P a r y ż, 5. 6. (PAT.) Min. Zaleski w towarzystwie min. Knolla, dyr. dep. M. S. Z. Szumlakowskiego, radcy Tarnowskiego i sekretarza Tomaszewskiego wyjechał w dalszą podróż do Madrytu. Przed wyjazdem min. Zaleski złożył wizytę Briandowi, z którym przeprowadził dłuższą konferencję w sprawie zagadnień, znajdujących się na porządku obrad Rady Ligi Narodów. Min. Sokal w towarzystwie

członków delegacji polskiej w Genewie przejechał przez Paryż w drodze do Madrytu.

L o n d y n, 5. 6. (AW) W tutejszych kołach politycznych przypuszczają, iż wobec odwołania wyjazdu Chamberlaina do Madrytu możliwa jest rzecz, iż sprawa mniejszości narodowych nie będzie wogóle poruszana na tej sesji.

na podstawie obecnych traktatów i granic. Sądzą, że nieporozumienia polsko-niemieckie da się usunąć przez zawarcie traktatu handlowego i niewątpliwie w tym kierunku wywierany będzie na obie strony nacisk za pośrednictwem Ligi Narodów.

Tymczasem niebezpieczeństwo tej polityki wypływa właśnie z tragicznego nieporozumienia. Niemcy chcą się zbliżyć do Francji nie w celach pacyficyzmu i ogólnoeuropejskich, ale by rozluźnić przyjaźń polsko-francuską i zdobyć dla siebie wolne ręce na wschodzie, w stosunku do Polski. Polityka ta ma prowadzić do rewizji granic, czego domagają się całe Niemcy bez wyjątku.

Cóż się dziwić p. Schachtowi, który tę sprawę oficjalnie postawił niedawno w Paryżu, skoro przedstawiciel najbardziej pacyfistycznych Niemców, p. von Gerlach, na paryskim zebraniu Ligi Praw Człowieka, nawołując do trójporozumienia Francji, Niemiec, a nawet Polski, dał jasno do zrozumienia, że będzie mogło ono nastąpić przez oddanie

Niemcom Pomorza. Kto chce więc porozumienia z Niemcami, ten idzie na rękę ich planom rewizyjnym, a zatem nieświadomie pracuje na rzecz wojny, bo Polska nie wyrzeknie się dobrowolnie ani piędzi ziemi.

Wobec wielkich planów politycznych polska polityka zagraniczna musi wykazać dużo inicjatywy i przedsiębiorczości. Wchodzimy w okres przełomowy w rozwoju stosunków międzynarodowych. Czy jesteśmy na ten okres przygotowani? Czy nasze bezpieczeństwo zostanie wzmocnione w związku z ewakuacją Nadrenji? Czy ewentualne porozumienie francusko-niemieckie pozabawione będzie wszelkich ujemnych, nawet pośrednio następstw dla Polski? Czy pracuje się nad wzmocnieniem sojuszu francusko-polskiego? Na pytania te niedługo znajdziemy odpowiedź. Ale, przyznajemy, nieporozumienie, jakie wyniknęło w związku z odwołaniem wycieczki parlamentarzystów francuskich, nie jest dobrym prognostykiem.

Walka „w terenie”

Z dwóch miesięcy, przeznaczonych przez pp. Sławka i Polakiewicza podczas znanego posiedzenia klubu B. B. na ostateczne „rozwalenie” wszystkich poza rządowym stronnictwem, minął już pierwszy. Jeśli idzie o nas, Stronnictwo Narodowe, jakoś narazie tego „rozwalenia” nie czujemy. Lewicą niewiele się interesujemy, ale i z tego odcinka nie dochodzą żadne triumfalne komunikaty sztabu „sanacyjnego”.

Wobec takich wyników należy się spodziewać, że termin dwumiesięczny zostanie — sprolongowany, i że pozwo- lą nam żyć trochę dłużej. Sama sytuacja układa się w kierunku tej prolongaty. Pierwotny termin był wyznaczony w przypuszczeniu, że za dwa miesiące zbierze się Sejm. Ponieważ zaś ani rząd, ani lewica nie mają po temu ochoty, przeto „rozwalacze” zyskują dalsze 4. miesiące, do końca października. Mammy zatem czas zastanowić się nieco nad planami rządowej brygady, nad sposobami jej walki z innymi stronnictwami.

Świeżo odbył się zjazd działaczy samorządowych B. B. Ogólne programowo-polityczne przemówienie wygłosił prezes klubu B.B. pułkownik Sławek.

Program polityczny B. B. jest w tem przemówieniu ujęty w następujący sposób:

„Ogólna koncepcja, z jaką wystąpił na terenie życia politycznego Polski Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, daje inne nastawienie polityczne, daje wzrost od ujmowania zagadnień pod kątem takiej lub innej propagandy politycznej ku wysiłkom rozbudzenia zasadniczej tendencji, zasadniczego nastroju społeczeństwa w kierunku energii twórczej, w kierunku doceniania pracy ludzkiej”.

Pomimo najlepszej „tendencji” i znacznego „wysiłku” trudno nam jest „docenić” głęboko ukryty sens tego programu. Na szczęście sam mówca przychodzi nam z pomocą i zaraz niżej powiada wyraźnie, o co idzie:

„Streszczając, chodzi o to, ażebyśmy poprzez odsuwanie od wpływów na życie samorządowe ludzi o partyjnym zabarwieniu, starali się wydobyć na powierzchnię życia samorządowego ten typ działaczy, którzy potrafią dać jak największą inicjatywę, którzy posiadają jak największą zdolność widzenia rzeczywistości”.

To już jest zrozumiałe. W okresie feryj sejmowych, będzie się usilowało tam, gdzie to będzie wykonalne, przemieścić walkę „w terenie”. Jak to odsuwanie od wpływów i wsuwanie będzie wyglądało, tego wyraźnie nie powiedziano. Normalnym sposobem odsuwania jednych, a wysuwania innych ludzi w samorządzie są wybory. Ale tutaj nie decyduje jedna partja, lecz ogół obywateli, któremu żaden zjazd B. B. nie może odebrać dyrektyw. Widocznie zatem myśli się o innych sposobach, leżących w mocy czynników decydujących.

Nie potrzebujemy podkreślać, że głoszone przez p. Sławka usuwanie ludzi według uznania jednej partji jest właśnie tem, z czem p. Sławek rzekomo chce walczyć, a mianowicie wprowadzeniem powszechnej wojny politycznej na teren samorządu.

Radzimy dla celów pseudoantypartyjnych, a w rzeczywistości ultrapartyjnych, z ogniem nie igrać i nie wnosić w nasze życie samorządowe roznamietnionej walki politycznej, bo może to się źle skończyć nie tylko dla B. B., ale niestety i dla samorządu. M. K.

Na stronie 9-tej
„POWSZECHNA
WYSTAWA KRAJOWA”

Ciągle od nowa

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Warszawa, 3 czerwca.

Na ostatnim, trzecim z rzędu posiedzeniu Rady Ministrów nowego rządu mianowano b. wiceministra Jaroszyńskiego prezesem komisji usprawnienia administracji, a także postanowiono przy ministrze skarbu utworzyć osobny komitet finansowy.

W praktyce nowego rządu utari się zwyczaj zaczynania wszystkiego od nowa. Dorobek dotychczasowy i doświadczenie poprzedników nie są zgola brane w rachubę, ani też respektowane. W pierwszych latach naszej niepodległości żyliśmy ciągle pod znakiem nieustannych reorganizacji; dopiero w miarę lat zaczęliśmy torować własną drogę i uwzględniać powoli doświadczenia przeszłości. System pomajowy odrzucił a lamine wszystko, co było przed nim. Jego zdaniem cała przeszłość była nacechowana „nieprawością”. Przez trzy lata dokonywano nieustannych reorganizacji. Lecz i teraz nowy rząd p. Światalskiego odnosi się nawet do doświadczeń okresu Bartla tak, jak gdyby okres nie był okresem „sanacji”.

W poszukiwaniu dróg wyjścia p. Bartel wysunął koncepcję rad opiniodawczych. Powstało ich kilka, rząd ówczesny przykładał do ich obrad duże znaczenie, a nawet w niektórych kołach, niezliczonych parlamentarzystów, tułały się koncepcje utworzenia z owych rad jakiejś instytucji, która by zastępowała parlament. Życie wszakże zniewoliło te czynniki do zaniechania eksperymentów, a p. Bartel sam na ostatniej sesji niejednokrotnie deklarował się jako zdecydowany zwolennik ustroju parlamentarnego.

P. Światalski szuka znowu czynników, z którymi mógłby się podzielić odpowiedzialnością i któreby ułatwiły mu sformowanie jakiegoś programu działania. Zwrócił się tedy do organizacji gospodarczych o przedstawienie poglądów na sposoby zwalczania obecnego kryzysu gospodarczego, a napływające już odpowiedzi nie innego nie wskazują jak to, co nieraz zarówno w komisjach sejmowych, jak i parlamencie posłowie wskazywali. Memoriał organizacji kupieckich bądź też deklaracja izby handlowo-przemysłowej wskazują konieczność zmiany systemu podatkowego, nawołują do zwiększenia inicjatywy prywatnej i poniechania prób statystycznych. Czyż to samo wielokrotnie nie było podnoszone z trybuny parlamentarnej, szczególnie przez Klub Narodowy?

Powołany obecnie do życia komitet finansowy bądź też komitet usprawnienia administracji jest również czynnikiem opiniodawczym. Nieraz już używano tych samych metod. O ile chodzi o administrację, pamiętne były prace t. zw. komisji trzech (Bohrzyński, Kasznica, Smulski), która pozostawiła oparty na bogatym doświadczeniu elaborat, dotyczący zmiany naszej administracji, a wnioskujący głęboko w jej treść. P. Jaroszyński podejmuje ponownie pracę Syzyfa, a do współudziału zaprasza przede wszystkim przedstawicieli świata urzędniczego, którzy z natury rzeczy są zachowawcami w metodach postępowania. P. Matuszewski powołuje czynnik opiniodawczy z łona przedstawicieli organizacji finansowych państwowych, a więc nastawionych już z natury rzeczy jednostronnie i mniej wrażliwych na trudności i potrzeby życiowe, aniżeli przedstawiciele instytucji prywatnych. Zakres działania komitetu finansowego przewidywany jest taki mniej więcej sam, jak swego czasu miała rada finansowa, złożona z najwybitniejszych przedstawicieli kół gospodarczych i finansowych. Rada ta miała bezwzględnie szersze spojrzenie na życie, a dzisiaj została w silnym stopniu odsunięta od wpływu.

I tak ciągle kręcimy się wkoło, ciągle żyjemy w okresie reorganizacji, ciągle szukamy nowych dróg. Biurokracja nasza posiada już pewną tradycję i pewne ustalone metody. Mogą być one dobre i szkodliwe. Powinny zawsze ulegać ewolucji, ale niepodobna za każdym razem zrywać wszelką nie tradycję. Nieustanne to zmiany świadczą z jednej strony o braku wiary czynników kierowniczych w społeczeństwo, a z drugiej o braku własnego programu, urobionego na podstawie swoistego poglądu na świat i doświadczenia przeżytej przeszłości.

Za eksperymenty dokonywane nieustannie musi płacić całe społeczeństwo. A kiedyś historia wystawi za nie wysokie rachunek tym czynnikom, które dzisiaj eksperymentów tych dokonywują.

H. W.

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). — Komisja usprawnienia administracji, na której czele stoi p. Jaroszyński, działa w 5 sekcjach.

Najważniejszą jest sekcja podziału terytorjalnego państwa pod przewodnictwem sen. Romana. Chodzi o racjonalny podział państwa na województwa.

Sekcja dekoncentracyjna pod kierownictwem wojewody Raczkiewicza pracuje nad przetruciem załatwienia wielu spraw z województw na starostwa i ze starostw na gminy. Prace sekcji są już daleko posunięte i niedługo będą wykonane.

Sekcja przygotowania urzędników pod przewodnictwem prof. Buzka wysuwa postulaty w sprawie reformy studjów w wyższych zakładach naukowych, które nie są obliczone na kształcenie urzędników. Wysuwa się automatycznie kwestja przedłużenia lat praktyki dla młodych urzędników. W innych państwach okres praktyki dochodzi do 4 lat, u nas zaś trwa tylko rok.

P. Jaroszyński przypuszcza, że do października 1930 komisja skończy swoje prace i będzie mogła wnioski przedłożyć rządowi. (w)

Dlaczego urządzono wystawę w Poznaniu

Aleksander Świętochowski poświęca w „Myśli Narodowej” ostatnie swe „Liberum veto” rozważaniom, dlaczego Powszechną Wystawę Krajową urządzono w Poznaniu. Wielki ten myśliciel i publicysta pisze, co następuje:

Z niewoli wyszła nie jedna, ale trzy Polski, wyraźnie odmienne. Różniły się one już przed utratą niepodległości, ale były to różnice rodzinne, które nie zacierają rysów wspólnych. Tymczasem gdy trzy siostry wypuszczone z więzienia znalazły się w domu rodzinnym, spostrzegły, że są do siebie niepodobne, że mają inne myśli i uczucia, że się nie rozumieją i nie lubią. Wypadek przykry, ale naturalny. Gdyby nawet Polska przedrozbiorowa była zupełnie jednolita, to trzy jej dzielnice, podległe przez półtora wieku odmiennym wpływom, musiały odchylić się od wspólnego typu. Rosja oddziaływała na swój zabór bezprawiem, samowolą i uciskiem zewnętrznym, nie przenikając swoją słabą kulturą do głębi ducha narodowego; Niemcy oddziaływały surowym prawem, uciskiem wewnętrznym i mocną kulturą, przekształcając charakter i nastroj ludności ujarzmionej; Austria oddziaływała oszustwem politycznym, oprawionem w ramy bezdusznego formalizmu i wyjałowianiem umysłów. Z Królestwa kongresowego wszedł do Polski wyzwolonej fantastyczny marzyciel, z Wielkopolski — doskonały gospodarz i miłośnik praworządności, z Galicji scholastyczny biurokrata.

Wobec głównych zadań, jakie siłą konieczności narzuciły się naszemu wskrzeszonemu państwu, największą dla niego wartość okazał typ wielkopolski. Posiadał on bowiem te przymioty i uzdolnienia, które w danej chwili były najbardziej potrzebne i cenne dla narodu długo ubezwłasnowolnionego, nagle zjednoczonego i pragnącego szybko związać się w trwałą organizację. Nadto czas obecny na pierwszy plan życia społeczeństw wysunął sprawy gospodarcze. W literaturze i sztuce byliśmy dość zamożni, ale w dorobku materialnym bardzo biedni i w praworządności nierozwinięci lub zdemoralizowani. Otóż te dwie zanikłe arterje rozszerzyła, odświeżyła i napełniła zdrową krwią Wielkopolska. Ani społeczeństwa kongresowo-galicjskie, ani wyłonione z nich rządy tego jej znaczenia nie zrozumiały i nie oceniły. Przeciwnie, zachowały się wobec niej wyniośle, lekceważąco, niemal pogardliwie. Nie przyjęto z Poznańskiego wzorów, nie powołano stamtąd sterników nawy państwowej i — fakt niewiarogodny a prawdziwy — obsadzono je przeważnie materiałem ludzkim najgorszym, najmniej twórczym, najbardziej zawiądanym w formalistycę — galicjanami.

Ale życie — ten nieomylny doradca, sprawiedliwy sędzia i niepokonany zwycięzca — rozstrzygło inaczej. Ono zawsze potarga najmisterniejsze sieci intryg, zedrże maski obtudy, wyrzuciło okna w ciemnicy i wpuściło do

niej światło, strącił z wyżyny głupich i wprowadził na nią mądrych, wogóle wyzwolił i uruchomił siły naturalne. Zaczęło ono już to czynić w stosunku do Wielkopolski, z której biją coraz głębsze i silniejsze źródła energii narodu. Otacza ją ciągle jeszcze pajęczyna urzędowych i nieurzędowych dąsów, niechęci, urągów i upośledzeń, które chwilowo dokuczają, ale rozwieje ten tuman swem potężnym tchnieniem.

Przyszłość Polski streściła się dziś w pytaniu: nie jednostki i stronictwa, kierujące jej losami, stanowiące szereg fal przechodnich, ale czy cały naród wykaże dostateczną zdolność do stworzenia żywotnego i silnego organizmu polityczno-społecznego i kulturalnego, czy też on istnieje będzie jako budowa sztuczna i wąta, która istnieje tylko dzięki przyjaznemu dla niej układowi warunków, i która każda gwałtowniejsza burza rozwali? Odpowiedź na to pytanie tkwi nie w woli, zamiarach i czynach pojedynczego Gawła lub Pawła, ale w ogólnej masie polskiej. Gdybyśmy opierali naszą wróżbę na jednostkach, z dotychczasowych doświadczeń i przewidywań musielibyśmy wyprowadzić bardzo smutną, należy więc szukać znaków na całym obszarze narodu. Czy dostrzegamy pomyślnie i podtrzymujące chwalebne nadzieje. Widzimy je w rozmaitych punktach, ale najliczniejsze i najwyraźniejsze w Wielkopolsce.

Urządzona w Poznaniu Wystawa Krajowa mówi daleko więcej, niż zwykły tego rodzaju popis zdolności i pracy. Sofistyka jest sztuką udowodnienia najoczywistszych niemożliwości i nieprawdopodobieństw, a jest to szczególnie zamilowaniem uprawiana w Warszawie, gdzie gromadzi się największej czynów i zamierzeń, potrzebujących wykretnej obrony. Więc stolica wytłumaczyła krajowi, że dla wystawy słusznie wybrano Poznań, gdyż Wielkopolska jest najbardziej rozwinięta przemysłowo, że i t. d. Całe to gadanie jest ladajakiem wnioskiem, z którego uśmiełby się sofista grecki, dowodzący, że Achilles nie dogoni nigdy żółwia oddalonego o kilkanaście kroków. Poznania bowiem nie wybrano i Wielkopolska nie jest z trzech dzielnic najbardziej uprzemysłowiona. Ona tylko najmniej ocenia wagę spraw gospodarczych, ona posiada najwięcej energii, ona najjaśniej widzi i rozumie, że przyszłość Polski zależy nie od podziału władzy pomiędzy graczy politycznych, nie od zajęcia posad urzędowych przez szczęśliwych faworytów losu, wogóle nie od osób, ale od owoców pracy i kulturalnych zdobyczy i wysiłków narodu.

Warszawa jest kotłem, w którym wrzą osobiste pretensje, swary, ambicje, intrygi i zabiegi, jest miejscem nieustannej i zażartej walki o korzystne stanowiska i łupy, jest placem dla zapasów sportu politycznego między jednostkami, jest teatrem, cyrkiem, boiskiem, polem wyścigowym, klubem gry hazardowej lub domem rozpusty, ale nie wielkiem ogniskiem życia narodu, nie upustem najsilniejszych nurtów i prądów jego energii twórczej. Ludzi nas fantasmagorja obchodów, pochodów, parad, uroczystości, nieprzerwany ciąg toastów, strzałów wiwatowych, trzepotu chorągwi, sztucznych ogniów, przechrztu ulic i placów, nabożeństw bałwochwalczych i zdaje nam się, że to są objawy wielkiej mocy i bujności życia!

Tymczasem jest to tylko wrzawa, dym, gaz trujący, w najlepszym razie jarmark, karnawał, tańce, skoki gimnastyczne, podbijanie piłki nogami, słowem zabawa. Natomiast niech się wywiąże jakaś doniosła sprawa,

Z Piszczan

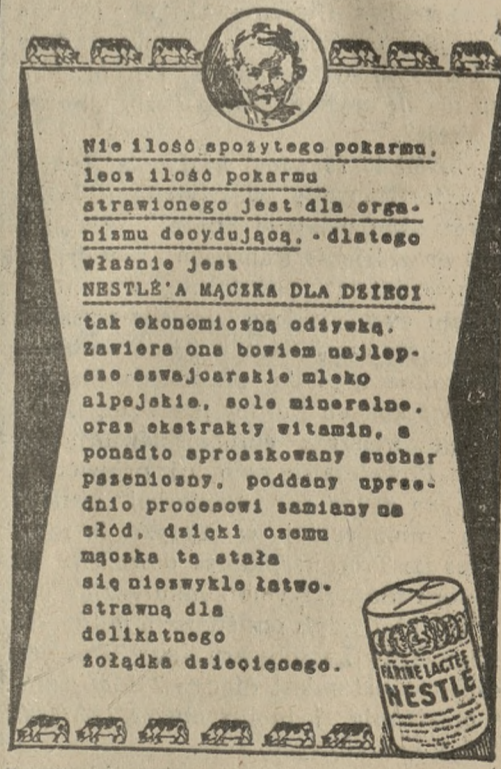
(Światowe Zdrojowisko przeciw reumatyzmowi). Kuracjuszom z Polski użycza Zarząd Zdrojowy 25% zniżki na kąpiele młotowe i okłady. Starania o wiza, jak również wszelkie inne informacje odnośnie do podróży i pobytu: u s t n i e : Biuro Piszczan, Poznań, ul. Masztalarska 7, tel. 18-95 piśmiennie: Biuro Piszczan dla Polski, Cieszyn. Tw 2689

niech się zdarzy jakiś ważny wypadek, kłeska, nieszczęście, zbrodnia publiczna, niech się ukaże groźna chmura nad państwem, Warszawa odpowie a negdotą lub dowcipem. Można by ułożyć grubą księgę z tych niezliczonych objawów humoru, które były jedynym odbiciem tych zdarzeń. Podczas niewoli stolica nasza umiała zdobyć się na bohaterstwo, na głęboki smutek, na powagę i rozum, na miłość ojczyzny, na poświęcenie dla niej osobistych korzyści i celów, tymczasem teraz, kiedy w niepodległości wszystkie owe przymioty mogłyby objawić się z wielką mocą, ona we wstrząsających wypadkach zachowuje się bezwrażliwie, obojętnie, niewolniczo, tylko stale kpinkuje. Niewątpliwie jest w niej powien procent dzielnych ludzi, szlachetnych obywateli i gorących patriotów, ale oni swoją szczupłą liczbą nie nadają barwy opinii publicznej i stanowią za ledwie nikły jej odcień.

Oto dlaczego urządzono wystawę nie w Warszawie, lecz w Poznaniu. Z tego samego powodu tam Paderewski wznosił pomnik Wilsonowi. W stolicy zlekceważonyby zasługę prezydenta amerykańskiego, który pierwszy zażądał wskrzeszenia całej Polski, tu zaproponowano pomnik dla jakiegoś meża miejscowej i czasowej sławy, który o takim wskrzeszeniu nie marzył, który go może nawet nie pragnął.

W wystawie poznańskiej, która powstała prawie wyłącznie energią, pracą i zdumiewającym wysiłkiem Wielkopolski, mamy pouczający dowód, jak samo życie, niezależnie a nawet wbrew woli doraźnych jego reglamentarzystów rozstrzyga spory i spełnia zadania narodu. Trzeba wmyśleć się w to memento.

PRZY ZAKUPACH ZWAŻAJ
CZY JESTEŚ W SKLEPIE
POLSKIM I CHRZEŚCIJAŃSKIM!

Nie ilość spożytego pokarmu,
lecz ilość pokarmu
strawionego jest dla orga-
nizmu decydująca. - dlatego
własnie jest
NESTLÉ'A MĄCZKA DLA DEIBOI
tak ekonomiozną odżywką.
Zawiera ona bowiem najlep-
sze szwajcarskie mleko
alpejskie, sole mineralne,
oraz ekstrakty witamin, a
ponadto sproszkowany sucher
pssensiozny, poddany upre-
dnie procesowi samianym
słod, dzięki czemu
mąska ta stała
się nieswycie łatwo-
strawną dla
delikatnego
żołądka dziecięcego.

nr 10518

Zastępstwo

dużej fabryki maszyn oraz fabryki urządzeń i artykułów technicznych Pw 9913-62,215

na Warszawę

i województwa centralne (ewentl. i wschodnie) obejmie poważne, energicznie prowadzone, przedsiębiorstwo techn-handl., posiadające reprezentacyjny lokal i duże składy w centrum Warszawy.

DOSTAWY dla kolejnictwa, wojskowości i samorządów.

Oferty prosimy kierować p. a. Biura „Jangos”, Warszawa, Senatorska 38.

Pierwszy ambasador włoski na Zamku warszawskim

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). Wczoraj w południe pierwszy ambasador Italji p. Albert Martin-Franklin złożył na Zamku p. Prezydentowi swe listy uwierzytelniające.

Przyjęcie nowego ambasadora odbyło się w formie uroczystej. Uczestniczyli w przyjęciu oprócz premiera także ministrowie: Kwiatkowski, Niezabykowski, Matuszewski i Car, a ministerjum spraw zagranicznych reprezentował podsekretarz stanu dr. Wysocki.

W przemówieniu swem p. Martin-Franklin podkreślił najgłębsze sympatje, jakie żywiły zawsze Włochy dla sprawy polskiej.

W czasie wielkiej wojny, z której wykwitnęła ostateczna jedność Italji, — mówił ambasador — sympatje jej

dla Polski wyraziły się już w pierwszych miesiącach naszej wojny przez oświadczenie parlamentu italskiego, które stawiało między celami do osiągnięcia odbudowanie Polski. Również i później szef rządu włoskiego, Benito Mussolini, wódz faszystów, był pierwszym który uznał wschodnie granice Rzeczypospolitej. Jest więc naturalnem, iż rząd Jego Królewskiej Mości, ożywiony temi tradycyjnymi uczuciami przyjaźni i sympatji, przyjął z najwyższym zadowoleniem życzenie, wyrażone przez Rząd Rzeczypospolitej, aby wzajemne przedstawicielstwa podnieść do rangi ambasada.

Odpowiedział Prezydent Rzplitej, podkreślając tradycje kulturalne łączące Polskę i Włochy. (w)

Proces bojówkarzy opolskich

Za rzucanie bomb cuchnących na przedstawieniu „Halki” dano im — po 2 tygodnie więzienia

Opole, 5. 6. (PAT). Pod przewodnictwem radcy Janissego odbyła się wczoraj w Opolu rozprawa o zakłócenie spokoju publicznego przeciwko 7 członkom partji Hittlera i trzem członkom „Jungstahlhelmu”, którzy w dniu 28-go kwietnia, podczas przedstawienia „Halki”, rzucali cuchnące bomby na publiczność, zgromadzoną na sali. Oskarżenia nazywają się: Jerzy Gromotka, Maks Baron, Józef Malowaja, Ernest Michalczyk, Willy Elzner, Piotr Miosek, Alfred Schiedlo, Jan Mioska, Erick Richter i Karol Podsada. Podesadni są przeważnie pracownikami biurowymi, względnie rekordzielnikami w wieku od lat 20 do 23.

Oskarżał prokurator Wolff. Członków „Jungstahlhelmu” bronił adwokat Glauer, hitlewcy zaś bronili się sami. Udział publiczności olbrzymi.

Hitlewcy domagali się odroczenia

rozprawy, na co jednak sąd się nie zgodził. Podczas przesłuchiwania odmówili oni zeznań. Jako świadków zbadał sąd kilku policjantów i urzędników policyjnych, oraz niejakiego Piechotę i jego córkę z Grudzie.

Prokurator w swem przemówieniu domagał się surowego ukarania winnych, albowiem oskarżeni, działając w nadmiernym moze patrijotyzmie, wyrządzili Niemcom wielkie szkody na terenie międzynarodowym. Adwokat Galuer apelował do sędziów, by pamiętali o tem, że sądzą prawdziwych Niemców. Prokurator zażądał skazania 2-ch oskarżonych na karę 1 miesiąca więzienia, a pozostałych na 3 miesiące więzienia.

Sąd po dłuższej naradzie skazał wszystkich oskarżonych na 2 tygodnie więzienia, z wyjątkiem Mioski, którego skazano na 3 tygodnie więzienia.

Formowanie rządu Mac Donalda

Ministrem spraw zagranicznych ma być Thomas, ministrem skarbu Snowden

Londyn, 5. 6. (AW) Przywódca socjalistów Mac Donald został zaproszony do Zamku w Windsor, gdzie będzie dziś przyjęty przez króla. Nie ulega wątpliwości, że misje sformowania nowego rządu otrzyma Mac Donald. Przypuszczają, iż tekę min. spraw zagranicznych w jego gabinecie obejmie Thomas, tekę spraw wewnętrznych Henderson, zaś stanowisko kanclerza skarbu Snowden. Mac Donald ma zająć stanowisko premiera i pierwszego lorda stanu.

Po załatwieniu formalności związanych z ukonstytuowaniem nowego rządu, Mac Donald weźmie krótki urlop, który zakończy przed sesją parlamentarną, t. j. przed 21 czerwca b. r.

Londyn, 5. 6. (PAT.) Wydaje się nie ulegać wątpliwości, że w czasie dzisiejszej audjencji u króla Mac Donald przyjmie misję utworzenia rządu i wymieni nazwiska osób, którym zamierza powierzyć najważniejsze resorty. Według ogólnego przekonania, Mac Donald jest w stanie podjąć się tworzenia gabinetu, gdyż Labour Party przygotowana jest na wszelkie ewentualności.

Gabinet Baldwin pozostanie u steru rządu do chwili, gdy wręczy pieczęcie urzędowe swemu następcy, co nastąpi prawdopodobnie w przyszłym tygodniu. Po załatwieniu formalności, związanych z ukonstytuowaniem nowego rządu, Mac Donald weźmie zapewne krótki urlop. Kampanja wybor-

cza odbiła się niekorzystnie na zdrowiu lidera Labour Party, które wogóle pozostawia wiele do życzenia.

Komitet wykonawczy Labour Party zbierze się dziś, w celu przedyskutowania wytycznych polityki ogólnej, którą partja będzie prowadziła po zebraniu się parlamentu oraz ogólnego planu zamierzonych prac ustawodawczych, który zostanie przedstawiony w związku z mową królewską. Od programu, przyjętego przez Labour Party, zależy w dużym stopniu stanowisko partji opozycyjnych.

Oświadczenie Mac Donalda

Paryż, 5. 6. (PAT.) W wywiadzie z przedstawicielem „Petit Parisien” Mac Donald oświadczył: „Będziemy prowadzili praktyczną politykę pokoju i rozbrojenia. Liczymy przedewszystkiem na pomoc Francji”.

Na zapytanie przedstawiciela dziennika w sprawie trójporozumienia pomiędzy Niemcami, Anglią i Francją, Mac Donald odpowiedział: „Pragniemy rozpocząć całkowicie nową erę współpracy europejskiej bez rywalizacji, bez układów, wymierzonych przeciwko temu lub innemu państwu, bez tajemnic dyplomatycznych”.

W zakończeniu Mac Donald stwierdził, że Partja Pracy nie łączy kwestji odszkodowań z kwestją dyskusji o długach, która zostanie wkrótce podjęta na nowych podstawach przy współdziałaniu Stanów Zjednoczonych.

Nadzieje prasy niemieckiej

Berlin, 5. 6. (Pat.) Prasa berlińska zaczyna wyraźnie wypowiadać pewne nadzieje w związku ze zmianą gabinetu w Anglii.

„Börsen-Ztg.” wyraża przekonanie, że konwencja morska pomiędzy Anglią i Francją nieda się utrzymać, tak

samo, jak i okupacja Nadrenji. „Berliner Tageblatt” w tytule do swej depeszy z Londynu o wewnętrznej sytuacji Anglii wysuwa pytanie, czy Mac Donald uzna raport komitetu trzech dla spraw mniejszościowych.

2) w czasie dyskusji nie będzie podniesione żadne zagadnienie terytorjalne; 3) plan Younga będzie zastosowany jedynie w razie uregulowania sprawy w sposób, który Belgja uzna za zadawalniający. W ciągu popołudnia Young ma wręczyć konkluzje państw wierzyielskich delegacji niemieckiej. Rzeczoznawcy wyrażają nadzieję, że uda się im zakończyć swe prace w piątek.

Berlin, 5. 6. (PAT) „United Press” donosi z Paryża, iż na konferencji odszkodowawczej osiągnięto całkowite porozumienie. Przedstawiciele Belgji mieli przyjąć propozycje niemieckie, dotyczące uregulowania sprawy okupacyjnych marek niemieckich, oraz zgodzić się na podpisanie raportu konferencji. Pozostałe delegacje sojusznicze miały również zaakceptować propozycje niemieckie.

Berlin, 5. 6. (PAT) „Vossische Zeitung” podaje treść listu, wystosowanego przez dr. Schachta, do przewodniczącego konferencji Owena Younga. List ten powiada m. i.:

„W uzupełnieniu rozmowy, którą miałem w sobotę z Panem w sprawie marek belgijskich, mam zaszczyt Panu zakomunikować, że rząd niemiecki gotów jest podjąć następujące zarządzenia: 1) bezzwłocznie zawrzeć z rządem belgijskim, czy to przez wymianę not, czy to w formie wspólnego paktu de contrahendo, w którym oba rządy zobowiążą się podjąć rokowania na nowej podstawie, w celu ostatecznego uregulowania kwestji marek; 2) podjąć bezzwłocznie te rokowania i porozumieć się co do tego, iż rokowania te muszą być zakończone, zanim nowy plan reparacyjny zostanie przez rząd wprowadzony w życie; 3) rząd niemiecki mianował dyrektora ministerjalnego dr. Rittera swym specjalnym pełnomocnikiem dla tej kwestji. Dr. Ritter gotów jest natychmiast rozpocząć rokowania.

„Istotna treść powyższych punktów zakomunikowana została posłowi belgijskiemu w Berlinie, którego odpowiedzi rząd niemiecki oczekuje”.

Druga wycieczka Polaków amerykańskich

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). Wczoraj przybyła do Warszawy druga wycieczka Polaków z Ameryki w liczbie 400 osób z Polskiego Związku Narodowego. Wycieczkę witano serdecznie na dworcu.

Aresztowanie agitatora ukraińskiego

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). — W Monasterzyskach w wojew. stanisławowskim w Małopolsce, aresztowano znanego miejscowego wybitnego działacza ukraińskiego, adwokata dr. Wasila Bambela. Przeprowadzono również w jego kancelarii rewizję; część akt została zapieczętowana i wysłana prokuratorji.

Samobójstwo duchownego muzułmańskiego

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). W Słonimiu popełnił samobójstwo duchowny muzułmański Imman Mustafa Bątkiewicz. Zwłoki znaleziono wiszące u belki. Przyczyną samobójstwa były niesnaski rodzinne.

Rocznica urodzin Ojca św.

(Kap.) W sobotę Ojciec św. Pius XI ukończył 72 rok życia. Z racji rocznicy urodzin Ojca św. w pałacu watykańskim w księżde wizyt złożono tyście podpisów, wśród których są podpisy wielu wybitnych osobistości ze świata dyplomatycznego, dostojników świeckich i duchownych.

Na cześć Ojca św. w dniu tym manifestowało trzy tysiące pielgrzymów, przybyłych z Turynu z okazji uroczystości beatyfikacyjnych ks. Bosko.

Zjazd literatów

Na ogólny zjazd literatów polskich w Poznaniu, którego uroczyste otwarcie odbędzie się jutro, we czwartek, o godz. 11-tej w auli U. P., przyjechali do Poznania wybitni literaci z całej Polski, m. in. Ferdynand Goetel, Karol Irzykowski, Zofja Rygiel - Nalkowska, Maciej Szukiewicz, Waclaw Sieroszewki, Andrzej Strug, Leopold Staff, Zuzanna Rabska, Jan Lorentowicz, Julian Wołoszynowski i wielu innych. Razem około 200 osób.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,88 1/2 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,91 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 00 mkn., w dewizach — 212,18 zł, gotówką — 211,75 zł; za 100 guld. gd. w dewizach — 172,50 zł, gotówką — 172,16 zł.

Poznańska giełda pieniężna

Poznań, 5 czerwca 1923.
Giełda dzisiejsza nie wykazała żadnej większej zmiany.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych kupowano 5 proc. poz. konwers. po 51 proc., 8 proc. oblig. m. Poznania z 1926 r. po 92 1/2 proc., 6 proc. listy żytnie po 25,75 i 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie po 42 proc. W oddaniu były jedynie 8 proc. listy dolarowe ziemskie po 93 proc. Mniejszą ilość premj. dolarowych handlowano po 93 proc. (przy dewizie 8,90).

Z akcyj bankowych większy popyt na Bank Polsk po 165,— Zauważono znaczniejsze zaofiarowanie Banku Związku po 78,50 bez odbiorców.

W akcjach przemysłowych wzgl. handlowych kształtował się mocniejszy kurs na Centr. Rolników notując 100—105,— w oddaniu, zaś za Unję płacono 168,—

Cedula urzędowa z dnia 5 czerwca 1923 r.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominału)
5% Pożyczka konwersyjna 51% P.
8% oblig. m. Poznania z r. 1926 92 1/2% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 93% O.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 42% P.

(Kurs w złotych)
6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kred. 25,75 P.
Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 165,— P.

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Centr. Rolników I-III em. zł. 100—105,— O.
Tendencja: Bez zmiany.

Giełda warszawska

dnia 5 czerwca 1923 r.
Waluty Gotówka
Dol. Stan. Zjedn. tr. 8,90 sp. 8,92 kup. 8,88

Dewizy	
Belgia	tr. 123,92 sp. 124,23 kup. 123,61
Kopenhaga	237,52 „ 238,12 „ 236,92
Londyn	043,24 „ 043,35 „ 043,15
Nowy Jork	008,90 „ 008,92 „ 008,88
Paryż	034,86 „ 034,95 „ 034,78
Praga	026,41 „ 026,46 „ 026,34
Szwajcaria	171,65 „ 172,08 „ 171,22
Sztokholm	238,42 „ 239,02 „ 237,82
Wiedeń	125,27 „ 125,58 „ 124,96
Włochy	046,67 „ 046,79 „ 046,55

Papiery państwowe i obligacje	
4% poz. inwest.	000,00 103,75 103,40
5% poz. premj. dol.	000,00 000,00 074,00
6% poz. dol.	000,00 000,00 084,00
5% poz. konw.	000,00 000,00 067,00

Akcje w złotych:	
Bank Polski	000,00—167,50
Bank Zw. Sp. Zarobk.	000,00—078,50
Sila i Swiatlo	00,00—100,00
W. T. F. Cukru	000,00—030,00
Firley	000,00—048,00
W. T. Węgla	00,00—072,50
Lilpop	000,00—030,00
Modrzejów	023,50—024,00
Ostrowieckie Zakłady	081,00—081,00
Starachowice	000,00—026,50

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona olejiste za 1000 kg reszta za 100 kg	
Berlin, dnia 5 czerwca 1923	
Pszenica marchyjska	213,00—214,00
lipiec	228,50—231,00
wrzesień	240,00—239,50
Tendencja dla pszenicy mocna.	
Zyto marchyjskie	186,00—188,00
lipiec	205,00—207,00
wrzesień	240,75—239,50
Tendencja dla żyta mocna.	
Jęczmień Pastewny i przemysłowy	178,00—182,00
Tendencja dla jęczmienia mocna.	
Owies marchyjski	18,00 190 00
lipiec	198,50—198,50
wrzesień	000,00—199,00
Tendencja dla owsa mocna.	
Maka pszenna	24,00—28,50
Tendencja mocna.	
Maka żytnia	25,50—27,50
Tendencja mocna.	
Otręby pszenne	11,75—12,00
Otręby żytnie	11,75—12,00
Groch Victoria	41,00—48,00
Groch jadalny polny	28,00—34,00
Groch pastewny	21,00—23,00
Peluszka	25,00—26,00
Bób polny	22,00—24,00
Wyka	27,00—30,00
Łubin niebieski	17,50—18,50
Łubin żółty	24,00—25,00
Seradela nowa	60,00—64,00
Makuch rzepakowy	00,00—18,50
Makuch Iniany	21,20—21,60
Wytłoki suszone	00,00—11,60
Srót Soja	18,20—19,00
Płatki ziemniaczane	15,40—15,80

Notowania złotego w Berlinie
z dnia 5 czerwca 1923.
Wypłaty na Warszawę: 46,925—47,125
Noty wielkie: 46,725—47,125

Porozumienie w sprawie żądań belgijskich

List Schachta do Owen Younga

Paryż, 5. 6. (PAT). Uregulowanie sprawy marek, wypuszczonych w swoim czasie przez Niemców w Belgji, wydaje się być na dobrej drodze. Państwa wierzyielskie zapewniły Belgji

dotrzymanie szeregu następujących punktów: 1) rokowania bezpośrednie belgijsko-niemieckie zostaną bezzwłocznie rozpoczęte; prawdopodobnie będą się one odbywały w Brukseli;

Autobus zawieszony nad przepaścią

Niezwykły wypadek na gościńcu Zakopane — Morskie Oko

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). — Z Zakopanego donoszą o osobliwym wypadku zderzenia autobusu z samochodem. Autobus z 16 pasażerami, wracający z Morskiego Oka do Zakopanego, uderzył po drodze błotnikiem o jadący naprzeciw samochód firmy „Tuder”. — Wskutek zderzenia autobus wpadł na żelazno-betonową poręcz pomostu, zla-

mał ją i zawisł nad przepaścią, głębokości 10 metrów. Wezwane z Zakopanego pogotowie ratunkowe przymocowało linami autobus do słupów betonowych, poczem wydobyto wszystkich pasażerów, którzy przeszło godzinę siedzieli bez ruchu, aby nie spowodować runięcia autobusu. 5 pasażerów odniosło obrażenia. (w)

Nieprzyjęta do wiadomości nota sowiecka

Warszawa, 5. 6. (Tel. wł.). — Prasa donosi, że w tych dniach poseł sowiecki Bogomolow złożył wizytę wice-ministrowi Wysockiemu i równocześnie złożył notę werbalną, zawierającą protest przeciw udziałowi czynników rzą-

dowych w uroczystości dziesięciolecia niepodległości Gruzji, oraz w nabożeństwie ku czci Petlury.

Wiceminister Wysocki nie przyjął tej noty do wiadomości. (w)

Zarzut — nie bardzo ubliżający

Pisaliśmy już o książce publicysty szwajcarskiego, p. Wiliam Martin, p. t. „Statesmen of the war in retrospect 1918—1928”. Autor ten, jako austrofil, nie grzeszył w czasie wojny sympatjami dla programu wielkiego rozwiązania zagadnienia polskiego.

Prasa warszawska podkreśla w jego książce zdanie o Dmowskim, który jakoby „ocenił fałszywie, że Polska, ażeby być mocną, musi być terytorjalnie wielką”.

Pw 10 887-62.431

Zarzut dla Dmowskiego — nie bardzo ubliżający.

Kino „Apollo” — Kino „Metropolis”

Od piątku

wspaniała komedia, tryskająca zdrowym humorem p. t.

„Riff i Raff jako strażacy”

W rolach głównych doskonali Wallace Beery i Raymond Hatton.

Przedstawienia w kinie „Apollo” o godzinie 5,30, 7,30, 9,30.

Przedstawienie w kinie „Metropolis” tylko o godz. 5-ej.

Po odmówieniu zeznań przez min. Piłsudskiego

„Polonia” posła Korfantego stwierdza, że nigdzie w naszym prawodawstwie nie ma specjalnych praw dla pierwszego marszałka Polski, upoważniających go do odmówienia zeznań. — Prawo nie zna wyjątków, ani przywilejów. Niezwykłym nazywa też „Polonia” fakt, że sędzia udał się do min. Piłsudskiego, a nie odwrotnie, poczem pisze:

„Własnego prawodawstwa pod tym względem nie mamy. Żyjemy przepisami naszych zaborców. W Niemczech takim przywilejem cieszyli się tylko panujący i ich najbliższa rodzina. Ministrowie, a nawet kanclerz Rzeszy, musieli jawić się przed sądem. Rzecz prosta, boć chodzi o majestat sądu, o podkreślenie jego niezależności, a niezależność sprawiedliwości jest podstawą praworządności w państwie. Pamiętam wypadek, że sam kanclerz Buelow stał przed sądem jako świadek. W Rosji rodzina panująca ten sam przywilej miała, co w Niemczech. Ministrowie na wniosek mogli prosić, aby sędzia ich słuchał w mieszkaniu. Z tego przywileju widocznie skorzystał p. Piłsudski, jeśli sędzia pofatygował się do niego. Rosja była państwem absolutnem, a my jesteśmy ustawowo przynajmniej republiką!”

Wobec tych uwag zaznacza krakowski „Głos Narodu”, że zdarza się jednaki w Polsce, że sąd udaje się do pewnych osób, które muszą być przesłuchane; wtedy mianowicie, gdy zdrowie badanej osoby nie pozwala jej na opuszczenie mieszkania.

Po mowie Mussoliniego w senacie

(KAP) Organ rządowy „Giornale d'Italia” w artykule wstępnym jednego z ostatnich numerów ocenia sytuację między Włochami i Watykanem, określoną przez mowę Mussoliniego w senacie. Dziennik pałacu Chigi stwierdza, że państwo, uznające bez ograniczeń w sposób praktyczny i teoretyczny prawo Kościoła do duchowego przewodnictwa nad młodzieżą i do wykonywania zadań nauczycielskich w szkole, ale pragnące przytem mieć własny udział w spełnianiu pozostałych zadań wychowawczych, nie może być pośadzane o nadmierne pretensje. W tych słowach organu rządowego widoczna jest skłonność do uznania owych niezaprzeczalnych praw

wychowawczych Kościoła, które papież Pius XI podkreślił w przemówieniu swoim do nauczycieli i uczniów gimnazjum jezuickiego w Mondragone.

„Corriere d'Italia” nazywa mowę Mussoliniego w senacie, która w odniesieniu do mowy, wygłoszonej w parlamencie, zawierała pewne sprostowania, „gwarancją pokoju między Kościołem i państwem”.

Stanowisko „Osservatore Romano” nie jest jeszcze znane. Sprostowania, dokonane przez szefa rządu w mowie senackiej, mimo pewnych zastrzeżeń co do sposobu ich sformułowania, w dobrze poinformowanych kręgach kościelnych spotkały się z życzliwym przyjęciem.

Państwo a Kościół w Meksyku

(KAP) „Osservatore Romano” donosi z Meksyku, że prezydent Portes Gil miał się wyrazić, iż, według jego zdania, Kościół katolicki, jako instytucja, nie brał udziału w powstaniu i że ani on ani jego rząd nie mają zamiaru przesładowania Kościoła. Duchowieństwo katolickie może podjąć

Słońce — a włosy i cera.

Rozpatrując kwestję wpływu słońca na głowę, uwzględniamy osobno momenty na skórze i włosach. Większość ludzkości cierpi na łupież i inne postaci łojotokowe. Ciepło potęguje owe schorzenia skóry u uwłosionych, same zaś włosy płowięją i siwieją często przedwcześnie. Kobiety winne zatem chronić włosy przed słońcem. Naświetlana słońcem skóra twarzy marnieje przedwcześnie. Najczęstsza przyczyną marnienia włosów są kwasy tłuszczowe na skórze głowy. Często zubożaniem tych kwasów zapobiega się wypadaniu i marnieniu włosów. Do tego celu służy jedynie mycie głowy **Shampooem Dra Lustra**; wszelkie inne domowe środki zawiodą lub szkodzą. Samo strzyżenie włosów do skóry jest bez znaczenia. Naświetlania słońcem wyleczonej skóry daje znakomite rezultaty. Kto z mężczyzn nie może zasięgnąć porady u lekarza-specjalisty, niechaj strzyże (nie golić!) krótko włosy przez lato, myje 2 lub 3 razy tygodniowo głowę **Shampooem Dra Lustra** i naświetla stopniowo skórę głowy słońcem. Przed słońcem chronią twarz kolory: kremowy, naturalny i różowy roślinnego pudru egzotycznego **Dra Lustra**. Na koniec zaznaczam, że odtłuszczenie włosów pudrem lub specjalnymi proszkami, bez mycia wzmiankowanym **Shampooem**, jest zgubne.

Dr. Z. B.

Konkurs

to „Taky”
ci historia z włosami

Co powiada Kaktus?

Litery, znajdujące się na każdym liście kaktusa, należy uporządkować w ten sposób, aby powstał z nich wyraz, zaś z otrzymanych wyrazów utworzyć dwuwierszowy rym. Za dobre rozwiązania powyższego zadania wyznaczone zostały następujące nagrody

ogólnej wartości złotych 10 000,—

1. nagroda zł 1 000,— gotówka
2. „ „ 750,— „
3. „ „ 500,— „
4. „ „ 300,— „
5. „ „ 200,— „

- 6.— 10. nagr. Nesesery podróżne w eleganckim wykonaniu z kolorowej skóry z 15 przyborami, każdy wartości zł 100,—
- 11.— 30. „ Aparat fotogr. — Vest pocket „Kodak”, model B 4x6,5 cm „ 70,—
- 31.— 48. „ Odbiornik detektorowy Marconi typ D 1/A—D 1/B włącznik z detektorem „ 39,20
- 49.— 78. „ Komplet przyborów do manicure'u w eleganckim futerale „ 18,—
- 79.—278. „ Eleganckie toaletowe rozpylacze perfum, Marcel Franck, Paris „ 15,—
- 279.—440. „ Mechaniczne puderniczki „Montral”, mały model : : „ 7,25

Podział nagród nastąpi w obecności i pod nadzorem notariusza, pana Michtensteina, Gdańsk — Wrzeszcz, Hauptstr. 106. W wypadku, gdyby ilość dobrych rozwiązań przewyższała wyznaczoną liczbę nagród, nastąpi rozlosowanie tych ostatnich pomiędzy uczestników konkursu. Losowanie rozstrzyga również kolejność wyznaczonych nagród. Udział w konkursie dostępny jest każdemu. Rozwiązania muszą być przesłane listem opłaconym pod adresem: A. Bornstein & Co., Gdańsk (poczta polska), skrz. poczt. 25, do dnia 15 lipca 1929 r.

W nagłówku koperty zaznaczone być musi: „Konkurs Taky KPz. 11”. Wraz z rozwiązaniem należy przesać jeden bon gwarancyjny, dołączony do każdej oryginalnej tuby kremu Taky i znajdujący się na ostatniej stronie przepisów użycia.

Ogłoszenie nazwisk nagrodzonych osób nastąpi w Kurjerze Poznańskim, dnia 29 sierpnia 1929 r.

SOCIÉTÉ ANONYME des LABORATOIRES CHARLES ROGER, Boulogne-Sur-Seine (Francja).

Taky jest przyjemnie pachnącym kremem, usuwającym skutecznie i wygodnie zbyteczne włosy i jest dobry do użycia aż do ostatka. Taky jest do nabycia we wszystkich aptekach, drogerjach, perfumeryjach i t. p. sklepach.

W razie niemożności nabycia kremu Taky uprasza się zwracać wprost do Generalnego przedstawicielstwa

A. Bornstein & Co., Gdańsk, Böttchergasse 23/27.

Odbitki niniejszego konkursu przesyła na życzenie firma A. Bornstein, Gdańsk.

nanowo czynności kultu z jedynym obowiązkiem respektowania, jak i inne religje, ustaw krajowych.

Arcybiskup Ruiz wyjaśnił, że Kościół i jego sędzy zawsze byli gotowi współpracować z rządem dla dobra kraju. Nie mogli jednakże przyjąć antyklerykalnych ustaw, narzuconych krajowi. Dlatego nie z fantazji, lecz z obowiązku sumienia musieli zawiesić publiczne czynności kościelne. W dalszym ciągu arcybiskup prosi, by rząd jeszcze raz zbadał obecne ustawaodawstwo, celem usunięcia wreszcie wielkiego nieporozumienia między Kościołem a polityką, ponieważ tylko w ten sposób można przywrócić spokój skołataniem krajowi. Jeżeli rząd widzi przeszłość, to całą sprawę należałoby powierzyć do przedstawienia upelnomocnionym przedstawicielom stron obu, co z pewnością dałoby najlepsze rezultaty. Kościół katolicki w Meksyku nie żąda przywilejów, chce

tylko tyle swobody, jaka jest konieczna dla dobra ludu.

Oreǳie arcybiskupa Ruiza kończy się życzeniem, by Bóg jaknajprędzej zesłał dzień, kiedy cały naród meksykański mógłby znów pracować razem na podstawie trzech gwarancji, na których spoczywa meksykańskie życie narodowe — jedności, religji i wolności.

Pertraktacje delegata apostolskiego z rządem meksykańskim
(Kap.) Agencja Havas'a podaje z Waszyngtonu, że pomiędzy delegatem apostolskim dla Meksyku, mgr. Ruiz'em, a przedstawicielami rządu meksykańskiego w Waszyngtonie toczą się od szeregu dni narady w sprawie przywrócenia wolności Kościołowi katolickiemu w Meksyku.

W związku z tem mgr. Ruiz ma w najbliższym czasie wyjechać do Meksyku.

Wszesłowiński zjazd filologów klasycznych

Po uroczystym otwarciu zjazdu nastąpiły obrady poszczególnych sekcji, które trwały bez przerwy do dziś godz. 12 w południe. W całości wygłoszono zgórą 50 referatów. Całość referatów podzielona była na dwie sekcje zasadnicze: sekcję filologiczną i pedagogiczną. Poszczególne referaty obejmowały szczególne zagadnienia z zakresu literatury i gramatyki, historii starożytnej i archeologii klasycznej, historii humanizmu i literatury humanistycznej. Sekcja pedagogiczna zajmowała się zagadnieniami nauczania języków i kultury klasycznej w szkole średniej ogólnokształcącej, ich stosunku do innych przedmiotów w gimnazjum humanistycznym, sprawą dokształcania nauczycieli filologów przez kursa i podróże naukowe do Włoch i Grecji. Szereg poważnych, niezwykle aktualnych problemów wywołał na każdej z sekcji ożywiona dyskusja, w następstwie której powzięto wiele doniosłych uchwał. Do szerszego omówienia poszczególnych problemów powrócimy jeszcze. Narazie wypada stwierdzić, że wszystkie referaty stały na wysokim poziomie naukowym.

Wczoraj o godz. 8 wieczorem odbył się w sali pod Strzechą bankiet na cześć słowińskich uczestników zjazdu. W bankiecie wzięło udział około 150 uczestników. Obecni byli prócz wielu wybitnych uczonych polskich przedstawiciele wszystkich uniwersytetów słowińskich: czeskiego z prof. Grohem na czele, przedstawiciel uniwersytetu serbskiego w Belgradzie prof. Wulicz, przedstawiciel uniwersytetu w Brnie Morawskim, prof. Nowotny i Swoboda. Przemówienie powitalne wygłosił prezes Pozn. Tow. Filologicznego p. dr. Cwikliński, podkreślając szczególnie znaczenie łączności i zbratania wszystkich narodów słowińskich na niwie wspólnej i w wszystkim wielkiej kultury starożytnego Rzymu i Grecji, której zjazd jest poświęcony. Wyrażając nadzieję, że wszesłowiński zjazd filologów klasycznych w Poznaniu pobudzi do szerokiej współpracy naukowej przedstawicieli nauki narodów słowińskich i w następstwie przyniesie z sobą niebawem następny zjazd wszesłowiński mowca wznosił toast na cześć uczestników zjazdu: Czechów, Serbów, Chorwatów, Polaków.

Nastąpiły przemówienia przedstawicieli narodów słowińskich, prof. prof. Groha, Wulicza, Zielińskiego, Grabowskiego, Ogrodzińskiego. Wszystkie przemówienia nacechowane były niezwykłą serdecznością. Z kolei p. dr. Kumaniecki z Krakowa odczytał

wiersz grecki na cześć przybyłych na zjazd filologów słowińskich. Bankiet w serdecznym nastroju przeciągnął się do północy.

Dziś odbywa się drugie plenarne posiedzenie i zamknięcie zjazdu, na II plenarnym posiedzeniu wygłaszają referaty p. prof. Tadeusz Sinko na t. „Zadania i metody historii literatury greckiej” oraz p. prof. W. Klinger n. t. „Czem winna być filologia klasyczna w dobie obecnej”.

Po zamknięciu zjazdu część uczestników udaje się wycieczką do Gólcłowa, część zaś do Gniezna.

Wczoraj o 9 wieczorem zebrał się uczestnicy zjazdu filologów słowińskich w restauracji „Pod Strzechą” na wspólną wieczerzę. Do stołów zasiadło zgórą 150 osób, w tem wszyscy goście zagraniczni, których zaraz na wstępie toastów serdecznie oklaskiwano, gdy przydujący bankietowi dr. Ludwik Cwikliński w przemówieniu swem ich także powitał. Dziękował imieniem Czechów, prof. dr. Groh z Pragi, senior czeskich filologów, wznosząc toast na cześć nauki polskiej, oraz dr. Vulić z Belgradu, podnosząc w dłuższym przemówieniu polską gościnność i dodatnie cechy narodowego charakteru, które poznał w licznych po Polsce podróżach. Imieniem lwowskiego Koła Polsk. Tow. Filologicznego przemawiał dr. Smolka na cześć dra L. Cwiklińskiego, prof. dr. T. Grabowski wygłosił przemówienie, w którym przeprowadził paralelę między polonistyką, a filologią klasyczną. Powitany grzmiącymi oklaskami prof. Tadeusz Zieliński wypowiedział pełne ciekawych myśli przemówienie na temat łączności Słowian w kulturze umysłowej, wskazując, że tak jak koniec średniowiecza przyniósł Odrodzenie romańskie, zaś koniec wieku XVIII Odrodzenie germańskie, tak teraz przychodzi, zdawałoby się, czas na Odrodzenie słowińskie i w tej myśli wznosił toast: „Kochajmy się!”.

Przemawiał jeszcze wizytator toruński Ogrodziński na cześć profesorów Uniwersytetu, którzy wychowali działające obecnie pokolenie filologów, poczem ożywiona rozmowa przeciągnęła się do późna. Szczególnie serdeczny nastrój panował w stosunku do naszych gości słowińskich, którzy przybyli nawiązać ściślejsze stosunki z naszą nauką i zainicjować wzajemność słowińską na polu filologii klasycznej. Oklaskami przyjęto też ułożony i wygłoszony przez młodego filologa p. Kumanieckiego grecki wiersz na cześć zjazdu.

Z teatru

„Maman chce się wydać” krotoczwila w 3 aktach Adama Grzymały Siedleckiego. Teatr Polski. Reżyserja: N. Młodziejowska-Szczurkiewiczowa. Role główne pp.: Grabowska, Ludwiżanka, Wierzejska, Zbikowska, Biesiadecki, Boelke, Noskowski, Nowacki, Rodziewicz.

Tak jak „Włamanie” puścił Siedlecki zrazu na Bydgoszcz, aby wypróbować efekt i po małych retuszach zdobył decydujący tryumf w szymonowskim Teatrze Polskim, taksamo wystawił swoją „Maman” zrazu w Poznaniu aby się jej przypatrzeć — ale tym razem ani joty chyba nie odejmie ani nie doda. Majster roboty teatralnej był zawsze, tym razem przyszła na niego jedna z tych błogosławionych chwil, które majstrom się przydarzają, że ręka idzie po materiał bez jednego drgnięcia i „majstersztyk” wychodzi bez poprawek, od pierwszego rzutu. Najtrudniej jest przy farsie zawsze z trzecim aktem. Na rozruszanie widza, w pierwszym musi autor dobrze się wykosztować, w drugim trzeba zrobić przynajmniej tyle samo ruchu, tak że w trzecim polka krotoczwila robi zwykle bokami. Siedlecki zgromadził swoje figury w wagonie kolejowym i przez sam ten rewjowo-sketchowy chwyt widza zainteresował, nie mówiąc już o pysznych sytuacjach, jakie można rozłożyć między korytarz i przedziały, gdyby nie gorliwość z jaką wysadzono się u nas na prawdziwy wagon z kręcącymi się kolami, drewnianymi drzwiami i kojcami dla pasażerów, wskutek czego wszystko musi rozgrywać się na korytarzu w jednej tej samej sytuacji a to po nieskończonym międzyakcie, jakiego potrzeba aby to arcydzieło ciężkiego przemysłu teatralnego zmontować, ustawić i puścić w ruch.

W swistkach, prychaniu pary i kręceniu się kół przepadł trochę świetny djalog, ale wagon spodobal się, dostał brawo i wszystko się wyrównało. Trzeci akt zamyka krotoczwilę jak hermetyczne drzwiczki i ze śmiechu, w poprzednich aktach nagromadzonego, nie ujdzie ani jeden atom.

Właściwie to nie Maman chce się wydać, ale jej kuzynka, która zmieniła już dwóch czy trzech mężów, rozwiodłaby męża Maman i sama za niego się wydała. Sama Maman, młodziuchna mężatka po czterdziestce, nie upierałaby się tak bardzo przy barwinku i przy księdzu, gdyby nadarzył się jaki przystojny młody człowiek, poszukujący zapoznanej i pocieszczenia potrzebującej kobiety, a zdolny ją odczuć i zrozumieć w sposób w takich razach przyjęty. Ani jedna z tych dwóch postaci w poszukiwaniu amatora nie wychodzi na swym. Kuzynce nie udaje się zbalamucić wujaszka, Maman zawodzi się na pocieszycielskich zdolnościach dzisiejszej młodzieży i tylko córeczka wychodzi za mąż, aby tradycjom Nymy i Pompiljusza stało się zadość. Najgorzej wpada mąż i pan domu. Zachciało mu się, szlachcicowi wsiowemu z dziada pradziada, robić w mieście wielkie geszefty, wpadł w ręce oszustów i zapłacił frycowe takie, że musi sprzedać dobry kawał lasu. Kapitalnie udał się Siedleckiemu ten współczesny wielki człowiek do wielkich interesów, a także obrabiający go oszuści: uroczysty szubrawiec Jupiter, coś jak Zbąski ze „Sprawy Dołęgi” przefasonowany na draba, i pokątny agent Doskoczył.

Jeden z wielkich naszych polonistów, którego przyciągnęły zjazdy wystawowe, miał w korytarzu teatralnym krótki, bo nieustannym śmiechem przerywany wykład na temat

„Maman” jako pierwszej krotoczwili polskiej w wielkim formacie od czasu jak ukazał się „Oj młody młody!” Szanowna historia literatury ma świętą rację. Tytu i takich typków dawno nie widziało się na scenie ani nie słyszało się tytu i takich powiedzeń, jakimi Siedlecki nafaszerował poprostu swoje arcydzieło. Przy tem nie wtyka żadnych niewczesnych moralów, któremi naszym krotoczwilistom pod pióro teraz wchodzi, często bywają pretensjonalne, zwykle nieszczerze a z reguły ani przyszyte ani przyłatane do reszty. Siedlecki wie to, czego inni często nie wiedzą, to mianowicie, że w krotoczwili mówi się zawsze na żart. Pierwszy akt „Maman” wychodzi czasem na coś w rodzaju komedii, ale niech tylko aktorzy wezmą ton i rytm farsowy, a wszystko się wyjaśni. Niech dociągną swoje typki do nieocznionej rotnistrza Mohyłowicza, a publika zrobi resztę. Siedlecki daje aktorom pierwszorzędną materjał, powiedzenia tłoczą się na siebie, a każde brawowe, gdy je wytrzymać i podać.

Jest to humor nieprzeparty, a niezgrzybliwy, chociaż naiwnym nie jest

— na to Siedlecki za dobrze światu się przypatrywał. Wie on, co o tem wszystkim myśleć, ale ani się nie gniewa, ani moralów nie prawli, woli się pośmiać. Pokazuje ludzi śmiesznych, lecz ich nie wydrwiwa, więc się nie obraża, ani my za nich (do czego czasem miewa się u nas zabawną ochootę, wzorowaną na owej słynnej ciotce Pelasi, co to przychodzi na zabawę, siedzi na kanapie i „bierze za zię”).

Teatry świecą teraz często pustkami, a Szanowna Publiczność powiada, że będzie zaglądała do kasy jeżeli teatr spełni dwa warunki: pokaże jej życie współczesne i da się pośmiać, bo czasy są ciężkie i człowiek chciałby się rozerwać. Dużo można o tych gorzkich żalach powiedzieć, ale tak już jest w teatrze, że kto płaci, ten rzadzi a gwałtem nikogo się do kasy nie zaciągnie. Siedlecki zastosował się do tego i ludzie syją się jak na odpust, a że osiąga to świetnym dowcipem i majsterstwem sceny, a nie oczkuje z głupstwem, które zazwyczaj mieć niepokojącą popularność, to już jego prywatna zasługa. Pyszna mamy farsę w tej „Maman”. W. N.

Niebezpieczny proces

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Belgrad, w czerwcu.

Gdy oglądałem zamkniętą dzisiaj Skupczynę belgradzką, pokazywano mi również bufet parlamentarny, siedlisko zazwyczaj nie tylko wypoczynku i pokrzepienia sił, ale i życia towarzyskiego i politycznego, które rozgrywa się poza terenem obrad plenarnych, czy komisyjnych. Pokoje te nie przedstawiają imponującego widoku, a gdyby przeniesić je do Polski, to mogłaby nad drzwiami wejściowymi umieścić napis „Bufet trzeciej klasy”. I nie byłoby w tym bufecie nic specjalnie ciekawego, gdyby nie drzwi i opowiadanie, którem ucześnie mówił mój przewodnik.

„Tędy — mówił — wyszedł spokojnie ze sali z rewolwerem w ręku Punicza Raczicz, morderca postów chorwackich, i tędy udał się do czekającego nań samochodu. Resztę dnia — według relacji mojego informatora — spędził Raczicz u swoich znajomych. Wyrzutów nie czuł żadnych, sądził, że spełnił czyn konieczny z punktu widzenia państwowego i narodowego. A tymczasem wzburzenie w mieście było ogromne. Posłowie chorwaccy udali się do ówczesnego premiera dr. Koroszeza, aby żądać ochrony i zadośćuczynienia. Właśnie przywódcy chorwaccy znajdowali się w poczekalni, gdy oto wchodzi w otoczeniu przyjaciół Raczicz, poszukiwany od kilku godzin przez policję. I zdziwił się, gdy premier zawiadomiony o jego przybyciu, z kolei poinformował policję, która go aresztowała”.

Raczicz, poseł radykalny w rozwiązanej Skupczynie, w czasie wojny oficer, pochodził z Czarnogóry i to w wysokim stopniu tłumaczy charakter jego i postępowanie. Słyszał nieraz o tem, jak w rodzinie jego wyprawiano się po głowy tureckie. Przyszłycajony jest do tego, że spory między szcepami zalałwiał się z rewolwerem, czy sztyletem w ręku. Od polemiki słownej do polemiki czynnej istnieje w takich ludzi jeden tylko krok. Jeśli jest przeciwnik, jeśli się upiera, to istnieje tylko jeden środek: sprzątnąć go. Oto jest metoda rozumowania takich natur prymitywnych i żywiołowych. Chorwaci nie są do tego przyzwyczajeni. Opuścili Skupczynę, zala się, że stała im się krzywda, gdyż pozabawiono ich najwybitniejszego przywódcy Raczicza. Raczicz dziwił się temu w więzieniu: czy nie wiedzieli co ich czeka? Czemu się nie bronili?

On sam chwilowo próbował tłumaczyć, że działał pod wpływem impulsu, gdyż poseł chorwacki Pernar, również zraniony przez niego w czasie owego pamiętnego posiedzenia, zarzucił mu akty grabieży, popełnione na bogach muzulmańskich w Bośni. Raczicz twierdzi, że na zniewagę taką musiał odpowiedzieć przelewem krwi. Ale są ludzie, którzy twierdzą, że na posiedzenie przybył z rewolwerem tak wielkich rozmiarów, że musiał uprzednio kazać sobie zrobić specjalną kieszeń, aby nie było widać broni, co chyba przemawia przeciw naglemu napływowi temperamentu.

Raczicz przesiedział rok w więzieniu, proces miał się odbyć, ale raz po raz odkładano jego termin. Chorwaci oburzali się z powodu tej zwłoki, aż przyszedł zamach stanu i nowy rząd. Król zdecydował się na to, czego nie uczyniły rządy poprzednie: pro-

ces rozpoczął się przy wielkim udziale obrońców i dziennikarzy miejscowych i zagranicznych. Sala jest mała, dla publiczności więc „nie starczyło miejsca”. Należy wątpić, czy przebieg procesu wpłynie na złagodzenie nastroju, czy w ich przekonaniu da im zadośćuczynienie za zbrodnię? Raczej można przypuszczać, że stanie się przeciwnie.

Oto najpierw tuziny całe adwokatów podjęły się demonstracyjnie obrony Raczicza. Oto on sam przed sądem wygłasza apologię swojego czynu, dokonanego, jak twierdzi, w interesie narodu i państwa, gdyż nie można było znieść dalszej działalności wicherzycieli i zdrajców. Z dwu przypuszczalnych spółników Popowicz występuje w sposób analogiczny do Raczicza, Janowicz jest znacznie ostrożniejszy i stara się usprawiedliwiać; obaj zresztą nie przyznają się do współdziałania, lecz nie potępiają czynu. Rodziny zamordowanych w sposób demonstracyjny, nie przybyły na proces. Słynny adwokat francuski, socjalista Henryk Torres, który miał je reprezentować, nie został wpuszczony na terytorjum Jugosławii.

Nie przesadzamy, jaki będzie wynik procesu. Chodzi nam o to, że jego przebieg, zarówno jak i szereg innych faktów, jak zamordowanie sprzyjającego dyktaturze redaktora Zagrzebskiego Schlegla, jak aresztowanie i internowanie koło Kruszewacu przywódcy opozycji zagrzebskiej, b. ministra spraw wewnętrznych, Swetozara Pribicewicza, składają się na obraz, którego rys, najbardziej znamieny, a niepożądany stanowi zaostrzenie się stosunków wewnętrznych w Jugosławii.

Z. R.

Z rady naczelnej N. P. R.

Rada naczelna Narodowej Partji Robotniczej, która przez dwa dni obradowała w Poznaniu, uchwaliła m. in. następującą rezolucję:

- 1) nie usuwał z urzędów i życia publicznego korupcji;
 - 2) nie ulepszył i nie zreformował administracji publicznej państwa;
 - 3) nie stosuje w gospodarce finansowej i skarbowej państwa zasad praworządności;
 - 4) nie wykazał zdolności panowania nad stosunkami gospodarczymi państwa i nie uchronił ludności przed ciężkimi skutkami kryzysu gospodarczego.
- „Rada naczelna aprobuje politykę klubu parlamentarnego NPR, wyrażającą się w rzeczowym ustosunkowaniu się posłów NPR do potrzeb państwa, a w opozycyjnym stosunku klubu NPR do wszystkich poczynań rządu, naruszających konstytucję, rozbijających jedność społeczeństwa, podrywających powagę przedstawicielstwa narodowego i uchylających prawa obywatelskie ludności, zastrzeżone konstytucją.

„Rada naczelna uważa, że w obecnej chwili wzmożonych ataków na całość granic państwa i nowego układu stosunków międzynarodowych, stwarzających nowe niebezpieczeństwa dla interesów państwowych Polski — tylko konsolidacja społeczeństwa na gruncie prawa i konstytucji może Polskę uzdolnić do obarczenia obecnej sytuacji”.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

„Sprawie służ!”

10-lecie Młodych Polek parafii archikatedralnej

Dnia 8 bm. upływa 10-lat od chwili powstania Stow. Młodych Polek przy parafii archikatedralnej; założył tę organizację ks. bisk. Karol Radoński, który był zarazem jej pierwszym patronem. Obecny patron ks. Klauziński czyni starania, by święto to połączone z poświęceniem pięknego sztandaru wypadło jak najuroczystej.

Młode Polki żywo zajmują się kwestjami narodowo-katolickimi — wsczepiając te uczucia w niezorganizowaną młodzież żeńską. Obecny patron stara się, by jak najwięcej zszeregować młodzieży w S. M. P. Praca jego uwieńczona została pomyślnym skutkiem, bowiem teraz przeszło 100 druhen skupia się pod sztandarem S. M. P.

Podniosła uroczystość odbędzie się w katedrze dnia 9 bm. Rano o 8 zbiorą się drużyny wszelkich stow. Mł. Pol. przed gmachem związku (W. Garbary 28), stąd wspólnie z towarzystwami parafii archikat. udadzą się w pochodzie przy dźwiękach orkiestry do katedry. Tu wobec licznego duchowieństwa i zaproszonych gości i druhen odprawione będzie uroczyste nabożeństwo, a ks. inf. Kłos dokona poświęcenia sztandaru; kazanie wygłosi ks. kanclerz Durzyński. Po nabożeństwie przewidziane jest uroczystościowe zgromadzenie w sali Domu Katol. na Śródcie. Wieczorem o 20 na tej samej sali — wspaniała akademja ku czci Marji Król. Korony Polskiej poprzedzona wykładem ks. prof. dr. Baranowskiego. Bilety nabyć można w drogerji p. Janczewskiego, ul. Chwaliszewo, oraz w biurze parafjalnym codziennie od 11 do 13 i podczas akademji przy kasie. (z)

Na budowę świątyni

Atrakcyjny Kiermasz odbędzie się na Sołacz 8 i 9 b. m.

W pamięci obywateli m. Poznania pozostało niewątpliwie meszioroczne poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę kościoła w Sołacz, symbolu dziesięciolecia odzyskania niepodległości, ofiarowanego Królowej Korony Polskiej. Dzięki wydatnej pomocy społeczeństwa, budowa kościoła postąpiła już tak daleko, że wykonano niemal mury świątyni; obecnie przystąpiono do prac betonowych, t. j. do konstrukcji dachu i spodziewać się można, że budowę zakończy się jeszcze w tym roku.

Razny ten postęp pracy przypisać należy niezmiernie wyjątkowej akcji kierownictwa w osobach ks. prob. Putza i Bolesława Kapeli, którzy starają się wynaleźć coraz to nowe źródła dochodów, pokrywających znaczne koszty budowy. Więc w dniach 8 i 9 czerwca organizuje się w Parku Sołackim dwie wspaniałe imprezy, mianowicie wieczór pieśni i dotąd niewidziany polski kiermasz ludowy. Praca nad urządzeniem imprezy wre w całej pełni; współudział biorą okręg poznański „Sokoła” i Tow. Śpiewu „Halka” na Jeźcach.

Mieszkańcy Poznania oczekują z wielkim zaciekawieniem wspomnianych imprez, tem więcej, że organizatorzy starają się aby wypadły one możliwie jaknajlepiej. O dużym zainteresowaniu świadczy odbyte zebranie organizacyjne, w którym wzięło udział ponad 100 osób oraz 20 prezesów gniazd Sokołów, znajdujących się w obrębie okręgu poznańskiego.

Procesja św. Wojciecha

Ze Poznań jest miastem nawskroś katolickim, świadczyła o tem wczorajsza procesja parafji św. Wojciecha, w której udział wzięły wielotysięczne tłumy wiernych. Ulice parafji, domy, okna, wszystko to tonęło w powodzi kwiatów i sztandarów tak narodowych jak i papieskich.

W kościele zreszcie oświetlonym, nieszpory odprawił ks. prob. Kucharzski, kazanie zaś wygłosił O. Szopiński. Po niesporach o godz. 18 przy biciu dzwonów i śpiewu, wyruszyła procesja celebrowana przez kanonika kolegiaty farnej ks. biskupa Dymka, w otoczeniu licznego duchowieństwa. Straż honorową pełnił szwadron 13 p. ułanów, poza tem porządek utrzymywał 7 p. a. c.

Bezpośrednio za baldachimem kro-

czył dozór kościelny oraz przedstawiciele władz.

Ewangelję przy pierwszym oitarrzu (przy ul. św. Wojciecha róg Zauku) odśpiewał ks. dyr. Janiak, przy drugim oitarrzu (Wolnica) ks. dyr. Jarosz, przy trzecim oitarrzu (Pl. Działowy 11) ks. superjor Mieloch. Ostatnią ewangelję odśpiewał ks. major Tomiak przy wielkim oitarrzu w kościele garnizonowym.

W czasie procesji przygrywała orkiestra wojskowa, zaś podniosłe śpiewy wykonał miejscowy chór pod kierunkiem p. Ryńka. Po ukończeniu nabożeństwa ukazał się na dziedzińcu kościoła ks. biskup, którego tłumy wiernych powitały radosnymi okrzykami. (z)

W związku z procesją farną, pragniemy wyjaśnić pomykę. Otóż II. oitarrz na Starym Rynku nie był w gmachu Banku Przemysłowców, tylko jak rokrocznie od lat wielu przy St. Rynku 75 w przyległym domu, w którym mieści się apteka p. Dalskiego.

Ceny mięsa

Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego publikuje pod datą 5 b. m. następujące ceny maksymalne za 1 kg. mięsa wieprzowego: słonina świeża 3,60 zł, sadło 3,60, zł, boczek 3,20 zł, łeb 1,20 zł, osierdzie 2,60 zł; 1 kg. mięsa wołowego: mostek 3 zł, grube żebro 3 zł, siekane 3,60 zł, łopatka z kością 2,70 zł, kark 2,70 zł, zrazówka 4,40 zł, rozbeł 4 zł, poledwica 6 zł, łój nerkowy 2 zł, kości 0,80 zł.

Ceny na inne gatunki mięsa, jak również mięso skopowe i cielęce i wyroby mięsne pozostają bez zmiany.

Ceny powyższe obowiązują zaraz; wiśni pobierania lub żądania cen wyższych lub nieujawnienia ich na cenniku, ulegną karze aresztu do 6 tygodni lub grzywny do 10.000 złotych; prócz tego może być orzeczona konfiskata towaru, do którego się odnosi czyn przestępczy.

KALENDARZYK

Środa, 5 czerwca 1929.

Słońce: wschód 3,33; — zachód 20,08; — długość dnia 16 godzin 35 min.

Księżyc: wschód 2,16; — zachód 17,33; — przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Środa, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska plus 9 st. C., pogodnie, wiatr północno-zachodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 744 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 18 st. C., najniższa plus 8 st. C. Ilość opadu 1 mm.

Stan wody w Warszawie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych: plus 1,17 m.

Kal. rz.-kat.: Bonifacy B. M.; jutro Norbert Bł.

Kal. słow.: Dobbromil; jutro Cichomir.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka 27 Grudnia, ul. 27 Grudnia 18. — Apteka pod Złotym Lwem, Stary Rynek 75. — Apteka Św. Piotra, pl. Świętokrzyski.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ul. Kraśzewskiego 12.

Łazarz: Apteka przy parku Wilsona.

Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda.

Pogotowie Lekarskie przy ul. Pocztowej 30 dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

OSOBISTE

— Srebrne gody małżeńskie obchodzą dnia 13 bm. pp. Antoni i Marja z Nogajów Stupieńscy, mieszkający w Poznaniu przy Zawadach 20. Msza św. na intencję Jubilatów odbędzie się tegoż dnia o godz. 8,30 w kościele św. Małgorzaty na Śródcie.

— Z Uniwersytetu Poznańskiego. — Dyplom doktora filozofji otrzymał p. Marjan Wachowski z Niechanowa w woj. poznańskim na podstawie rozprawy p. t. „Samokształcenie młodzieży gimnazjalnej”.

— Egzamin końcowy w I. szkole wydziałowej im. Dziśyńskich złożyli następujący kandydaci: Adamczak Stefan, Andrzejewski Erazm, Anyżewski Jan, Bukowski Aleksander, Dolatowski Witold, Gielnik Leon, Grządzielski Władysław, Hybysz Czesław, Hytry Konrad, Karge Alfons, Karpieński Mieczysław, Kwaśniewski Władysław, Lewandowski Lech, Moliński Bogusław, Mroczyk Zygfryd, Musielak Stefan, Nawrocki Florjan, Niebój Joachim, Pilaczyński Marjan, Walewicz Cyryl, Wydrowski Marjan, Wrociński Hieronim, Zieleni Karol.

WYSTAWY

Salon Zw. Art. Plastyków, pl. Wolności 14a. Wystawa Trzeciego Międzynarodowego Salonu Fotografii Artystycznej w Polsce otwarta codziennie od godz. 10 do 18, w niedziele i święta od 11—15.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— Tow. Gimn. „Sokoł” Poznań II — Jeżyce. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 20 w lokalu „Oaza” przy Rynku Jeżyckim. Dnia 9 bm. o godz. 6 rano msza św., po niej zbiórka i wymarsz na wycieczkę do ogrodu „Urbanowo”, gdzie wykona się wspólna fotografię drużyny i młodzieży do pamiętnika „Lotwego”; do fotografii obowiązują (za wyjątkiem zarządu) ubiór ćwiczebny. Goście mile widziani. Popołudniu tego samego dnia bierze drużyna nasza udział w kiermaszu w Sołacz, który urządza Okręg Poznański Zw. Sokołów na rzecz budowy kościoła w Sołacz. Zarząd.

— Ogólny zjazd mierniczych polskich. W czasie Tygodnia Technicznego odbędzie się ogólny zjazd mierniczych polskich w Poznaniu. Program zjazdu jest następujący: We wtorek 25 bm. o godz. 10 otwarcie zjazdu na sali 22 Uniwersytetu Poznańskiego. O godz. 17 dalsze obrady. W środę 26 bm. o godz. 10 w dziedzinie Powszechnej Wystawy Krajowej oraz wycieczki. Uczestnicy zjazdu kurzą stać mogą ze wszystkich udogodnień i imprez, zorganizowanych przez Główną Komisję „Tygodnia Technicznego”. Zgłoszenia nadsyłać należy pod adresem: Główna Komisja T. T. Poznań, św. Marcin 21. Opłatę zjazdową w wysokości 20 zł należy wpłacić na konto P. K. O. nr. 211-875.

Matki!
Pamiętajcie zadac wyłącznie:
HYGENOL
puder dla dzieci

PODZIĘKOWANIA

— Z Komitetu Tanich Kuchen. W czasie od 1. 3. do 31. 5. br. wpłynęły do Komitetu następujące dary w gotówce: P. Turno Stanisław 300 zł. — Akwawit Poznań 300 zł. — Dr. Sławski Poznań 100 zł. — P. Pluciński Lusówko 20 zł. — Wydział Powiatowy Śmigieł 400 zł. — Razem 1120 zł. — Dary w prowiatach: Cukrownia Gniezno 2 ctr. cukru. — Cukrownia Środa 2 ctr. cukru. — Maj. Grabowo Królewskie 2 ctr. maki żytniej. — P. Potworowski Gola 4 ctr. grochu. — P. Czapski Maj. Modrze 20 ctr. ziemniaków. — P. Skrzydlewski Ocieszyn 300 litr. mleka. — Poza tem złożyli: P. Kaczmarek Poznań 24,50 m. obrusów. — P. Werwicki Poznań 3 m obrusów. — P. Woźniak Poznań 8,40 m. obrusów. — P. Matuszewski Poznań 2 tuziny noży i widelców. — Za hojne te dary Komitet składa najserdeczniejsze podziękowanie i prosi o dalszą pamięć. — Dary w gotówce przekazywać należy na konto P. K. O. nr. 206183, w naturze do biura przy ul. Fr. Ratajczaka 31 parter

KOMUNIKATY RÓŻNE

— Na rzecz Floty Narodowej. List otwarty Komitetu Floty Narodowej do zamierzonych sfer społeczeństwa w Polsce nie pozostał bez echa. Już pierwsze ofiary na skutek tego listu zaczynają napływać do Komitetu Floty Narodowej. I tak: p. A. K. R. z Warszawy zadeklarował 1000 zł, p. Wacław Popiel z Wielkopolski 500 zł. Niezależnie od tego pewien obywatel dla uczczenia pamięci w dniu imienin ukończonej żony śp. Heleny złożył 1000 zł. — Oby tego rodzaju obywatelskie czyny posłużyły innym za przykład ku ziszczeniu wielkiej idei, jaką jest budowa Polskiej Floty Morskiej.

— Z polecenia Związku Polaków w Niemczech, oddział III Bochum, ogłasza p. Fr. Kierczyński: Zbiorowy pociąg do Berlina, Hanoweru, Hamm, Dortmundu, Herne, Wanne, odjeżdża dnia 17 bm. o godzinie 17,22 z Poznania, głównego dworca. Wszyscy, którzy dotąd nie zgłosili podróży powrotnej, jeżeli chcą wracać tym pociągiem, zechcą się zgłosić w Poznaniu, ul. Cieszkowskiego 8 parter prawo u p. Matelskiego, celem odbioru wykazu. Po nadesłaniu gotówki otrzymają wykaz, w którym osobiste zgłoszenie niekonieczne, natomiast uprasza się o podanie adresu i liczbę osób odjeżdżających.

— Nabożeństwo w kaplicy SS. Karmitanek Bosych, ul. Niegolewskich 23. W piątek, 7 bm. w uroczystość Najśw. Serca Jezusowego całodienne wystawienie Najśw. Sakramentu. Pierwsza msza św. o godz. 6,30, suma z kazaniem o godz. 8,30, 3 msza św. o godz. 10. Po południu o godzinie 5 nieszpory z kazaniem.

— Zamknięcie drogi Poznań-Biedrusko. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne zamknięto dla ruchu kołowego policyjnie aż do odwołania drogę poforteczną Poznań-Biedrusko na odcinku od gminy Maramowice poprzez Umóltowo i Nowawies-górną aż do gminy i obszaru dworskiego Radojewo. W tymże czasie należy używać nieumocnionej drogi objazdowej, wiodącej z Naramowice przez Morasko-Glinienko do Biedruska.

— Protektorat nad drugim marszem okrężnym naokoło m. Poznania, organizowanym przez Poznański Okręg Stow. Młodzieży Polskiej, który odbędzie się w niedzielę, dnia 9 bm. ze startem i metą na boisku „Sokoła”, objął Miejski Komitet W. F. i P. W. Do marszu staje blisko 100 zawodników. Program zawodów jest następujący: W sobotę o godz. 19,30 w lo-

Przy przeczeniu, bólach głowy, bezsenności, ospałości, przygnębieniu, uczuciu strachu, posiadamy w naturalnej wodzie gorzkiej Franciszka Józefa niezawodny środek domowy do usunięcia wszelkich zaburzeń przewodu pokarmowego w każdym jego odcinku. Powagi lekarskie przyznają, iż nawet u ludzi w starszym wieku woda Franciszka Józefa działa niezawodnie. Ządać w aptek. i drog. nw 10941

kalaeh Okręgu odprawa kierowników drużyn. W niedzielę o godz. 7 msza św. w kościele Bożego Ciała; o godz. 7,45 zbiórka zawodników na boisku „Sokoła”, tamże badanie lekarskie zawodników i wydanie umundurowania i karabinów; o godz. 9 start. — Zgłoszenia drużyn przyjmują się jeszcze do 6 bm.

— Weteranów 63 r. zawiadamiła się, iż Dyrekcja P. W. K. uwzględniła prośbę i raczyła zezwolić na wolny wstęp na teren wystawy dla wszystkich weteranów 63 r. z warunkiem, aby zgłaszający się u kas wejściowych byli w mundurach i okazali swą legitymację. (—) Cielecki, ul. Szamarzewskiego 30.

— Komunikacja telefoniczna z Argentyną. Od 15 czerwca rb. wprowadza się komunikację telefoniczną pomiędzy Polską i Argentyną za pośrednictwem Berlina. Do załatwiania tych międzynarodowych rozmów telefonicznych dopuszczono Warszawę, Poznań, Bielsk, Bydgoszcz, Katowice, Kraków i Łódź z jednej strony, zaś Buenos Aires z drugiej strony. Opłata za trzymiutową rozmowę zwykłą wynosi 164 fr. 50 cent. oraz za każdą dalszą minutę lub część tejże 1/3 powyższej opłaty. Należytość przelicza się na złote polskie według ekwiwalentu, obowiązującego w danym dniu dla złotego polskiego i franka szwajcarskiego (obecnie 1 fr. = 1,80 zł). Rozmowy mogą być przeprowadzane od godz. 15 do 18 według czasu środkowo-europejskiego. Dopuszcza się państwowe i prywatne rozmowy zwykłe. Rozmowy należy zgłaszać w tym dniu, w którym mają być przeprowadzone, możliwie na kilka godzin przed rozpoczęciem rozmowy. W niedzielę i święta zgłoszenia na rozmowy muszą być zgłoszone przez stację Polski Berlinowi (Fernamt Berlin) najpóźniej do godz. 14. Zgłoszone zamówienia skreśla się, jeżeli do godz. 13 nie zostały przeprowadzone. Przed każdą rozmową przeprowadza centrala w Berlinie próbę i w razie dodatniego wyniku próby wykonywa dalsze połączenie. Czas trwania rozmowy nie jest ograniczony; o ile jednakże zalegają inne zgłoszenia, rozmowa może być ograniczona do 12 minut. Jeżeli podczas trwania rozmowy zachodziły pewne przeszkody z winy służby telefonicznej, czas stracony winien być uwzględniany przy ustalaniu należytości za rozmowę. Bliższych informacji udziela urząd telegraficzny w Poznaniu przy ul. Pocztowej 6.

— Samochody a porządek publiczny. W maju br. notowano 604 wypadków wykroczeń samochodowych i dorożkarskich a mianowicie: za nieposiadanie świateł 106, za nieprzepisową jazdę 181, za nadmierne dymienie 44, za tamowanie ruchu kołowego 116, za nieczytelny numer rejestracyjny 11, za palenie tytoniu podczas jazdy 21, za używanie nieprzepisowego sygnału 47, za najechanie ludzi 8, za nieposiadanie wskaźnika 5, za nieposiadanie dyplomu szoferskiego wzgl. legitymacji dorożkarskiej 17, za nieposiadanie firmy 34, za zderzenie się samochodu z tramwajem 3, za postój w przeciwnym kierunku jazdy 11. (z)

KRONIKA MIEJSCOWA

— Procesja Bożego Ciała w Główniej. Procesję tę poprzedziły uroczyste nieszpory, które odprawił ks. prob. Kucharzski; kazanie wygłosił ks. Sroka. Następnie przez starannie udekorowane zielenią ulice ruszyła procesja, celebrowana przez ks. dziekana Rankowskiego. Ewangelję przy oitarrzach śpiewali ks. Bernacki, ks. Michałowicz, ks. prof. dr. Mazurkiewicz i ks. kanonik Zborowski. Honorową straż pełniło miejscowe Bractwo Kurkowe, przygrywała orkiestra Bratniej Pomocy pracowników miejskich. Do podniesienia uroczystego nastroju przyczynił się śpiew złączonych chórów pod kierownictwem p. dyr. Górnickiego. Tegoroczna procesja była niezwykle okazała w powodu licznego udziału pozamiejscowych organizacyj z sztandarami. Z dziękczynnym Te Deum wróciła procesja około godz. 20 do kościoła. (jar)

— Z targu. Dnia 5 b. m. na pl. Sa- pieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 5,00—5,40 zł; masła mleczarskiego 6,80 złotych; twarogu 1,20—1,40 zł; 1 mendel jaj 2,20—2,30 zł; 1 litr śmietany 2,80—3,00 zł; 1 litr mleka pełnego

— Z targu. Dnia 5 b. m. na pl. Sa- pieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 5,00—5,40 zł; masła mleczarskiego 6,80 złotych; twarogu 1,20—1,40 zł; 1 mendel jaj 2,20—2,30 zł; 1 litr śmietany 2,80—3,00 zł; 1 litr mleka pełnego

— Z targu. Dnia 5 b. m. na pl. Sa- pieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 5,00—5,40 zł; masła mleczarskiego 6,80 złotych; twarogu 1,20—1,40 zł; 1 mendel jaj 2,20—2,30 zł; 1 litr śmietany 2,80—3,00 zł; 1 litr mleka pełnego

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Sza!”.
Aurora: „Pat i Patachon p. t. Kandydaci na tron królewski”.
Casino: „Życie i przyszłość kobiety”.
Colosseum: „Dolores”.
Corso: „Nędznicy”.
Edison: „Przedpiekle”.
Kapitol: „Życie i przyszłość kobiety”.
Metropolis: „Sza!”.
Odeon: „Boska kobieta”.
Renaissance: „Ślad na śnieżnej pu- styni”.
Słońce: „Grzeszki Markiza de Mari- gnon”.

40—42 gr. Mięsa: 1 kg słoniny świeżej 3,80—4,00 zł; słoniny wędzonej 4,00—4,40 zł; wieprzowiny 3,20—4,00 zł; wołowiny 3,00—3,70 zł; cielęciny 3,20—4,00 zł; skopowiny 3,20—3,60 zł; smalcu 4—4,20 zł; mózg cielęcy 1,50 zł. Drób: kaczka 5,00 do 8,00 zł; gęś 9,00—15,00 zł; królik 3,00 do 3,50 zł; kura 4—9 zł; para gołębi 2—3 zł; indyk 10,00—15,00 złotych; perlica 4,50—5,00 zł; 1 kg. szupaka 5,60 do 6,00 zł; sandacza 5,00—6,00 zł; karasia 3,40—4,00 zł; lina 6,00 zł; leszcza 4—4,40 zł; białych ryb 1,60—2,00 zł; okonia 3,00—3,60 zł; węgorza 6—7 zł; suma 4,00—5,00 zł; 1 kilogram flader plastug 2,80 złotych. Jarzyny: 1 kg. marchwi 60—80 groszy; pepek młodej marchewki 50—60 groszy; 1 kg ziemniaków 16 groszy; szpinaku 50—60 groszy; buraków 50—60 gr; 1 kg. seleru 2,00 złote; 1 kg. brukwi 30 groszy; 1 kilogram modrej kapusty 1,40 złotych; 1 kg. bobu 1—1,20 zł; grochu 1 zł; fasoli 1,20 zł; 1 kg jabłek 1,40 do 3,00 zł; 1 kg. maku 2,00 zł; litr oleju siemiannego 2,80 zł; litr oleju makowego 3,20 zł. — Główna sałatki świeżej 10 do 15 groszy. Wiśnie suszone kg. 3 zł; inne suszone owoce (jabłka, gruszki, śliwki) kg. 1,20 do 2,40 zł; pepek rządkówek 30—40 gr; 1 kg. rabarberu 40—50 groszy, 1 kg. agrestu 1,40—1,80 zł; pepek kalarepy 1 zł; kalafjory 2—3,50 zł; ogórki 2—3,50 zł; 1 kg. szparagów 2—3,20 zł; cebula 1 zł. za kg. Grzyby: piestrzenice 1,00—1,20 zł; majówki 1,00—1,20 zł; maślaki 2,00 zł; 1 mendel raków 2 zł. — Ceny bez zmian za wyjątkiem masła, które potaniało. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Poparzona w czasie pożaru.** W nocy na 1 bm. z nieustalonej przyczyny spalił się dom mieszkalny w majątności Leśniewo w powiecie gnieźnieńskim. W czasie pożaru poparzyła się ciężko 36-letnia Apolonia Wąparyska. — Ofiarę pożaru przewieziono do szpitala we Wrześni. (k.)

— **Zamach na nauczyciela.** W tych dniach o północy nieznanymi osobnikami kamieniem wagi 7—8 kg. w okno mieszkania kierownika szkoły Kazimierza Lacha w Kaszczorze, w pow. wolsztyńskim. Kamień rozbił szybę i padł na łóżko, w którym spoczywała żona p. Lacha, nie wyrządzając jej krzywdy. W ślad za kamieniem strzelił ktoś z rewolweru. (k.)

— **Postrzelony na granicy.** W tych dniach przy obchodzie rejonu granicznego w pobliżu Kaczor w pow. chodzieskim postrzelony został ciężko przez strażnika Władysława Owczarka, Franciszek Krueger z Byszewic. Poranionego, który jest chory umysłowo, przewieziono do szpitala w Chodzieży. (k.)

— **Uderzenia pioruna.** W Żelgiewie w pow. chodzieskim uderzył piorun w dom mieszkalny Gustawa Muelhorna. — Spalił się dach domu. — W Budzynie również w pow. chodzieskim zimny grom uderzył w stodołę rolnika Gustawa Posfusa, zabijając krowę. (k.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Złodzieje wtargnęli do piekarni p. St. przy ul. Dąbrowskiego.** Z piekarni udali się do sklepu i zabrali żelazną skrzynkę, w której ku ich rozczarowaniu nie znaleźli prócz papierów handlowych. Znalezione ją później na podwórzu piekarni. Podejrzany o kradzież jest uczeń wspomnianej piekarni, który obecnie się oddalił. (z.)

— **Portfel p. Jedynaka.** W wydziale śledczym pokój 41 znajduje się skradziony portfel z dokumentami na nazwisko Jedynak z Ameryki. Poszkodowany zechce się zgłosić po odbiór portfela. (z.)

— **O świadków kradzieży.** W sprawie wykradzenia p. Hoffmanowi w Banku Miasta Poznania sumy 10 000 zł poszukuje się tych świadków, którzy dnia 3 bm. w banku w czasie kradzieży kieszonkowej zbadali podejrzaną kobietę wykaz osobisty. Świadców uprasza się, aby się zgłosili w wydziale śledczym pokój 41. (z.)

— **Aresztowania.** Ujęto i przekazano władzy sądowej Szwarcę Berka, ur. 1901 w Roszkach Czeskich, pow. Tarnopol, zamieszka w Lwowie przy ul. Źródlanej 23 z powodu kradzieży kieszonkowej; Witkowskiego Stefana, ur. 30. 8. 1905 i Stefanię Rekruta, ur. 26. 1. 1907, oboje bez mieszkania, za sfalszowanie czeków; Tomczaka Kazimierza, ur. 4. 2. 1888, bez mieszkania, poszukiwanego za sprzeniewierzenie. (z.)

— **Kradzieże i włamania.** Z mieszkania p. Serafinowskiego Feliksa przy ul. Ślaskiej 21 skradziono różną garderobę wartości 2 000 zł. — Z mieszkania p. Kamińskiego Stefana przy ul. Dąbrowskiego nr. 8 skradziono 60 zł, zegarek i pierścienek. — P. Ciesielskiemu Władysławowi, zam. przy ul. Grodzkiej, skradziono rower, który wymieniony został przy ul. Staszica. — Do mieszkania p. Cielewicz Marii przy Piekarach 6, włamano się złodzieje i skradli powłokę na pierzynie, powłokę na poduszkę, 3 białe ręczniki, torebkę ręczną i 26 złotych gotówki. — Z realności przy ul. Skrytej 8 skradziono z pralni 8—9 mtr. rury ołowianej. — W tramwaju linii 1 skradziono p. Suchnerowi Adolfowi z Jutrosina pow. Rawicz portfel z dokumentami i 150 zł. — W tramwaju linii 5 skradziono p. Borowiczowi Franciszkowi, zam. przy ul. Malczkowskiego 25 portfel, zawierający dokumenty osobiste i 60 zł. — Podczas wsiadania do tramwaju linii 4 skradziono p. Makarewicz Walerji z Ostrowa z teczki torebkę damską, zawierającą legitymację nauczycielską na jej nazwisko i legitymację na nazwisko Karola Stempurskiego. (z.)

KRONIKA SĄDOWA

— **Awanturniczy gospodarz.** W listopadzie ub. roku gospodarz Antoni Kaczmarek z Kobelnik przybył do kasy sądu w Grodzisku, aby odebrać 7 złotych t. zw. świadkowego. Zwracał mu uwagę, aby postarał się o potwierdzenie, że w dniu, kiedy został powołany na świadka, istotnie ktoś go wyręczał na gospodarstwie za wynagrodzeniem. Również i sekretarz nie miał polecenia wypłacenia mu tej sumy i odesłał go do kierownika. Kaczmarek w rozmowie z woźnym dowiadyuje się, że kierownika już niema, gdyż wyjechał z komisją sądową za miasto. To tak rozsierdziło gospodarza, że urządził w gmachu sądowym awanturę. Radzono mu w dobru i w złym opuścić sąd, ale uparty gospodarz ani o tem myślał. Wówczas ani się nie spostrzegł, jak znalazł się przed gmachem. Mimo wszystko krewkiego gospodarza za urządzony wybrzyk i porażenie woźnego zasądzono w sądzie okręgowym w Poznaniu na 150 zł grzywny i na ponoszenie kosztów. (z.)

Z WIELKOPOLSKI

— **Mosina.** (Z Bractwa Kurkowego.) Dorocznym zwyczajem rozpoczęły się w drugim dniu Zielonych Świąt uroczystości Bractwa Kurkowego. Rano o godz. 9 odbyła się zbiórka, po której udano się w pochodzie do kościoła parafjalnego na mszę św. Popołudniu zebrał się członkowie przed lokalem p. Hoffmanna, skąd po wysłuchaniu krótkiego przemówienia komendanta p. Hemmerlinga, udano się przy dźwiękach orkiestry na strzelnicę. Królem kurkowym został p. Hieronim Wojskiński, pierwszym rycerzem p. Franciszek Cieśliewicz, drugim p. Szostak. W niedzielę poświęconą odbyła się wieczorem w sali p. Hoffmanna zabawa taneczna. (sc.)

— **Gniezno.** (Matura.) Egzamin dojrzałości w gimnazjum męskim im. Bolesława Chrobrego w Gnieźnie odbył się w ubiegłym tygodniu; złożyli go z oddziału klasycznego pp.: Berlik Franciszek, Borsz Edmund, Cieśliński Stefan, Czarnota Alfred, Frankowski Alojzy, Frankowski Henryk, Gawrych Florjan, Gerszt Józef, Glesmann Zbigniew, Grobelny Konrad, Janiszewski Ludwik, Karaskiewicz Zygmunt, Kasprzyk Edmund, Kowalewski Czech, Kruszczyński Seweryn, Kwaśnik Leon, Lempe Tadeusz, Lewandowski Alfons, Nowicki Leonard, Owczarszak Tadeusz, Piotrowski Teofil, Porankiewicz Witold, Postuszny Sylwester, Sikorski Klemens, Skweres Marjan, Skubiszewski Leon, Słomkowski Jan, Tata Franciszek, Tokarski Bogdan. — Z oddziału matematyczno-przyrodniczego pp.: Dajewski Kazimierz, Kamiński Zbigniew, Krawczyński Florjan, Nowakowski Lucjan, Osika Zygmunt, Reszelski Marjan, Siekierski Zygmunt, Siniński Alfred, Świerkowski Kazimierz, Stolcman Jan, Urbański Tadeusz, Wiódarski Dominik, Zdrojewski Henryk. (br.)

— **Srem.** (Osobiste.) Złote gody małżeńskie obchodzili 2 bm. w Kunowie pow. śremskiego pp. F. i M. Wierzbicki. Msza św. na intencję Jubilatów odbyła się w poniedziałek, 10 bm. o godz. 10 w kościele parafjalnym w Kunowie.

— **Krotoszyn.** (Zgłoszenia do szkół.) Tutejsza koedukacyjna 6-klasowa szkoła wydziałowa przyjmując zgłoszenia uczniów i uczennic do wszystkich klas na nowy rok szkolny w godzinach urzędowych od 11 do 12 i od 16 do 17 z wyjątkiem niedziel i świąt. Przy zgłoszeniu należy przedłożyć metrykę urodzenia, świadectwo szczenięcia ospy i ostatnie świadectwo szkolne.

— **Szamotuły.** (Włamanie.) W nocy na 1 bm. włamano się do składu obuwia p. Stanisława Kauzika przy Rynku 27. Nieznani włamywacze skradli około 40 par obuwia damskiego, męskiego i dziecięcego, wartości około 1200 zł. (k.)

— **Barcin.** (Kurs pszczelnictwa.) Z inicjatywy burmistrza p. Tyłczewskiego odbyły się dnia 9 bm. w lokalu p. Wilińskiego jednodniowy kurs pszczelnictwa. Kurs ten, na który przybył specjalny prelegent, budzi zrozumiałe zainteresowanie również w gronie bartników zamiejscowych. (Es.)

— **Leszno.** (Pożar.) W składnicy surowców p. Zaski zapaliły się suche szmaty. Ogień rozszerzył się szybko. Z suterenu dostał się do klatki schodowej i na pierwsze piętro. Wreszcie buchnął płomień dachem. Po 3 godzinach udało się ogień ugasić. Straty wynoszą około 70 000 złotych.

— (Boże Ciało.) Uroczystość Bożego Ciała miała jak zawsze przebieg wspaniały. Tak rynek jak i boczne ulice były suto przybrane zielenią oraz sztandarami. W uroczystej procesji, którą celebrował ks. prob. Jankiewicz w otoczeniu kilku księży, brały udział władze, garnizon i kilkudziesięciu tłum wiernych. Pogoda początkowo niepewna, rozjaśniła się zupełnie, gdy procesja wyszła z kościoła.

— (Znów kłeska „sanacji”). „Sanacja” założyła tu swe własne pismo. Rozpoczęła więc szumnie wydawać nową „Gazetę Leszczyńską”. Nikt jednak jej nie czytał i nie abonował, wskutek czego musiano ją zlikwidować. (s.)

— **Ostrzeszów.** (Matura.) Egzamin dojrzałości w tutejszym gimnazjum pod przewodnictwem delegata kuratorium p. prof. Grzywaka z Ostrowa zdali następu-

jacy kandydaci: Geppert Leon, Hildebrandt Wiktor, Jarmusz Mieczysław, Kudlicka Melanja, Michalski Gabrijel, Olejniczak Jan, Orwat Stefan, Podejma Edmund, Szeliga Rajmund i Wodny Aleksander. (z.)

— **Bydgoszcz.** (Aresztowania.) Pod zarzutem oszustwa przy sprzedaży nieruchomości aresztowano tu i odstawiono do więzienia 20-letniego Jana Pałkę z Bydgoszczy (Nakielska 4) i Stanisława Przybylskiego z Witkowa, w powiecie gnieźnieńskim. — Pod zarzutem kradzieży z włamaniem aresztowano Edwarda Kaczyńskiego.

— (Włamanie u studenta.) Przy ul. Zduny 10 włamano się do mieszkania studenta Perlika i skradziono garderobę i bieliznę. (k.)

Z życia sokolego

25-lecie Sokola w Barcinie. Dnia 2 bm. obchodzono uroczystość 25-lecia gniazda sokolego w Barcinie. Przeszłość tu Sokola jest bardzo chlubna. Mimo rozmaitych sztyk i dozoru ze strony Prusaków, nie tracili sokoli, a w szczególności ich dawniejsi prezesi pp. Wagner Antoni oraz sekretarz Sikorzynski Feliks ducha, lecz tem usilniej pracowali nad rozwojem organizacji. Święto wypadło pomimo niesprzyjających warunków atmosferycznych bardzo okazale. Z okolicznych gniazd był najliczniej reprezentowany Szubin, Strzelno oraz Pakość. Już rzychem rankiem poczęli zjeżdżać się miejscowi i zamiejscowi sokoli, witani serdecznie przez zarząd w osobach pp. Głowackiego jako prezesa oraz p. Antoniego Orkiszewskiego jako gospodarza. O godzinie 10 zgromadzili się wszyscy w salce pana Orkiszewskiego, skąd przy dźwiękach orkiestry udano się do kościoła parafjalnego na uroczyste nabożeństwo, po którym ks. proboszcz Nowicki wygłosił piękne okolicznościowe kazanie. Po nabożeństwie udano się w pochodzie do własnego lasu, gdzie w nowo wybudowanej salce odbył się wspólny obiad oraz wbijanie gwoździ pamiątkowych. Wieczorem odbyła się zabawa taneczna, która przeciągnęła się w miłym i wesołym nastroju do rana. (Es)

SPORT

Hippika

Szósty dzień wyścigów konnych zgromadził na torze jak na dzień powszedni dużo publiczności. Gonitwy były ciekawe. Wyniki są następujące: 1) płoty 800 zł., 2.400 m. — „Lawa”, Ign. hr. Mielżyński; 2) Przeszkody, 800 zł. 3.200 mtr. i nagroda honorowa Austro Daimler — „Parklo”, por. Pieczyńskiego i kpt. Harlanda; 3) Płaska, 1.000 zł. 1.800 mtr. — „Mrok” Ign. hr. Mielżyńskiego; 4) Przeszkody — 1.000 zł. 4.000 mtr. — „Horodenka”, gr. ofic. 15 p. ul.; 5) Płaska — 900 zł., 2.100 mtr. dla właściciela konia zwycięzcy, plakieta P. W. K. — „Jemioła” III, Ign. hr. Mielżyński; 6) Płoty 800 zł., 2.400 mtr. „Igor”, W. Daszewskiego; 7) Przeszkody 600 zł., 3.200 mtr. „Gapeusz”, gr. of. 7. D. A. K. Wlkp.

Piłka nożna

„Warta” — „Legja”. Zawody te o mistrzostwo klasy A. P. O. Z. P. N. odbędą się dzisiaj o godzinie 18 na boisku „Warty”, która występuje w silnym składzie.

„Polonia” (Warszawa) — „Warta”. Najbliższe do spotkania ligowe w Poznaniu odbędzie się z Polonią w niedzielę o godz. 18. Zawody zapowiadają się interesująco. Przed sprzedaż biletów w sekretariacie klubu Al. Marcinkowskiego 26 w godz. od 10 do 12 i od 15 do 19 oraz w niedzielę od godz. 10 do 12 i w firmie Camera.

Boisko „Warty” zyskało na wyglądzie przez ustawienie specjalnego zegara firmy „Omega” zdobytego w konkursie „Przebiegu Sportowego”. Na meczu Polska — Węgry zegar ten spełniał już swoje zadanie informując dokładnie publiczność o czasie trwania gry i w dalszym ciągu będzie czynny na wszystkich zawodach piłkarskich na boisku „Warty”.

Mecze ligowe odbędą się w niedzielę: w Warszawie: „Warszawianka” — „LKS”; w Krakowie: „Cracovia” — „Wisła”; w Poznaniu: „Warta” — „Polonia”; we Lwowie: „Pogoń” — „IFC”; w Król. Hucie: „Ruch” — „Czarni” i w Łodzi: „Turyści” — „Legja”.

Wydawnictwa

„Wychowanie Fizyczne” miesięcznik poświęcony higienie szkolnej, kształceniu cielesnemu w domu, armii i stowarzyszeniach, red. nac. prof. uniw. E. Piasecki. Poznań 3, Chelmońskiego 20. Opuszcil prasę nr. 6. rocz. X, który zawiera m. in. artykuły: dr. H. Sokolowska: „Zastosowanie katatermometru Hilla w szkołach”. — Profesor dr. W. Gadzikiewicz: „Temperatura efektywna, jej istota, sposób oznaczenia i zastosowanie w higienie szkolnej”. — Wychowanie fizyczne zagranicą. Kpt. R. Szukiewicz: „Wychowanie fizyczne w Finlandji”. — Z organizacji i metodyki wychowawczej. Ppik. W. Sikorski. „Dobór ćwiczeń ze stanowiska wpływu na organizm”. — Z towarzystw, instytucji i zjazdów. Z posiedzeń lekarzy szkolnych w Min. W. R. i O., Ze Sekcji W. F. przy T. N. S. W., Studium W. F. przy Uniw. Pozn., Harcerski Kurs Instruktorów W. F. — Zmarli (dr. Jarecki, prof. Schmidt). — Kronika, — Resume

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego.** Dziś w środę „Domek trzech dziewcząt”. W czwartek opera Wallek-Walewskiego „Pomsta Jontkowa”, która jest niejako dalszym ciągiem „Halki”, w głównych partjach wystąpią pp. Kistelewskiego, Marynowicz, dr. Roesslerówna, Drabik, Karpacki, Romano-wicz i Wiśniewski, kapelmistrz p. Wojciechowski. W piątek, 7 bm. atrakcyjna operetka „Polska krew” w doskonałym wykonaniu pp. Fontanówny, Karskiej, No-chowicz, Polańskiego, Sendckiego i Wiśniewskiego, kapelmistrz p. Mierzejewski. W sobotę, 8 bm. opera narodowa „Zygmunt August” z p. Czarneckim w tytułowej partji. Najbliższymi premierami Teatru Wielkiego będą: opera Pucciniego „Jaskółka” (w Polsce nie grana) oraz balet Różyckiego „Pan Twardowski”.

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś entuzjastycznie przyjmowana krotoczwila Adama Grzymały-Siedleckiego „Maman do wzięcia” w koncercie w wykonaniu całego zespołu z pp. Ludwiżanką, Grabowską, Wierzejską, Zbikowska (rola tytułowa), Boelkiem, Noskowskim i Nowackim w rolach głównych. Teatr na pierwszych trzech przedstawieniach był wyprzedzany, a oklaskom nie było końca. Jutro arcykomiczna komedia Marjana Hemara „Dwaj panowie B.” Artyści przystąpili do prób z najnowszej komedji Zygmunta Kaweckiego „Para nie para”. Reżyserja w dość świadczonych rękach p. Młodziejewskiej.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś znakomita komedia Gabrijeli Zapolskiej p. t. „Panna Maliczewska” z p. H. Cieszkowską w roli tytułowej. W rolach głównych pp. J. Kowalikówna, Trojanowska, Żeromska, Balcerzak, Chmurkowski, Bystrzyński, Iłce-wicz. W czwartek pierwszy gościnny występ znakomitego gościa Karola Adwentowicza, który wystąpi w roli Pozdnysewa w „Sonacie Kreutzerowskiej” L. Tołstoja. Spodziewać się należy, że ta niezwykle ciekawa sztuka znajdzie w Poznaniu wielkie uznanie tem bardziej, że rola Pozdnysewa, grana przez Adwentowicza, jest w jego bogatym repertuarze jedną z najlepszych.

WIELKA REWJA. STOLECZNA W TEATRZE „METROPOLIS”

Przyjazd duetu LATABARS do Poznania. Dziś, w środę, w dalszym ciągu święci triumfy w teatrze „METROPOLIS” Wielka Rewja Stoleczna z udziałem najznakomitszych artystów teatru „Morskie Oko” i „Qui Pro Quo”. Codziennie sala teatru rozbrzmiewa salwami śmiechu i huraganami oklasków. Czy można się zszersza temu dziwić? Tam, gdzie się zebrały gwiazdy pierwszej wielkości — takie jak ZULA PORZELSKA, FRYDERYK JAROSY, LEON WYRWELCZ, ZIZI HALAMA i tyłu innych, czyż może być inaczej? To też program obecny cieszy się rekordem powodzeniem. Senstacja Rewji jest występ słynnych ekscentrycznych komików francuskich LATABARS, którzy są na całym świecie największą atrakcją. Jak zgodnie prasa i publiczność stwierdziła, tak świetnej Rewji Poznań dotychczas jeszcze nigdy nie oglądał. Kto więc chce spędzić kilka rozkosznych godzin w atmosferze szczerzej wesołości, kto chce zobaczyć cudną ZIZI HALAMĘ jako „Złotą Panterę” i tyle innych atrakcji — niech czempredzej krzyknie „SZOFER DO METROPOLIS” i spieszy do teatru. **REWJA „Metropolis” daje codziennie 2 przedstawienie pierwsze o godz. 7,30 — drugie o godz. 10 wieczorem.** Ze względu na natłok przy kasach wieczornych, uprasza się P. T. Publiczność o wcześniejsze zakupywanie biletów w skądzie cygar p. Szejnbrowskiego, ul. Gwar-na 20 — Telefon 56-38. zw 16 755

Teatr Wielki

DZIŚ — „Domek trzech dziewcząt” — Szuberta. Czwartek, 6. 6. „Pomsta Jontkowa” — opera Wallek-Walewskiego. Piątek, 7. 6. „Polska krew” — operetka Nedbala. Sobota, 8. 6. „Zygmunt August” — opera Joteyki. Niedziela, 9. 6. „Piękność z Nowego Jorku” — operetka Kerkerera. Poniedziałek, 10. 6. „Zemsta nietoperza” — opera komiczna Straussa. Początek o godzinie 8 wieczorem. Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na salę wpuszczony nie będzie.

Teatr Polski

DZIŚ — „Maman do wzięcia”. Czwartek, 6. 6. „Dwaj panowie B.” Piątek, 7. 6. „Maman do wzięcia”. Sobota, 8. 6. „Maman do wzięcia”. Niedziela, 9. 6. „Maman do wzięcia”. Poniedziałek, 10. 6. „Maman do wzięcia”. Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Nowy

DZIŚ — „Panna Maliczewska”. Czwartek, 6. 6. „Sonata Kreutzerowska” — gościnny występ Karola Adwentowicza. Piątek, 7. 6. „Sonata Kreutzerowska”. — Gościnny występ Karola Adwentowicza Sobota, 8. 6. „Żywy trup” — gościnny występ Karola Adwentowicza. Niedziela, 9. 6. „Żywy trup” — gościnny występ Karola Adwentowicza. Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety poprzednio do nabycia w skądzie cygar p. Zygarskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

KIEDY SIĘ ODBYŁ PIERWSZY ZJAZD LITERATÓW?

(Przed jutrzejszym zjazdem literatów w Poznaniu).

Jutro otwiera swe obrady Ogólny Zjazd Literatów Polskich, zwołany do Poznania z okazji Powszechnej Wystawy Krajowej. Warto przypomnieć, kiedy odbył się pierwszy wogóle taki zjazd.

Upłynęło od niego prawie pół wieku. Urządzono go w Krakowie w dniach 14 i 15 września 1883, kiedy to Polska święciła pod Wawelem dwuchsetną rocznicę wiedeńskiej wiktoryi Jana III.

Projekt tego zjazdu wyszedł od K. Bartoszewicza, sekretarza Koła literacko-artystycznego w Krakowie, instytucji cieszącej się wówczas wielką popularnością i ogólną sympatią. — Koło to wybrało komitet organizacyjny, na którego czele stał Juljusz Kossak i Adam Asnyk. Oni też z sekretarzem, będącym właściwym organizatorem zjazdu, podpisali odezwę do wzięcia w nim udziału. Ponieważ jednak „Kolo” składało się zarówno z literatów jak artystów, więc wezwano jednych i drugich na zjazd wspólny, z programem odpowiednio ułożonym.

Zjazd był liczny, jeżeli uwzględnimy ówczesne kordony, które powstrzymały od udziału wielu literatów z pod zaboru rosyjskiego, obawiających się narazić na przykrość. Na honorowych prezesów powołali zjazd J. I. Kraszewskiego, Zygmunta Miłkowskiego (Jeża), Siemiradzkiego i Brandta, na prezesów czynnych: Jana Zacharjajewicza, historyka Tadeusza Wojciechowskiego i W. Szymanowskiego z Warszawy, na wiceprezesów: Lea, red. „Gazety Polskiej”, Antoniego Kozakiewicza, art. dram. Józefa Rychtera, Ignacego Danielewskiego z Torunia, Wł. Maleszewskiego, red. „Biesiady” i Tad. Baracza, rzeźbiarza ze Lwowa. Sekretarzami wybrano: Hajotę-Bogucką, Marjana Gawalewicza, Wł. Bełzę, Ludw. Benedyktowicza, Tad. Czapelskiego i K. Bartoszewicza. Trzymano się przyjętej wówczas na zjazdach kurtuazji powoływania do prezydium wyłącznie gości zamiejscowych. Zrobiono tylko wyjątek dla inicjatora zjazdu, który jako sekretarz komitetu organizacyjnego z natury rzeczy musiał być generalnym sprawozdawcą zjazdu.

Powitał zjazd prezydent Krakowa dr. Weigel, kończąc swe przemówienie gorącym zwrotem do obecnego na otwarciu zjazdu ks. Adama Krasieńskiego, biskupa wileńskiego, który świeżo powrócił z wygnania. W imieniu komitetu organizacyjnego przemówił serdecznie Juljusz Kossak.

Oprócz osób powyżej wymienionych brali udział w zjeździe: dr. Celichowski z Kórnik, Stalmach z Cieszyna, Gustaw Manteuffel z Inflant, Aureli Urbanowski, Baloz Antoniewicz, J. M. Kamiński, dr. Ramułt, Przyborowski, Piltz, ks. kan. Polkowski, M. Bałucki, Bełcikowski, Anczyc, Bliźniński, dr. German, M. i Tad. Pawlikowscy, Wł. Bogusławski, Kosiakiewicz, Smarzewski, Schmidt, Barański-Ostaszewski, Alfons Parczewski, Adam Szymański, Sarnecki, St. Rzewuski, Sewer Maciejowski, Jachowicz, Buszczyński, ks. Jan Siemiński, Wł. Zawadzki, dr. Hanzus, prof. Rosenblat, prof. Kasperek, Szumski, Słupski, Stroka, Wł. Rapacki, J. Grzegorzewski, G. Ossowski, Benini, Zyg. Gloger, dr. T. Rutowski, Smólski, W. Pruszkowski, Malczewski, Pochwałski, Papiński, Malecki, Ejsmond, Szyndler, Koniuszko, Ajdukiewicz, Gujski, W. Gadomski, Löffler, Łuski, Mroczkowski, Brodzki, Brochocki, Sozański itd. itd.

Na pierwszym posiedzeniu zjazdu ks. kan. Polkowski historyk-archeolog i zbieracz „Kopernikianów” odczytał rzecz o utworze przypisywanym J. Kochanowskiemu, poczem L. Benedyktołowicz wystąpił z referatem „O perjo-dycznych ogólnych wystawach dzieł sztuki polskiej”. Po dyskusji przyjęto przedłożony projekt statutu (pierwsza ub. taka wystawa odbyła się w r. 1887 w Krakowie). Z kolei K. Bartoszewicz po umotywowaniu przedstawił statut „Pomocy”, towarzystwa mającego nieść pomoc materialną dotkniętym ciężką chorobą literatom i artystom, oraz wdowom i sierotom po nich pozostałym. Szeroka dyskusja nad tym referatem wypełnia resztę pierwszego posiedzenia. Uznano jednogłośnie potrzebę takiego towarzystwa i polecono Kolo literacko-artystycznemu wprowadzić je w życie.

Drugie posiedzenie zjazdu wypełnił obszerny referat dra Rosenblatta „O własności artystycznej i literackiej”. W dyskusji nad nim oprócz literatów i artystów brali udział profesorowie uniwersytetu i wybitni prawnicy. Przyjęto w końcu wnioski: „pożądaniem jest utworzenie syndykatów dla rozstrzygnięcia wszelkich spraw i kwestyj własności literackiej i artystycznej; bądź w drodze polubownego wyroku, bądź w charakterze rezolucji moralnej tylko powagi — i powierzenie organizacji syndykatów Kolo literackim we Lwowie i Krakowie, bądź samym, bądź w porozumieniu z Akademią Umiejętności i Poznańskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk”. Wśród dyskusji wyłonił się wniosek: „zjazd uważa za rzecz uczciwości i honoru, aby wszelkie dziennikarskie przedruki pomieszczone były z zacytowaniem źródła”. Po dłuższej dyskusji wniosek większością głosów przyjęto.

Trzecie posiedzenie powróciło do sprawy syndykatów. Liczni członkowie zjazdu żądali mianowicie, aby tę sprawę odrazu wprowadzić w życie przez wybór członków centralnego syndykatu. Po wyczerpujących wywodach wybrano syndykat z osób wszystkich trzech zaborów. Z zaboru pruskiego wybrano Kazimierza Jarochowskiego, Franciszka Dobrowolskiego, ks. Antoniego Kanteckiego i Jaroszyńskiego.

Z porządku obrad nastąpił referat ks. dra Siemińskiego „O kwestjach spornych, wątpliwych lub mylnie podawanych w życiorysie Adama Mickiewicza”. Z powodu późnej pory referent na życzenie zgromadzenia połączył ten referat z drugim swoim referatem „O potrzebie nowego poprawnego wydania dzieł A. Mickiewicza”. Sprawę tę przekazano Kolo literackim krakowskiemu i lwowskiemu. Dalej poruszono sprawę korespondencji do dzienników z obcych zaborów, wykazując grzechy korespondentów, którzy np. z zaboru rosyjskiego przesyłają fałszywe wiadomości redakcjom dzienników galicyjskich. Uchwalono więc „prosić redakcje, aby ostrożnie wybierały na korespondentów, ludzi wytrawnych miłujących tylko prawdę”.

Nastąpił referat Alfonsa Parczewskiego, późniejszego rektora Uniwersytetu im. Batoiego: „O potrzebie wzajemności literackiej z ludami słowiańskimi”. Po dłuższej dyskusji uchwalono rezolucję referenta, wraz z dodatkowym wnioskiem p. Grzegorzewskiego, który zrzekł się własnego referatu uzupełniającego referat p. Parczewskiego.

Z porządku dziennego z powodu spóźnionej pory, oprócz referatu J. Grzegorzewskiego oprócz i referat K. Bartoszewicza „O założeniu pisma informacyjnego literacko-artystycznego”.

Nastąpiły mowy pożegnalne, po których p. Erazm Piltz złożył imieniem zgromadzenia podziękowanie pp. Kossakowi, Asnykowi i Bartoszewiczowi jako organizatorom zjazdu.

Z wydanego osobno „Sprawozdania z obrad pierwszego zjazdu literatów i artystów polskich” widzimy, że dyskusje na nim były ożywione, nadzwyczaj interesujące, wszechstronne, fachowe i utrzymane na wysokim poziomie. W dziennikach ówczesnych spotykamy też opisy: przyjęcia w Kole literackim, uczyły w ogrodzie strzeleckim, balu w sali hotelu Saskiego i wycieczki do Tyńca, w której brały udział i szerokie Kolo społeczeństwa krakowskiego, a która pozostawiła po sobie najmilsze dla uczestników wspomnienia.

Cracoviensis.

PISMA NADEŚLANE

„Przegląd Pedagogiczny” tygodnik treści nr. 18: H. Galle: Brać i szkolne; — I. Pannenkowa: Z psychologii narodów; — H. Życzynski: Czy szkoła średnia wyrabia poglądy na świat; — F. Roliński: O potrzebie rysunku w związku z reformą szkolnictwa średniego.

„Sprawy narodowościowe” rok III nr. 1 (kwiecień 1925) Treść: Leon Zieleniewski: Zasada samookreślenia narodów; — S. Gorchuchowski: Ludność litewska na Kresach Państwa Polskiego; — Mniejszość niemiecka w Czechosłowacji; — Paweł Sulatycki: Ukrainizacja na Kubani.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Walne Zebranie Towarzystwa Przyjaciół Nauk odbędzie się dnia 14 czerwca (w piątek) o godz. 5,30 po poł. w sali Towarzystwa (ul. Mielżyńskiego 26/7) z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie przez prezesa Towarzystwa prof. Dembińskiego. 2. Wybór przewodniczącego W. Zebrania i dwóch delegatów do podpisania protokołu. 3. Sprawozdanie sekretarza gener. prof. Lisowskiego. 4. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i udzielenie Zarządowi absolutorjum. 5. Wybór czterech członków Zarządu na okres trzyletni. 6. Wybór trzech członków Komisji rewizyjnej na r. 1929. 7. Ustalenie wpisowego i składki rocznej. 8. Wolne głosy. 9. Odczyt czł. prof. Winiarskiego p. t. „Nowe tendencje w prawie międzynarodowym”.

W Krakowskim Tow. Lekarskiem wygłosił prof. dr. Julian Nowak odczyt p. t. „Przesączalny zarzek z zarazy płucnej”. (n)

MUZYKA

Z życia muzycznego stolicy. Po kilkuletniej niebytności przypomniał się Warszawię Paweł Kochański. Znakomity skrzypek odegrał obszerny program, począwszy od dzieł Bacha do nowoczesnych Szymanowskiego, de Falli i innych. Dochoł z koncertu przemaczył artysta na bratnią pomoc szkół muzycznych stolicy. Na ostatnim w sezonie poranku w Filharmonii odegrano sonatę skrzypcową Melcera, składającą hołd pamięci zmarłego przed rokiem wybitnego muzyka polskiego. Partję skrzypcową odegrał p. Wacław Kochański, dołączając do programu kilka utworów Suka. W drugiej części poran grał szereg nowoczesnych utworów fortepianowych p. Paweł Lewiecki. (z)

Sukcesy poznańskiego pianisty zagranicą. Zygmunta Lisieckiego profesor Państwowego Konserwatorium w Poznaniu koncertował niedawno w Rzymie i Pradze, wykonując obszerny program od Haendla do nowoczesnych kompozytorów włącznie z poważnym oczywiście uwzględnieniem Chopina. Koncert rzymski w sali Sgambatiiego był nie tylko artystycznym ale i towarzyskim wydarzeniem, gromadząc najwybitniejszą publiczność Rzymu. Krytyka włoska i tak samo praska wyraża się o grze Lisieckiego jednogłośnie z najwyższym uznaniem, tak że można mówić o rzeczywistym wielkim sukcesie naszego pianisty. (z)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Studjum o Jacku Mierzejewskim pióra Mieczysława Wallisa zamieszczają krakowskie „Sztuki Piękne”. Ten przedwcześnie zmarły artysta, (1884—1925) należący do najwybitniejszych malarzy polskich ostatniego dziesiętka lat prawie wcale nie był znany i tworzył w niezwykle uciążliwych warunkach życiowych, trawiony nieubłaganą gruźlicą. Dopiero zbiorowa wystawa prac Mierzejewskiego w r. 1928 zwróciła uwagę świata artystycznego na tę wybitną twórczość i zdano sobie sprawę, że polskiej sztuce ubył wielki talent. Studjum Wallisa, sumienne i przejrzyste daje czytelnikowi pogląd na rozwój twórczości Mierzejewskiego. Autor kreśli fizjognomię artystycznego otoczenia z którego wyrastała sztuka zgasłego artysty i opierając swoje wywody na analizie techniki malarskiej Mierzejewskiego, śledząc grę wpływów wybitnych mistrzów obcych w obrazach jego, wyraźnie wyodrębnia to, co jest w twórczości Mierzejewskiego własne i co wartością swą wybijają się wśród naszego malarstwa tych lat. (p)

SZKOLNICTWO

Wychowawcze wartości teatru szkolnego. Temat ten omawia p. J. Cierniak w nr. 9 „Przyjaciela Szkoły”. Autor jest zdania, że teatr szkolny winien być w całości zgraną rodziną szkolną, dostępny zaś tylko dla młodzieży, wychowawców i rodziców. Wartości wychowawcze takiego teatru są wielkie: kształci odpowiedzialność zbiorową, urabia harmoniję społeczną, prowadzi do umiłowania murów szkolnych, wyrabia uczucia estetyczne. (St. N.)

KRAJOZNAWSTWO

„Podlasie”. Znany popularyzator krajoznawstwa i etnografii W. Świątkowski wydaje opis poszczególnych terenów regionalnych Polski w formie wycieczek po kraju. Dotychczas wyszło takich „wycieczek” cztery: „Suwalszczyzna i okolice nadniemeńskie”, „W dorzeczu Narwi”, „Płockie i południowa lubelszczyzna”, „Lubelskie”. W pracach swoich stara się podać autor przystępnie i łatwo cały materiał geograficzny i kulturalny opisywanych okolic. Wykład uplastyczniają liczne ryciny i mapy. Obecnie ukazała się nowa praca W. Świątkowskiego, opisująca tym razem „Podlasie”. Posiada ona te wszystkie zalety, które cechują dotychczasowe „wycieczki po kraju” i przyczyni się niewątpliwie do zainteresowania się ciekawą a niedość znaną okolicą naszego kraju. (L. K.)

DOKOŁA P. W. K.

PO „ŚWIĘCIE KSIĄŻKI”

Na I. Zjeździe Bibliotekarzy we Lwowie przytaczała słuchaczy ogromną ilość zagadnień, poruszana w referatach zbyt licznych, aby znalazły należyte uwzględnienie w skąpych ramach wyznaczonego na nie czasu. Świeżo odbyty zjazd uniknął tego błędu. W trzech sekcjach referowano i dyskutowano jedynie po dwa, trzy specjalnie dobrane zagadnienia, dla danej dziedziny najważniejsze i najbardziej aktualne.

I tak w sekcji bibliotek naukowych naczelnym zagadnieniem omawianym przez wszystkie referaty była racjonalna organizacja bibliotek naukowych i związane z tem zadania i stanowisko bibliotekarza naukowego. Zgodnie uznano za najpilniejszy postulat normalizację polskich bibliotek naukowych, a szczególnie uniwersyteckich i zapewnienie należnego terenu pracy i stanowiska bibliotekarzom naukowym; z zagadnień specjalnych podkreślono konieczność podniesienia dotychczasowej dotychczasowej i uregulowania zakupów publikacji zagranicznych na mocy porozumienia wzajemnego bibliotek szkół akademickich między sobą w którym to celu ma się zebrać konferencja dyrektorów bibliotek i przedstawicieli komisji bibliotecznych w poszczególnych senatach akademickich.

W sekcji bibliograficznej wysunęto dwie kwestje. Sprawa bibliografii zawartości czasopism zreferowana wyczerpująco przez M. Dzikowskiego poszła gładko. Uchwalono utworzenie ogólnego wykazu czasopism polskich, tworzenie lub kontynuowanie specjalnych bibliografii retrospektywnych z poszczególnych dziedzin wiedzy z uwzględnieniem materiału zawartego w czasopismach, w oparciu o państwowy instytut bibliograficzny, przyczem ta bibliografia ma uwzględniać pełny materiał, nie selekcjonować, aby nie pominać ważnych zazwyczaj pozycji z tematów będących na granicach poszczególnych gałęzi wiedzy.

Wreszcie uznano za konieczne rejestrację zawartości bieżących czasopism jako drugą część „Urzędowego wykazu druków”. O ten to „Wykaz” będący przedmiotem referatu Wł. Wysockiego i korreferatu J. Dąbrowskiej toczył się bój zażarty zakończony jednak celowym i pozytywnym kompromisem a mianowicie uchwałą, aby najbardziej sporną kwestję, czy wychodzący obecnie „Wykaz” ma nadal zachować dotychczasową postać, czy też z pisma rejestracyjnego stać się naukowym, pozostawić do rozstrzygnięcia następnemu zjazdowi, poprzednio zaś omówić obszernie na łamach czasopism fachowych. Następnemu zjazdowi polecono również zająć się wyczerpująco sprawą bibliografii regionalnych z prośbą do Rady Związku Bibliotekarzy Polskich, aby i teraz podjęła starania o opracowywanie takich bibliografii.

Na sekcji oświatowej dyskutowano z ożywieniem nad stosunkiem bibliotekarza do czytelników w bibliotekach oświatowych, omówiono ustawę o bibliotekach gminnych i uchwalono szereg petycji do rządu.

Analogicznie szereg rezolucji uchwalono na zjeździe bibliofilów i postanowiono następnemu zjazdowi odbyć za dwa lata we Wilnie.

Zjazdy oczywiście nie mają charakteru ciał uchwalających rezolucje wiążące, niemniej jednak jako wyraz opinii kół fachowych stanowią niezastąpiony materiał dla władz przy podejmowaniu decyzji. Dr. M. W.

Opera leśna w Grudziądzu i P. W. K. Piszą nam z Grudziądza: Zeszłoroczny sukces opery leśnej w naszym mieście wywołał chęć powtórzenia i w tym roku takiego sezonu. W przyszłym roku dano „Chatę za wsią” z muzyką Noskowskiego, oraz „Ligie”, w tym zaś projektuje się „Halke” (trzy przedstawienia), „Krzysię leśniczkę” (pięć) i „Barona cygańskiego” (cztery). Rokowania między zespolami artystycznymi a radą miasta są na ukończeniu i chóry zabrały się już do ćwiczeń, zaś reżyserja do zbierania rekwizytów, których trzeba będzie sporo i niebyle jakich, bo wchodzi w nie konie, wozy, łodzie itd. Ubiegły sezon zgromadził na przedstawieniach 27,000 widzów. Tegoroczny powinien mieć jeszcze większy sukces, skoro na P. W. K. przybywają do Poznania liczne wycieczki z całego kraju, które niezawodnie zechcą zawładnąć i o Grudziądzu przy zwiędaniu Wielkopolski oraz Pomorza. Opera leśna powinna być dla nich niemałą atrakcją. (z)

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

Kilka uwag zasadniczych o architekturze

I

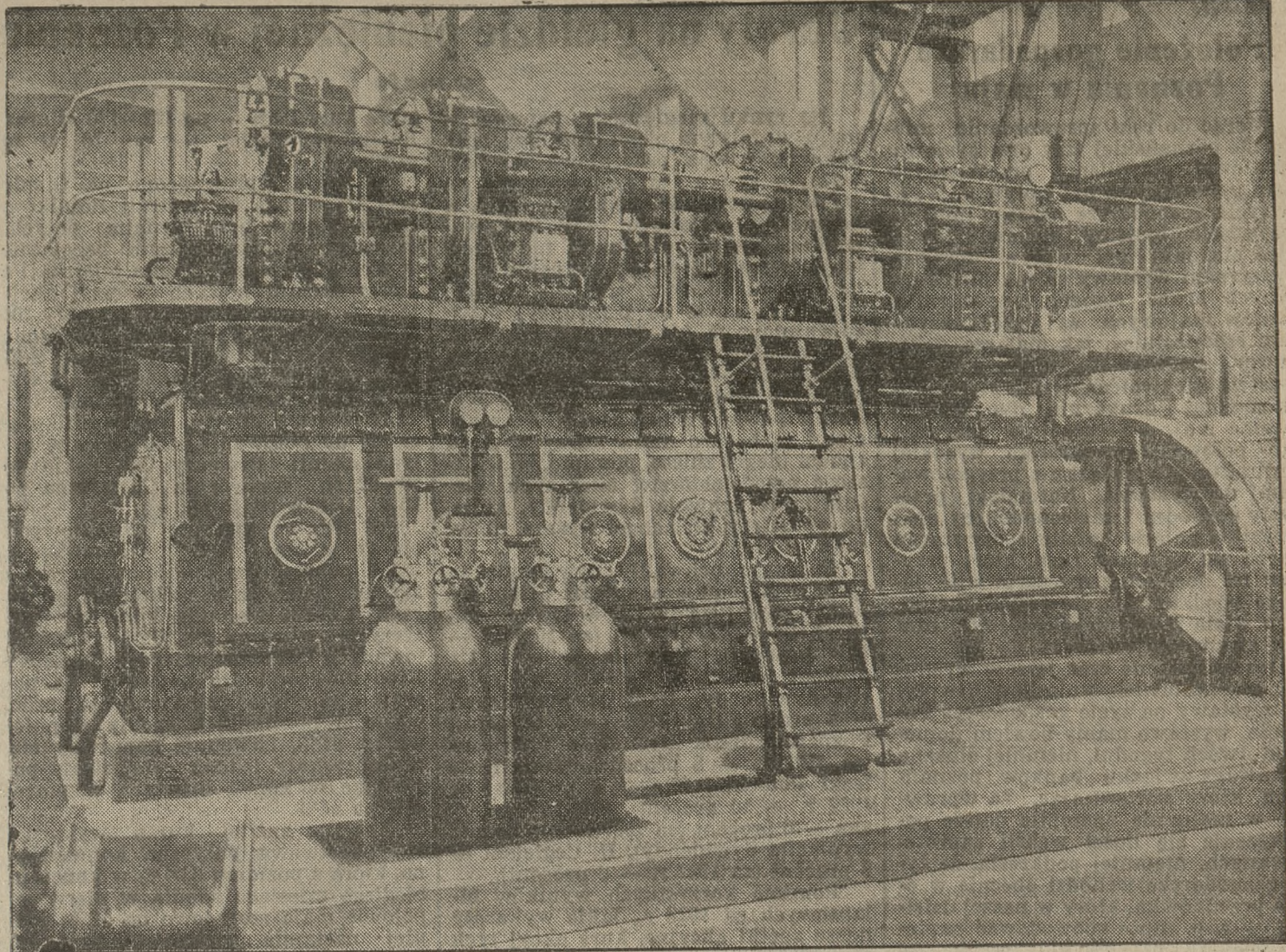
Wprost pierwszorzędą niespodzianką jest P. W. K. pod względem architektonicznym.

Otrzymałmy niezmiernie ciekawy pogląd na współczesny, nowy, z dnia na dzień potężniejący ruch, w którym i my wcale pokazać poczynamy zabierać miejsce. Dziś nie potrzeba już nikomu wyjaśniać, że bezstylowość drugiej połowy 19 wieku należy szczęśliwie do przeszłości. Pod koniec ubiegłego stulecia poczęto sobie wreszcie uświadamiać, jak beztwórczym w gruncie rzeczy jest kontynuowanie stylów przeszłości. Poczęto rozumieć, że nowy człowiek, nowator w tyłu dziedzinach potrzebuje i w tej dziedzinie nowych, własnych form stylistycznych. Do ogólnego tego ruchu, szczególnie silnie promieniującego w Ameryce i Holandji, przyłączyła się wreszcie także Polska. Na wystawie architektonicznej w Warszawie w r. 1926 wystąpił przecie już wcale pokazywany zastęp naszych modernistów. A to, co widzimy na P. W. K. jest nowych tych wysiłków wcale dodatnim, w każdym razie prawdziwie twórczą przyszłość zwiastującym wynikiem. Niezasobne nasze społeczeństwo rzadko kiedy może sobie pozwolić na rewolucyjne eksperymenty architektoniczne — tem większą jest tedy zasługą naczelnego kierownictwa P. W. K., że dopuszczono do głosu naszych najmłodszych, że dano im nawet możność wycisnięcia wprost decydującego piętna na Wystawie.

Po szeregu nieudanych prób, szczególnie w okresie „secesji”, zrozumiano przedewszystkiem, że nie można liczyć na dowolne wymyślenie nowego stylu, że musi on raczej pozostać samorzutnie i organicznie, jak właśnie wytworzały się główne formy stylistyczne przeszłości. Uprzytomniono sobie dalej, że architektura jest nie tylko dowolną kombinacją form, lecz że jest przedewszystkiem złączona z realnymi, praktycznymi potrzebami człowieka. Innymi słowy, cel budowlany zasadniczo decyduje o kształcie, funkcja wytwarza formę. Nowe potrzeby, nowe cele wiodą tedy samorzutnie do nowych form. A nowych potrzeb i celów wytworzył sobie człowiek wieku XX-go obfite mnóstwo. Nadto dołączyła się do tego jeszcze jedna, wielce szczęśliwa okoliczność, mianowicie stosowanie nowego materiału, przedewszystkiem żelaza i betonu.

Każdy materiał posiada swoistą logiczną konstrukcyjną i już tem samym wiodzie do swoistych form. Żelazo i beton umożliwiają n. p. także rozważania, jakie w materiale tradycyjnym, w drzewie, kamieniu, cegle, było wprost nie do pomyślenia. Z nowych tych możliwości skorzystał jak wiadomo w pierwszym rzędzie inżynier, lecz niebawem przyłączył się do niego architekt. Koniec końcem, dzięki temu wszystkiemu mogła architektura zacząć jakoby zupełnie na nowo. Dotąd uczył się architekt budować w wszelkich stylach historycznych, czyli wtyłaczać nowe potrzeby w stare formy. Teraz świadomie i rozmyślnie zapomniał o całej rupieciarnej stylistycznej przeszłości i począł jaknajprościej i jaknajoszczędniej kreślić przedewszystkiem te kształty, jakie były potrzebne, by budowla spełniała zamierzony cel. I o dziwo, skromna ta zasada ekonomii, prostoty i celowości powiodła samorzutnie do rewolucyjnych wprost przeobrażeń formalnych, nie tamując przy tem bynajmniej indywidualnej pomysowości. Doprowadziła n. p. do zupełnego usunięcia wszelkiej zewnątrz nakładanej ornamentacji do całkiem innego traktowania fasady, dachu czy okna.

Dotychczas architekt, budując dom n. p. w stylu barokowym, komponował przedewszystkiem efektowną fasadę barokową, i do niej dostosowywał stylistycznie całą budowlę, albo też nie dbał najczęściej o związek budowli z formalnymi zasadami fasady. Szedł więc od zewnątrz do wewnątrz. Komponuje ubikację tak, by służyły celom n. p. mieszkalnym, by otrzymały jaknajwięcej powietrza, słońca i t. d. Jakaś szczególnie ozdoba fasada, któraby dominowała nad całością, jest więc konstrukcyjnie niczem nie uzasadniona — czyli niepotrzebna. Architekt nowoczesny nie upiera się stąd wogóle przy podkreślaniu

800-konny motor dieslowski w hali ciężkiego przemysłu.

frontowości. Wszelkie kierunki, front czy tył, góra czy dół, prawo czy lewo, posiadają dla niego zasadniczo jednaką wartość. Z analogicznych motywów znika także dach. Dach niema zdobić, jak to czyni w pewnej mierze zawsze dach o tendencji pionowej, jedno ma spełniać funkcję przykrywania budynku. Nie potrzebuje więc być widoczny. Nadto dach płaski może być doskonale zużyty na tarasy, ogrody, solaria i t. d. — nawet w naszym klimacie. Takie traktowanie dachu wiodzie z natury rzeczy wogóle do akcentowania linii poziomej, odpowiadającej zresztą najwięcej naturalnemu uwarstwieniu cegiel i kamieni. W związku z zarzuceniem dominującej fasady stoi także tendencja do unikania symetrii. Zastępuje się ją przez stapianie części nierównych za pomocą równowagi i harmonijnego ustosunkowania. Wogóle podobieństwo i symetryczny rozkład tych samych części zastąpione zostają rytmem.

Celowości, prostocie i ekonomii idzie oczywiście wiele na rękę umiłowanie prostych, surowych kształtów geometrycznych, spopularyzowanych przez kubizm. Faliste linje baroku czy kapryśne secesji, do których oko nasze przywykło stosunkowo najczęściej, są zupełnie wykluczone. Ich miejsce zajmują teraz podstawowe kształty kubizmu, a więc kub, pryzma, cylinder, sfera jako bryły, a kwadrat, prostokąt, koło jako powierzchnie. Rytm brył, ta główna estetyczna dominanta tego czysto konstrukcyjnego piękna zostaje nadto podkreślona przez barwę. Operowanie wielkimi płaszczyznami barwnymi jest jeszcze jedna znamienna cecha nowej architektury. Przyzwyczajeni do jednakowości naszych budowli, zapominamy, że różnobarwność była i jest znacznie rozpowszechnioną — dość wspomnieć architekturę grecką, holenderską czy rosyjską. Poza podkreślaniem strukturalnego systemu ma barwa teraz jeszcze to znaczenie, że zastępuje dekoracyjność, tak purytańsko usuniętą. Oko nasze, przyzwyczajone do pieczęt przeobfitej ornamentyki, czerpanej z wszelkich porządków stylistycznych przeszłości, nie łatwo z nich rezygnuje — i tem skwapliwiej wita triumfalny powrót barwy do architektury.

Michał Sobeski.

Uznanie prasy szwedzkiej

Najpoważniejsze organy prasy szwedzkiej, jak „Stockholms Dagblad”, „Stockholms Tidningen” i t. p., zamieszczają obszerne artykuły o Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, wraz z ilustracjami, przycze-

„Stockholms Dagblad” daje stałe korespondencje własnego sprawozdawcy.

W artykułach zamieszczanych znajdujemy słowa uznania, a nawet entuzjazm dla Polski i wielkiego jej wysiłku na polu gospodarczym i kulturalnym.

Także prasa prowincjalna, jak „Göteborgs Handelstidning”, „Göteborgs Morgen Post” i inne pełna jest obszernych sprawozdań o naszej wystawie.

Czechosłowacki minister kolei na P. W. K.

Minister kolei Czechosłowacji p. Neumann, którego pobyt w Poznaniu niema charakteru oficjalnego, poświęcił dzisiejsze przedpołudnie na zwiedzenie Wystawy komunikacyjnej i wystawy rządowej.

Po pawilonie ministerstwa komunikacji i wystawie Polskich Kolei Państwowych oprowadzał ministra Neumanna prezes Dyrekcji kolejowej p. inż. Ruciński. W towarzystwie ministra był tutejszy konsul Czechosłowacji p. Matusek i dwaj urzędnicy przybyli z ministrem z Pragi.

Minister Neumann oglądał wystawę komunikacyjną bardzo dokładnie. — Szczególnie interesowały go działy zniszczeń wojennych i odbudowy kolejnictwa w Polsce. Otwarcie przyznał, że Polacy postąpili bardzo daleko w dziedzinie odbudowy i ulepszenia gospodarki kolejowej. Z podobnym zainteresowaniem oglądał parowozy i wagony polskie, poświęcając szczególną uwagę wagonowi pasażerskiemu pierwszej, drugiej i trzeciej klasy, pochodzącemu z wytwórni krajowych.

Czy zaistniała drożyzna?

Na jednym z ostatnich posiedzeń zarządu oraz rady Związku Towarzystw Kupieckich stwierdzono, że bezpośrednim powodem zarzutu, jakoby w Poznaniu istniała powszechna drożyzna w związku z P. W. K., były przedsiębiorstwa restauracyjne i inne na terenie P. W. K., oraz przedsiębiorstwa miejskie jak: hotel „Polonia”, teatr, autobusy, tramwaj i t. p. Oba te rodzaje przedsiębiorstw inwestowały niewątpliwie ze względu na P. W. K. znaczne kapitały w swych przedsiębiorstwach i chciały przez nadwyżkę do zwykłych norm kalkulacyjnych uzyskać zwrot inwestowanych kapitałów.

Stwierdzono dalej, że należy odróżnić charakter inwestycyjny przedsiębiorstw ad hoc dla P. W. K. tworze-

nych, od imprez miejskich. Pierwsze mają możliwość odzyskania inwestowanych kapitałów stałych przez rozłożenie ich w kalkulacji wyłącznie na czas trwania wystawy, drugie przez rozłożenie na szereg lat.

Jeśli się wini oba czynniki, to niewątpliwie wina drugiego czynnika jest większa, gdyż nie należałoby dążyć do odzyskania inwestowanych kapitałów w takim tempie, ażeby n. p. ceny w hotelu miejskim animowały hotele prywatne do podwyżek. Skutek bowiem jest ten, że liczba codziennych inseratów, ofiarujących umeblowane pokoje idzie w setki, i to po cenach znacznie niższych od norm biura kwaterekowego, a ceny w hotelach prywatnych nie różnią się już wiele od okresu przedwystawowego.

Stwierdzono ponadto, że pewne przedsiębiorstwa restauracyjne, zwłaszcza posiadające zakłady swe tak na terenie P. W. K., jak i w mieście, wyższą kalkulację wystawową próbowały również przenieść na teren swych lokali w mieście. Skutkiem tych prób była zmniejszona frekwencja publiczności, wobec czego większość lokali kalkulację swą poddała rewizji.

Generalnie jednakże stwierdzono na wspomnianem zebraniu, że według informacji władz związkowych poziom cen w handlu zorganizowanego kupiectwa poznańskiego zasadniczo nie doznał żadnych zmian, temwięcej, że ceny na żyto, mąkę i t. p., zgodnie z ogólną konjunkturą, raczej spadły.

Liczne wycieczki z Austrii

Oprócz zapowiedzianej wycieczki wiedeńskich kupców i przemysłowców na P. W. K. w dniu 14 sierpnia przybędą do Poznania dnia 15 lipca akademicy i profesorowie austriaccy. Poza tem organizują się wycieczki następujące: kolonji polskiej, austriacko-polskiej Izby Handlowej, stowarzyszenia metalowców, stowarzyszenia rolników, oraz korespondentów pism zagranicznych w Wiedniu.

Z powyższego wynika, iż Austriacy żywo interesują się wystawą poznańską.

Zniżki okrętowe dla jadących na wystawę

Konsulat Rzplitej Polskiej w Galacu komunikuje, że towarzystwa okrętowe: Fabre Line Marsylja, Compagnie Traissinet, Marsylja, Lłody Triestine, Tryjest i Knedivial Mail Line — Aleksandrya udzieliły znacznych zniżek dla jadących na P. W. K. w Poznaniu.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Położenie gospodarcze Poznania w maju

Biorąc do ręki sprawozdanie miesięczne poznańskiej Izby Przemysłowo-handlowej stawiliśmy przedewszystkiem pytanie: jaki był wpływ P. W. K. na życie gospodarcze naszego miasta? Oczywiście byliśmy ciekawi dowiedzieć się, jaki był wpływ doraźny, bezpośredni wystawy na tok interesów różnych branż. Naogół zadowoleni z obrotów majowych są przedewszystkiem rzemieślnicy, jak malarze, dekoratorzy, szklarze itp., dalej przedsiębiorstwa elektrotechniczne i stolarskie, jak również i drukarnie, dla których miesiąc maj, a szczególnie pierwsza jego połowa był okresem wysokiej koniunktury w związku z przygotowaniem do wystawy. Natomiast przemysł gospodni i gastronomiczny oraz wszystkie gałęzie handlu spożywczego skarżą się na słaby ruch, który przyniósł im dość silne rozczarowanie, jako że spodziewano się przypływu gości o wiele poważniejszego, niż nim były zjazdy majowe.

Oczywiście nie czas jeszcze wysnuwać jakichkolwiek wniosków o wpływie wystawy na życie gospodarcze Poznania, wystawę mamy bowiem dopiero od dwóch tygodni, niemniej słuszną jest uwaga związku banków poznańskich, który stwierdzając, że wprawdzie w maju nie nastąpiło dalsze powiększenie się ilości weksli zaprotostowanych, niemniej podkreśla, że życie gospodarcze wchodzi obecnie w okres przednowka, który w naszej dzielnicy w r. b. może spowodować napięcie większe niż zwykle, m. in. ze względu na duże wysiłki finansowe związane z wystawą.

Wydarzeniem wysoce przykrem był w maju spadek ceny żyta z 32,75 na 25,25 zł za 100 kg franco młyn; zmniejszała również pszenica z 49 na 45 zł. W młynarstwie katastrofalny spadek cen zboża spowodował głęboko sięgającą stagnację; obawiano się kupować zboża do przemiatu niewiedząc, czy ceny nie doznają dalszej redukcji. Dozła do tego inna jeszcze okoliczność; mianowicie zapowiedź rządu, że zniesie normalizację przemiatu, skurczyła popyt na mąkę normalizacyjną do minimum.

W przemyśle maszyn rolniczych maj minął bardzo spokojnie, zarówno bowiem kupiectwo, jak i rolnicy wstrzymują się od zakupu maszyn, a to z powodu krytycznej sytuacji na rynku zbożowym.

Naogół położenie jest nadal ciężkie. O ile w czerwcu dopływ gości się nie zwiększy, zachodzi obawa, że okres przednowka będzie wyjątkowo trudny. Lecz miejmy nadzieję.

Krótkie informacje gospodarcze

— Dyrekcja Państw. Banku Rolnego uchwaliła udzielić rolnikom dalszych kredytów na zakup nawozów sztucznych w wysokości 8 mil. zł.

— Na skutek bojkotu mięsa, który był zorganizowany przez konsumentów, ceny wołowiny i cielęciny spadły nieco; natomiast cena wieprzowiny utrzymała się na dotychczasowym poziomie.

— Plące zarobkowe w górnictwie na niemieckim Górnym Śląsku zostały podwyższone od dnia 24 maja rb. o 5 — 10% dla robotników wykwalifikowanych.

— Z nadeszłego w ub. tygodniu do Londynu transportu złota z południowej Afryki na sumę 755.000 funtów nabył Bank Rzeszy Niemieckiej 155.000 £. funtów resztę zaś t. j. 600.000 £ funtów nabył Bank Angielski.

— Produkcja węgla kamiennego we Francji w marcu rb. wyniosła 4.668.722 tonn. Produkcja koksu w tymże okresie wyniosła 400.000 tonn.

— Francja i Włochy zastosowały podwyżkę cła na zboże, a mianowicie: Francja podwyższyła cło z 35 na 50 franków, Włochy z 11 na 14 lirów w złocie (za 1 centnar metr.).

— Jedną z największych firm manufakturowych w Belgradzie, Gjuro Janosewicz, ogłosiła upadłość. Aktywa firmy wynoszą 18 milionów dynarów, pasywa 16 mil. dynarów.

— W tych dniach odbędzie się w Genewie konferencja pracodawców, zwołana przez Międzynarodowe Biuro Pracy przy Lidze Narodów.

— W ciągu I półrocza 1928/29 długi państwowe Z. S. S. R. w pożyczkach i zobowiązaniach skarbowych wzrosły o sumę 46,3 mil. rubli i dosięgły dn. 1 kwietnia 1929 sumy 1 miljarda 947,2 miliona rubli.

— United States Steel Corporation, jeden z największych trustów stalowych w Stanach Zjednoczonych, ofiarował swym pracownikom 100.000 swych akcji do nabycia po cenie 165 dol. za odcinek.

Obroty na giełdzie pieniężnej w Poznaniu

w maju

Na rynku pieniężnym panował w maju w dalszym ciągu dotkliwy brak gotówki. Stopa procentowa na prywatnym rynku utrzymywała się na wysokim poziomie, podobnie jak i w poprzednim miesiącu. W tych warunkach rynek giełdowy nie mógł wyjść z zastoju, w jakim znajduje się od szeregu miesięcy. Na Giełdzie poznańskiej, gdzie do tranzakcyj dewizo-walutowych nie dochodzi zupełnie, a w dziale papierów dywidendowych panuje martwość, jedynie rynek papierów o stałym oprocentowaniu wykazuje pewną ruchliwość. Obroty akcjami są bardzo niskie, kursy w maju znowu uległy niższe, pomimo, że większość przedsiębiorstw akcyjnych właśnie teraz uchwała dywidendy, które, dodać należy, są naogół wyższe, niż w roku ubiegłym.

W maju uchwalili dywidendę za 1928 r. następujące spółki: Goplana — 13 procent (za 1927 r. — 12 procent), Piechcin — 24 procent (za 1927 r. — 17% procent), Centrala Skór — 1% procent (za 1927 r. Spółka nie wypłaciła dywidendy), Bank M. Stadthagen — 8 procent (za 1927 r. — 6 procent), Poznański Bank Ziemi — 8 procent (za 1927 r. — 8 procent), Bank Kwilecki Potocki i Ska — 8 procent (za 1927 r. — 10 procent), Spółka Stolarska — 6 procent (za 1927 r. Spółka nie wypłaciła dywidendy), H. Cegielski — 8 procent (za 1927 r. — 6 procent).

Pomimo korzystnych wyników bilansowych za 1928 r., jakie wykazały nasze spółki akcyjne, kurs akcji tych przedsiębiorstw w maju przeważnie obniżył się. Akcje H. Cegielski, notowane po 41—40 zł, po odpadnięciu kuponu za 1928 r. w wysokości 4,— zł od sztuki, spadły na 32 zł, „Goplana”, która daje 13 procent dywidendy, trudno umieścić po 11 zł, a nawet niżej, Bank Kwilecki Potocki po odpadnięciu kuponu spadł na 80 zł, Centrala Skór obracano po 15 zł za akcję 100-złotową.

Znaczniejszą stratę poniosły akcje Maya, które w pierwszej połowie maja spadły na 96 zł, następnie jednak stopniowo odzyskały stratę i w końcu miesiąca pozostały w płaceniu po 102 zł. Poważną stratę wykazują także akcje C. Hartwig, które spadły w maju na 32—34 zł za 50 zł nominalnych oraz akcje Herzfeld-Viktorius, których kurs obniżył się na 42—41 zł, jak również Cukrownia Zduny, którą obracano po kursie 50 zł.

Bez zmiany pozostał kurs akcji Banku Związku Spółek Zarobkowych, utrzymując się w dalszym ciągu na poziomie 78,50 zł, zauważyć jednak było można trudności w realizacji tych akcji. Bankiem Przemysłowców handlowano drobne ilości po 45 zł.

Najpoważniejsze obroty w dziale papierów dywidendowych dokonywane są akcjami Banku Polskiego, których kurs w maju podlegał minimalnym wahaniom, utrzymując się na poziomie 163—164 zł. Bez zmiany pozostał

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Sytuacja w bankach dzielnicy zachodniej.** Sytuacja w bankach dzielnicy zachodniej nie wykazuje zasadniczej zmiany. W maju przyrost wkładów dał się zauważyć w dalszym ciągu, choć nieco w osłabionym tempie. Zasadniczej poprawy na rynku pieniężnym jeszcze się nie obserwuje, chociaż pod względem liczby protestów wekslowych dalsze pogorszenie sytuacji w maju już nie nastąpiło. Z drugiej strony należy jednakże podkreślić, że życie gospodarcze wchodzi obecnie w okres przednowka, który w Poznaniu w roku bieżącym może spowodować napięcie większe, niż zwykle, częściowo ze względu na poprzednie duże wysiłki finansowe, związane z P. W. K.

(k) **Podniesienie taryfy kolejowej dla węgla.** Jak czytamy w prasie warszawskiej, rozpatrywany jest w min. komunikacji, projekt podwyżki taryf kolejowych z końcem lata br. Przewiduje się dla węgla zwyżkę około 35 proc. W związku z tem zwracają sfery miarodajne uwagę, że w interesie konsumentów leży zaopatrywanie się w węgiel na zimę w miesiącach letnich, tem więcej w tym czasie koleje dysponują większą ilością wagonów do przewozu węgla. W miesiącach późniejszych, wobec intensywniejszych przewozów węgla oraz konieczności terminowego przewozu ziemiopłodów, z nowych zbiorów, mogą powstać trudności w utrzymaniu węgla na potrzeby węgla krajowego. Jednocześnie — według projektowanej podwyżki taryfy — będzie koszt węgla od jesiieni wyższy, niż obecnie.

także kurs Unji — po 172—170 zł oraz Spółki Stolarskiej — po 76 zł za sztukę.

W maju wprowadzono na Giełdę II i III emisję zł Centrali Rolników. Druga emisja była wydana dotychczasowym akcjonariuszom bezpłatnie w wyniku przerachowania bilansu. Po wprowadzeniu nowych emisji akcje tego T-wa notowane były po 107—105 zł za sztukę. W maju wprowadzono również na Giełdę II emisję S-ki „Brzeskiauto”, która także została wydana akcjonariuszom bezpłatnie.

Niewielkie obroty, niekwalifikujące się do notowania, dokonywane były akcjami: Browary Grodzkie po 60—62 zł, Wytwórnia Chemiczna po 95 zł, Lubań po 45—50 zł.

W dziale papierów procentowych obroty w maju były nieco mniejsze, niż w poprzednim miesiącu, przyczem zaznaczyły się przy niektórych papierach większe wahania kursowe. Dotyczy to zwłaszcza 4% listów konwertowanych Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, które notowane na początku miesiąca po kursie 45 proc. wartości nominalnej, spadły stopniowo na 37%, następnie poprawiły się, nie odzyskały jednak całej straty pozostając w końcu miesiąca w płaceniu po 41%.

Znaczną niższkę kursu wykazuje 5% państwową pożyczką konwersyjną, która z poziomu 63% w końcu ubiegłego miesiąca spadła w pierwszej połowie maja stopniowo na 51%, później nastąpiła chwilowa poprawa, jednakże nie utrzymała się ona dłuższy czas i w końcu miesiąca kurs tej pożyczki wyniósł 54—53% wartości nominalnej.

Tendencję zniżkową miały również 6% listy żytnie Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego; notowane w pierwszych dniach maja po 28,30 zł, oddawane były w końcu miesiąca po 27 zł za ctr mtr.

Obroty „dolarówką” zmniejszyły się poważnie, równocześnie zaś i kurs jej spadł znacznie. W końcu kwietnia kurs „dolarówki” wynosił 83 zł, w maju obniżył się przejściowo aż do 68 zł, potem wahał się w granicach od 72 do 76 zł, wreszcie spadł na 73 zł za nom. 5 dolarów. Natomiast 4% premjowa pożyczka inwestycyjna obracana była po niezmiennym kursie 102—103 zł za 100 zł nom.

Kurs 8% listów dolarowych Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego ulegał niewielkim wahaniom w granicach od 94 do 93% wartości nominalnej.

8% obligacje m. Poznania notowane były po niezmiennym kursie 92%, a 7% obligacje mieszkaniowe m. Poznania — po 85% wartości nominalnej. Kurs 8%-wych listów zastawnych Zachodnio-Polskiego T-wa Kredytowego Miejskiego w Poznaniu ustalony jest na poziomie 91% wartości nominalnej. R. U.

(k) **Koncentracja w przemyśle górnośląskim.** W tych dniach odbyły się w Katowicach pod przewodnictwem prezesa dr. Willigera walne zebrania Katowickiej Spółki Akcyjnej dla Górnictwa w Katowicach, Huty „Silesia”, S. A. w Paruszcówcu i Huty Bismarka S. A. w Wielkich Hajdukach. Na zebraniach tych zatwierdzono zawarty w dniu 20 maja rb. układ, mocą którego pierwsze dwa przedsiębiorstwa przechodzą na własność Huty Bismarka. Celem przeprowadzenia tej fuzji kapitał zakładowy Huty Bismarka podwyższony został o 49.300.000 złotych t. j. do 100.300.000 zł. Dawni akcjonariusze otrzymają za dwie akcje Katowickiej Sp. Akc. po 340 zł jedną akcję Huty Bismarka po 680 zł, względnie za jedną akcję Huty Silesia po 450 zł, jedną akcję Huty Bismarka po 680 zł. Postanowiono dalej że po załatwieniu formalności prawnych Huta Bismarka przyjmie nazwę Katowicka Spółka Akcyjna dla Górnictwa i Hutnictwa. Prezesem zarządu Huty Bismarka wybrany został generalny dyrektor dr. Williger. Znaczna część akcji znajduje się w rękach grupy amerykańskiej z której ramienia weszli do rady nadzorczej pp. Harriman, Ross, ks. Janusz Radziwiłł, minister Gliwic i dyrektor Wieniawski. Poza tem nowowybrani zostali do rady nadzorczej prezes Zychliński, generalni dyrektorzy dr. Flick, Weinman, oraz dyrektor banku Schwabach.

(k) **Ważne rozporządzenia.** „Dziennik Ustaw” nr. 38 zawiera między innymi rozporządzenie ministra skarbu o zmianie statutu Banku Gospodarstwa Krajowego i to odnośnie do paragrafów 73, 74, 82 statutu. Dalej znajduje się rozporządzenie

ministra skarbu w sprawie ustanowienia cen detalicznej sprzedaży cygar w mniejszych opakowaniach oraz rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych o taksie aptekarskiej.

Z ZAGRANICY

(z) **Bank Niemiecko - Rumuński.** W Berlinie toczą się pertraktacje w sprawie założenia banku międzynarodowego, w którym wezmą udział: Dresdner Bank oraz banki francuskie, belgijskie i holenderskie. W pertraktacjach biorą czynny i żywy udział politycy i finansisci rumuńscy. Terenem działalności banku miałyby być głównie Rumunja.

(z) **Ruch budowlany w Niemczech.** W marcu r. b. według danych, obejmujących 93 wielkie i średnie miasta rozpoczęto 1.783 budynków, zawierających 6.321 mieszkań, natomiast w lutym r. b. rozpoczęto 285 nowych budynków, obejmujących 790 mieszkań. W pierwszym kwartale r. b. rozpoczęto w 93 wielkich i średnich miastach 3.062 nowych budynków (10.600 mieszkań) wobec 4.814 nowych budynków (18.075 mieszkań) w tymże okresie 1928 r.

(z) **Rentowność francuskiego przemysłu samochodowego.** Francuski przemysł samochodowy jest dziś jedynym, który mimo konkurencji amerykańskiej pracuje z całym rozmachem i odrzuca duże zyski. Większe fabryki francuskie są tak dobrze zaopatrzone w zamówienia na dostawę wozów na dalsze terminy, iż prowadzą one prace inwestycyjne na szeroką skalę. Ilość i rozmiar zamówień na nowe maszyny precyzyjne i obrabiarki udzielonych fabrykom maszyn przez fabryki samochodów jest tak wielka, iż przekracza ona granice wytwórczości tych fabryk. Stąd też francuskie zakłady automobilowe rozdały sporą ilość zamówień na dostawę maszyn i obrabiarek niemieckim fabrykom maszyn m. i. zakładom w Augsburgu, Berlinie, Düsseldorfie etc.

Nabiał. Koniunktury na niemieckim rynku maślanym były w ub. tygodniu naogół spokojne. Dowozy zarówno masła niemieckiego jak i zagranicznych gatunków podwyższyły się przeciętnie o 15 proc. w porównaniu do ilości dowozu ostatnich tygodni. Niestety znacznie pogorszyła się jakość powyższych wpływów. Momenty te zadecydowały o obniżeniu oficjalnych notowań berlińskich, które w dniu 30 maja wyznaczono: za prima gatunek 157 mk. per 50 kg. franco stacja odbiorcza, za drugi gatunek 148 mk., za trzeci gatunek 132 mk. Tendencję określono jako bardzo spokojną. Masło polskie, które w niewielkich ilościach nadchodziło, uzyskiwało ceny do 2 mk. niem. ponad t. zw. oficjalne notowanie berlińskie. Średnie i gorsze gatunki masła obliczono znacznie niżej. Sytuacja na angielskim rynku maślanym była „prawdnie w ub. tygodniu spokojna, jednakże nie odczuwanej się związanej z tego rodzaju koniunkturą tendencji zniżkowej. Masło polskie w doborowej jakości uzyskało do 156 sh. Niestety dowozy były bardzo niewielkie. Wobec rosnącej produkcji masła i zwiększających się dowozów, ceny na rynkach krajowych ulegały stałej niżsce. Tendencja w dalszym ciągu zniżkowa. (Informacje Związku Gospodarczego Spółdzielni Mleczarskich w Poznaniu).

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Warunki: Handel hurtowny, parytet Poznań, ładunek wagonowo, dostawa bieżąca, za 100 kg.:

Standardy: a) żyta poznańskiego 699,5 gr. (118,7 f. w. h.); b) żyta pomorskiego 693,5 gr. (117,5 f. w. h.); c) pszenicy poznańskiej i pomorskiej 755 gr. (127,9 f. w. h.); d) owsa poznańskiego i pomorskiego 461,5 gr. (77,9 f. w. h.); e) notowania maki żytniej na podstawie urzędowo ustalonego typu (70%).

Poznań, dnia 5.6.1929.

„Ceny orientacyjne”
parytet Poznań

Żyto	23,50—24,50
Usposobienie stałsze.	
Pszenica	40,00—41,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień przemiatowy	27,50—28,50
Usposobienie słabe.	
Owies	24,00—25,00
Usposobienie słabe.	
Mąka żytnia/wł. workach według urzędowo ustalonego typu (70%)	35,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł. worka	50,00—62,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	19,50—20,50
Otręby pszenne	22,00—23,00
Lubin niebieski	25,00—26,00
Lubin żółty	32,00—34,00
Tatarska	43,00—44,00
Słoma luźna	4,25—4,75
Słoma prasowana	6,00—6,50
Makuch lnian 38%	46,00—49,00
Makuch rzepakowy 36—38%	40,00—41,00
Makuch słonecznik 48—52%	38,00—41,00
Śróć Soja	41,00—43,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Ponowny transport zwierząt dla naszego Zoologu

Nowowyprowadzony pawilon nie długo musiał czekać na swoich mieszkańców, gdyż ostatni transport małych drapieżców, który ostatnimi dniami przybył, zapelniał go prawie zupełnie. Przybyły oprócz kilkudziesięciu ptaków prawie same mniejsze drapieżce. Na samym początku wymienić należy najpiękniejsze z kotów, panterę czarną, ze swoją małżonką, która jednak barwą swą prawie zupełnie się nie różni od lamparta.

Lampart i pantera to prawie równe gatunki, które nawet fachowiec nie łatwo rozpozna. Drugi jest większy i niebezpieczniejszy i zamieszkuje Azję, pierwszy natomiast również silny jak żarłocznik, lecz trochę mniejszy, zamieszkuje Afrykę. Odmiana melanistyczna zdarza się bardzo często a to przeważnie na południowo-indyjskich wyspach Sunda. Tutaj ukryty w ciemnych, gęstych lasach jest postrachem ludzi i zwierząt bo nie tylko zdobywa konieczną potrzebą dla siebie żywność, ale chwytając i mordując wszystko, co tylko uda mu się zdobyć, ażeby w ten sposób zadowolić swoją krwiożerczość. Najwięcej cierpią wskutek tego antylopy oraz pawiany abisyńskie, na które ustawicznie poluje. W niewoli, o ile przyjdzie jako młody jest zwierzęciem miłym i wesołym a harmonijna budowa jego ciała jak i zgrabność ruchów nierazko zachwyca zwiedzających.

Z kotów czających czyli laszek przybyło kilka rodzajów: musang, cybetka, hyrare, gentka, mangusty i inne. Są to wszystko prawie wyłącznie nocne zwierzęta i w niewoli mało ruchliwe. Zamieszkuje południową Afrykę i Amerykę i to nie daleko od mieszkań tubylców, gdzie często stają się nieproszonymi gośćmi. Zwinnymi i zgrabnymi, odzywają się najróżniejszymi małymi ssakami jak i ptakami a specjalistami są przedewszystkiem w porwanym kur, gołębi i kaczek i w ten sposób stają się nieraz plagą dla tamtejszego gospodarstwa krajowego. Są jednakowoż i bardzo pożyteczne w łapaniu myszy i szurów i dlatego często oszawiają się je, wiedząc, że przez tak wspaniałego łowcę oczyszcza się dom z niepotrzebnych gości. W niewoli szybko przyzwyczajają się do swego dozorca, a odporne na klimat, są nieraz długoletnimi mieszkańcami ogrodów zoologicznych.

Ładne dwa okazy szakali również zamieszkało jedną z klatek nowego pawilonu. Są to znani nocni bandyci, którzy bezczelnie wkradają się do mieszkań i wyciągają niejedną koź lub owcę a nawet i nieraz przedmioty zupełnie niejadalne, ażeby zadowolić tylko swoją żylkę złodziejską. Zamieszkuje lasy Azji, skąd nocą w gromadach udają się na wyprawy zbójckie. Korzyść, którą przynoszą przez zjadanie padliny i szkodliwych gryzoni jest minimalną w stosunku do wyrządzonej szkody. Dlatego tępi się je zawzięcie. W niewoli przyzwyczajają się jak pies do człowieka i oswojony staje się jego wiernym towarzyszem.

I z jełowierzy zajrzał do nas reprezentant „kolczak kudiaty”, mieszkaniec południowej Ameryki. O śmiesznej i dziwniejszej mordaczce, o świecący - brązowym ubarwieniu skóry, zaopatrzonej w luźne kolce, które niejednokrotnie stanowią dobrą i skuteczną broń. Jest to zwierzę nudne i straszne. Cały dzień spędza w pozycji skulonej na gałęziach drzew i rusza się jedynie przy zdobywaniu pokarmu, a i wtedy jeszcze leniwie. W ogrodach zoologicznych staje się tylko wieczorem ciekawym, gdy zlatuje na gałęzi po pokarm. Jest to tylko mała chwila, podczas której zdołamy obserwować powolny i leniwy jego chód.

No i panie mogą podziwiać zwierzę, które dostarcza im wspaniałych skórek oposowych. Jest to szczer oposowy z rodziny torbaczka a zamieszkuje całą Amerykę. Tak jak ładna i cenna jest jego skóra, tak wstrętne i brzydkie jest samo zwierzę. Ma on ciekawy sposób obrony. Zatakowany udaje nieżywego i leży skulony z opuszczonymi szcękami i wyciągniętym językiem tak długo, jak czuje się obserwowanym. Do ptaszarni i woliery zakupiono kilkadziesiąt sztuk najróżnorodniejszych ptactwa: papugi, tukany, turako, wikłaczy, szarych pelikanów, flamingi i inne.

Wobec tak bogato zaopatrzonego zwierzyńca i zaangażowania pierwszorzędnej, mistrzowskiej orkiestry wojskowej do ogrodu koncertowego pod batutą kapelmistrza kpt. Chmielewicz spodziewać by się należało daleko większej liczby zwiedzających, a to ze względu na popieranie tak potrzebnej kulturalnej placówki, jaką jest ogród zoologiczny.

Dr. Wiesław Rakowski.

I one nie takie złe.

Projekt sztucznego morza na Sabarze

W Paryżu dyskutowano niedawno nad projektem utworzenia sztucznego morza Śródziemnego w Saharze algeryjskiej i tunińskiej. Mówiono o przemianie Sahary na jezioro, położone poniżej powierzchni morza na przestrzeni 47.000 mil kwadratowych. Jeszcze w połowie ub. stulecia istniał podobny projekt. W r. 1873 kapitan francuskiej armji Roudaire zwiedził konno pustynne niziny, leżące poniżej powierzchni morza, a rozciągające się od zatoki Gabes w Tunisie na przestrzeni 300 mil angielskich. Wynikiem jego badań był projekt połączenia tych nizin z morzem Śródziemnym przepiekem na powierzchni 13 mil angielskich. Prowadzone pod protektoratem Francuskiego Ministerstwa Wojny dalsze studia lokalne stwierdziły związek między poziomem wód w zatoce Gabes a poziomem w słonych bagnach i jeziorach, znajdujących się na dnach tych nizin.

Technicznie projekt ten nie przedstawia wielkich trudności. Chodzi tylko o to, czy takie sztucznie skonstruowane płaszczyny wodne odniosą skutek, usprawniający wielkie kosza i trudy, czy wpłyną na zmianę klimatu, czy spowodują pożądane deszcze. Na to pytanie uczeni, zajmujący się sprawą nawadniania Sahary, odpowiadają przecząco.

Trzynastokrotny doktor

Ameryka zdobywa rekordy prawie pod każdym względem, a obecnie chwali się studentem, który przestudjował 120 semestrów. I to rekord, bo chyba niema w świecie drugiego człowieka, któryby dłużej wygniał ławy uniwersytetu. Był nim Cullenkamp, starzec 78 letni, który zmarł niedawno. Ow zgrzybiały staruszek był przez 60 lat słuchaczem imatrykulowanym na uniwersytecie Kolumbijskim w Nowym Jorku. Cullenkamp dał dowód, że szi tepota umysłu, ani lenistwo i nie urok wesołego życia studenckiego, trzymały go na uniwersytecie tyle dziesiątków lat, gdyż w okresie tym zdobył trzynaście różnych doktoratów, przyczem nie wliczono w to tytułu „doktora wieczystych studjów”, jaki mu nadali jego koledy. Cullenkamp mógł być sobie pozwolić na zbytek tyloletnich studjów, gdyż był ostrożny w „wyborze rodziców” i dzięki temu rozporządzał olbrzymim kapitałem. Poza studjami miał pasję podróży, ale nigdy nie spóźnił się na początek nowego roku szkolnego i nie zapomniał o zapisaniu się na nowe studia. (w)

Jabłka i pomarańcze jako broń

Niezwykła bitwa rozegrała się niedawno temu we wschodniej Tunisji między mieszkańcami północnego wybrzeża Afry-

ki a grupą rozbitków amerykańskich. Mianowicie parowiec amerykański „Nile” uległ zniszczeniu najechawszy niespodzianie na skały podwodne w pobliżu Cap Bon. Puszczono sygnały świetlne i rakiety celem uzyskania pomocy, ale skutek był ten, że ściągnął gromadę tubylców, którzy starali się wyostać załogę na ląd, przypuszczalnie w celach rabunkowych. Krajowcy nie wielkie mieli pojęcie o wartościach białych, bo kiedy jeden z nich wylowił z wody walizę, zabrał z sobą znajdujące się w nim rzeczy, ale wyrzucił pakę amerykańskich banknotów, nie wiedząc wiodocześnie, co z niemi począć. Załoga statku chwytając się nocy na uszkodzonym parowcu, udała się na ląd. Wczesnym rankiem powrócono na statek. Widząc to krajowcy, rzucili się na nich usiłując wdrapać się na pokład w obawie, że ujście im upragniony łup. Ale załoga zaczęła się bronić. Z pomocą jabłek i pomarańczy, które mieli pod ręką rozpoczęli zaciętą walkę. Krajowcy, przerażeni gradem kul, dali za wygraną i chylnęli w głąb ładu. Ratownicy parowiec nadpłynął tymczasem na skutek telegrafu bez drutu i zabrał z sobą statek „Nile” wraz z jego „dzielną” załogą, która jabłkami i pomarańczami potrafiła obronić się od grabieży, a może nawet i od utraty życia. (al.)

Małżeństwa dzieci.

W Indjach wykazał ostatni spis ludności 12 milionów kobiet zamężnych poniżej lat 15, a w tem 300 000 poniżej 5 lat. Do tego dochodzi 395.556 indyjskich wdów poniżej 15, z których 15.000 nie ma nawet 5 lat. Do roku 1891 obowiązywały przepisy, że przed 10 rokiem życia nie wolno zawierać związków małżeńskich. Obecnie stawiono wniosek do parlamentu wszechindyjskiego, by wiek ten jeszcze więcej ograniczyć. Ale wniosek odrzucono 54 głosami przeciwko 36, mimo że indyjskie stowarzyszenie kobiet starało się usilnie wpływać na pomyślny wynik petycji, tłumacząc, że zniesienie małżeństw dziecięcych umożliwiłoby Indjom stanowisko w świecie narodów europejskich. Widać, że świat indyjski jest jeszcze bardzo konserwatywny. (w)

Z różnych stron Polski

Ulewne deszcze w Małopolsce.

W województwach południowo-wschodnich panujące od kilku dni ulewne deszcze spowodowały katastrofalne w wielu miejscach powodzie. W Brzeżanach szkody stąd powstałe wynoszą przeszło 26 000 zł. Mieszkańcy ulicy znajdującej się za Rajskim Potokiem byłoby ponieśli znacznie większe straty, gdyby nie bawiający na urlopie marynarz Michał Kokowski, który w krytycznym momencie z narażeniem życia wyrabiał otwór w śluzie i umożliwił w ten sposób odpływ wezbranej wody. W powiecie przemyskim spadł ulewny deszcz z gradem, woda gwałtownie wezbrała zamulając i niszcząc zasiewy polne w jednym miejscu na przestrzeni 80 morgów, w drugim 150 morgów i zerwała dwa mosty. W Potutorach i okolicy gospodarze ponieśli straty sięgające 50 000 zł.

Ku uczczeniu śp. marszałka Focha.

W niedzielę wieczorem odbyła się w Dąbrowie w sali „Komety” uroczysta akademja ku czci marszałka Focha. Po zagajeniu akademji przez inż. Janotę okolicznościowe przemówienie wygłosił inż. Płodowski, poczem dłuższy referat o działalności marszałka Focha wypowiedział gen. Kukiel. W końcu nastąpiła część wokalna - koncertowa. W akademji wzięła udział liczna publiczność.

Zaburzenia podczas ekshumacji zwłok.

Ze Lwowa donoszą nam: Zarządzeniem sądu grodzkiego w Borszczowie odbyło się na cmentarzu w jednej z miejscowości powiatu borszczowskiego sekcja zwłok niejakej Paraszki Sływka przez komisję sądowo-lekarską. Gdy przystąpiono do otwarcia grobu, znajdującego się na cmentarzu Anna Zamolska lat 80 oświadczyła, że nie pozwoli otworzyć grobu swej bratanicy i wezwwała znajdującą się opodal ludność miejscową do pomocy, celem niedopuszczenia do ekshumacji. Ludność groziła grabarzowi i domagała się zaprzestania czynności. Grabarz pod presją tłumu zaprzestał odkopywania zwłok. Wówczas sędzia miejscowy zażądał asysty policji. Przybyło dwu posterunkowych, którzy tłum uspokoił. Podżegaczy aresztowano i ekshumacji dokonano.

Uroczystość śląskiego Klubu jazdy konnej.

W Parku Zamkowym w Siemianowicach odbyły się uroczystości śląskiego Klubu jazdy konnej. W uroczystości wzięł udział m. in. prezydent komisji mieszanej Calonder, prezydent trybunału rozjemczego prof. Kaackenbeck, przedstawiciele państw obcych, członkowie komisji mieszanej, przedstawiciele sfer przemysłowych z obu zagłębi. Po przecięciu wstęgi przez min. Grodziecką, nastąpiły popisy konne pań i panów, kadryl konny itd. Uroczystość stanowiła jedną z najświetniejszych imprez towarzyskich sezonu.

L. O. P. P. na Śląsku.

W Katowicach odbył się ogólny zjazd wojewódzkiego komitetu L. O. P. P. Jak wynika ze sprawozdania L. O. P. P. na Śląsku liczy 36.163 członków zgrupowanych w 262 komitetach. Ogólny dochód za rok ubiegły wyniósł ponad 300.000 zł. Prezesem zarządu wybrany został ponownie dy-

Poleca się łaskawej pamięci

Gazeta Bydgoska

w Bydgoszczy
ul. Jagiellońska 10

rektor dr. Potyka, wiceprezami: dr. inż. Dobrzycki i starosta dr. Seidler.

Domek Mickiewicza.

Magistrat kowieński postanowił na ostatnim posiedzeniu wydzierżawić domek Mickiewicza i urządzić tam muzeum wieszca. Poza tem, w domku będzie również mieścić się Związek turystów. Postanowiono rozpocząć rokowania z właścicielką domku, panią Dobrowolską, o wydzierżawienie domku narazie na termin roczny.

Dwa nowe parki w Krakowie.

W najbliższym czasie mają powstać w Krakowie dwa duże nowe parki. Pierwszy na Krzemionkach, drugi zaś założony będzie na falistych terenach Skał Twardowskiego, na pograniczu przedmieść Dębni i Pychowice. Oba te parki powiększą przestrzeń ogrodów miejskich o 50 ha.

RADJO

Programy radiofoniczne

Czwartek, dnia 6 czerwca 1929 r.

Poznań (336 m) godz. 7.00 gimnastyka poranna (prof. J. Waxman); godz. 10.20 radiografja (syst. Fultona); godz. 11.00 jazd literacki. (Transmisja z Auli U. P. na wszystkie stacje polskie); godz. 12.50 komunikaty P. W. K. (transmisja na wszystkie stacje polskie); godz. 13.00 sygnał czasu — hejnał z wieży ratuszowej; godz. 13.05 koncert zramofonowy; godz. 14.00 notowania giełdy pien.; godz. 14.15 komunikaty: gosp. roln. PAT, sprawozdanie z ruchu statków itd.; godz. 16.40 odczyt p. t. „Problem naprawy dróg polskich” (wygl. p. Tadeusz Kołodziej); godz. 16.55 odczyt p. t. „Polska jako Przedmurze Europy wobec Wschodu” (wygl. p. Feliks Piekucki); godz. 17.10 lekcyj alfabetu Morse'a (wykl. p. kpt. Mickiewicz); godz. 17.25 odczyt samorządowy (transmisja z Warszawy); godzina 17.55 transmisja koncertu popołudniowego z Warszawy; godz. 18.45 komunikaty P. W. K. (transmisja na wszystkie stacje polskie); godz. 18.55 nadprogram w wykonaniu artystów Teatru Nowego; godzina 19.10 odczyt rolniczy p. t. „Opas bydła i tucz trzody chlewnej w Wielkopolsce” (wygl. p. inż. Stefan Hozer); godz. 19.40 rolnicza skrzynka radiowa (wygl. p. Józef Rządowski); godz. 20.10 kurs elem. języka francuskiego (wykl. p. Omer Neveux); godz. 20.30 koncert na wioli. Wykonawca: prof. Mieczysław Szalewski (altówka) (Katowice), Janina Konopasek-Szaleska (fortepian); godz. 21.15 słuchowisko (transmisja z Krakowa); godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty PAT i Z. O. K. Z.; godz. 22.15 radiografja (syst. Fultona); godzina 23.00 koncerti krótkofalowej stacji „Radio - Poznań”.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: M. J. za doznane łaski 10 zł. — A. L. z podziękowaniem za wysłuchanie prośby 5 zł. — Joanna Kaniewska, Wierzbięcice 19 — 20 zł. — T. M. z podziękowaniem za odebrane łaski 5 zł. — Rogalski 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowaniami 801,70 złotych.

Na Tow. Opieki nad Inwalidami: Rodzina Anston 5 zł.

Na tanie kuchnie dla biednych m. Poznania: Rodzina Anston 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowaniami 120 zł.

KSIĘGI STANU GWILNEGO

Zgony:

Piotr Szymański, robotnik rolny, 63 l. Józef Hoffmann, pom. gastr., 38 l. Franciszek Kluczewski, 6 mies. 13 dni. Leon Głowacki, 13 i pół godz. Franciszka Salata, z domu Kukulka, wdowa, 70 l. Franciszek Drygas, 2 mies. 6 dni. Józef Majewski, restaurator, 64 l. Ignacy Piątkiewicz, emeryt, 68 l. Leokadja Andrzejczakówna, hafciarka, 21 l. Stanisław Tomczak, 2 mies. 8 dni. Hortensja Anna Dąbrowska, z domu Lombardówna. Barbara Wojciechowska, 4 l. 7 mies. Józefa Teichmannowa, z domu Tokarska, 52 l. Maksymilian Wuttke, 61 l. Helena Olszewska, z domu Piekarska, 40 l. Stanisława Pukacka, z domu Błażejówna, 40 l. Roman Stachowiak, 7 l. Leonard Daszkiewicz, handlowiec, 20 l. Marcin Skoczyła, mistrz obuwiczny, 77 l. Marja Borkowska, z domu Obstówna, wdowa, 71 l. Franciszka Goździkówna, hafciarka, 25 l. Katarzyna Stasikowa, z domu Anioła, 49 l. Ambroży Filip, robotnik, 45 l. Krystyna Jaskólska, 9 mies. 14 dni. Marja Wieworowska, 3 l. 8 mies. Józef Nawrocki, 3 mies. 28 dni. Marta Ławniczak, księżkówna, 16 l.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— P. M. Jabłoński, Buk. Należy zażądać wydania akt. (K)
 — Z. K. Należy stan rzeczy sprawdzić i spowodować b. pracodawcę do uiszczenia zaległości; jeżeli jednak b. pracodawca wypłacił wszystko, co był powinien zapłacić, należy przedstawić sprawę Wyższemu Urzędowi Ubezpieczeń Społ. w Poznaniu ul. Gołębia 1. (K)
 — F. W. Brak nam podstaw do ustalenia należności. Radzimy przedstawić spr. Departamentowi Konsularnemu Ministerstwa Spraw Zagr., Wydział Rewindykacyjny Warszawa, ul. Wierzbowa 1. (K)
 — J. G. Inowrocław. Sądzimy, że oddalenie skargi z tego powodu było niezasadnione. Art. 40 rozporządzenia Prez. Rzpl. z 22. 3. 1928 o postępowaniu administracyjnym brzmi: „Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polsk. urzędzie pocztow. lub telegraficznym”. Radzimy wnieść skargę za pośrednictwem adwokata do Najw. Trybunału administracyjnego w Warszawie. (K)
 — Stanisław. Książeczka I — 125 zł, II — 0,90 zł, III — około 20 zł, IV — VI — niewiele więcej. (K)
 — Stały abonent. Ojciec nie jest zobowiązany do podziału; po szczegółowej informacji radzimy zwrócić się do adwokata. — Zona urzędnika etat. ma w przytoczonych okolicznościach prawo do pensji wdowiej. — Wartości mkp. są następujące: Rok 1921 wrzesień 100 mk. 0,24 zł; listopad 0,22 zł; rok 1922 styczeń 1 000 mk. 2,20 zł, kwiecień 1,70 zł, czerwiec 1,30 zł, lipiec 1,20 zł, sierpień 1 zł, wrzesień 0,83 zł, listopad 0,56 zł, grudzień 0,40 zł. (K.)

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Stow. Młodzieży Polskiej Poznań-Tum. Zebranie plenarne odbędzie się w środę o godz. 20 w Domu Katolickim na Śródcie. Zbiórka wszystkich członków celem wzięcia udziału w procesji na Śródcie o godz. 17 w Domu Katolickim.
 — Stow. Młodzieży Polskiej „Orzeł” — Jeżyca. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 19,30 w ognisku. Na porządku obrad ciekawy wykład oraz wręczenie nagrody wędrowniej. Przybycie wszystkich członków pożądane.
 — Tow. Przemysłowców, Łazarz. — Zbiórka do procesji przy kościele M. B. Bolesnej odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 16,15 na Rynku Łazarskim.
 — „Harmonja”. Próba „Zaślubin” wespół z orkiestrą odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 20 w sali Stow. Techników, św. Marcin 21. — Komplet konieczny. Członków, którzy chcieliby zwiędzić dnia 9 bm. P. W. K., prosimy o zgłoszenie się na próbie, celem wykupienia biletów ulgowych.
 — Tow. Uczniów Handlowych. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 20 w małej sali Domu Królowej Jadwigi. Ze względu na omówienie sprawy wycieczki do Rogalinka, uprasza się o liczne i punktualne przybycie.
 — Związek Malarzy i Strycharzy. Zebranie nadzwyczajne odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 19 w lokalu „Pod Szóstką”, ul. Wroniecka 6.
 — Tow. Entomologiczne. Miesięczne zebranie odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 19 w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska 8. Goście mile widziani.
 — Stow. Młodzieży Obywatelskiej na Śródcie. Zebranie plenarne i strzelanie

odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 8 w sali Domu Katolickiego na Śródcie. Na porządku obrad sprawa wycieczki. — Dnia 9 bm. wycieczka do ogrodu p. Wojciechowskiego na Zawadach.
 — Stow. Porządku Publicznego Chwaliszewo-Śródka. Posiedzenie miesięczne odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 20 w lokalu p. L. Pohla, Chwaliszewo 37.
 — Tow. b. Wychodźców pod Białym Orłem. Zebranie miesięczne odbędzie się 7 bm. o godz. 19 w lokalu p. Figla, Wierzbice 27. Na porządku obrad ważne sprawy.
 — Tow. Ogródków Działkowych im. K. Marcinkowskiego. Zebranie odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 19 w lokalu p. Kasperkowej przy ul. Kraszewskiego. Z powodu bardzo ważnych spraw uprasza się o liczny udział.
 — Koło Absolwentów Miejskiej Szkoły Handlowej. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 20 w I. szkole wydziałowej przy ul. Działyńskich 4. Prosimy również o przybycie absolwentów(ki) niezorganizowanych.
 — Koło Absolwentów M. S. H. urzędują w niedzielę, dnia 9 bm. wycieczkę do Kobylnicy. Zbiórka o godz. 8,30 na dworcu.
 — Tow. Obywateli Polaków z Obczyzny. Wycieczka odbędzie się dnia 9 bm. do Staroleki do ogrodu p. Kempfa. Zbiórka o godz. 2 w Dębcu.
 — Katolickie Tow. Robotników Polskich przy Parze. Zebranie odbędzie się dnia 9 bm. o godz. 15 w sali OO. Jezuitów. Ze względu na ważność spraw uprasza się o jak najliczniejszy udział w zebraniu.
 — Spółdzielnia Nauczycielek zaprasza swych członków do uczestniczenia w pro-

Chodzież

posiada codzienne pismo

»Kresy Zachodnie«

Polecamy się wszystkim interesentom

Administracja Chodzież, ul. Krótka 1.

cesji ku czci Najśw. Serca Jezusa, która wyruszy z kościoła OO. Jezuitów w piątek po oktawie Bożego Ciała o godz. 18. Zbiórka w kaplicy różańcowej o godzinie 17.30.

Luna Park

Poznańska 66. Telef. 66-86.

Niedziela, 9 czerwca ostatni dzień pobytu.

Otwarte do 12-tej w nocy.

Pw 11 181/2-21.277/8

W poniedziałek, dnia 3 czerwca 1929 r. o godz. 10 wieczorem, zasnęła w Bogu namaszczone Olejami św., moja ukochana żona, ś. p.

Zofja z Zaleskich Bratkiewiczowa

żona artysty dram. teatrów miejskich w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 7 b. m., o godz. 4 po południu z zakładu św. Józefa na cmentarz parafjalny w Dębcu. Nabożeństwo żałobne nazajutrz o godz. 6,30 w kościele Bożego Ciała, o czym donosi

w smutku pogrążony

maż.

zw 16737

Wróciłem

Dr. Pomorski

specjalista w chirurgii i chorobach kobiecych

Plac Świętokrzyski 4.

11,30 — 1 i 3 — 4. dw 6361/2

Józef Maciejewski, dentysta

(dawniej w Dreźnie) przyjmuje od 9—1 i 4—6

tylko Słowackiego 4/6

telefon 61-94

zw 10824

dla PP. Urzędników na dogodnych warunkach, dla członków kasy chorych odpowiednie ulgi.

Spóźnione

Dnia 27 maja r. b., zmarła w Jasłowie, nasza najukochańsza siostra i ciotka, ś. p.

Siostra Marja Teona Sokołowska

ze Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek

o czym donosi Krewnym i Znajomym

w ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

zw 16758

W poniedziałek, dnia 3 czerwca r. b., o godz. 5,15 po południu, rozstał się z tym światem po krótkich, ciężkich cierpieniach, spowodowanych nieszczęśliwym wypadkiem, mój drogi mąż, nasz dobry i ukochany dziadek, ś. p.

Leon Sulikowski

przeżywszy 83 lata. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 6 czerwca, o godz. 5,15 po poł. z kostnicy omentarza farnego,

zw 16751

W smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodzina.

Poznań, dnia 4 czerwca 1929 r.

Szybki dorobek.

Solidne przedsiębiorstwo przemysłowe, doskonale prosperujące sprzedam z powodu wyjazdu za 75000 złotych. Oferty do f. Reklama Polska, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6 pod „Rontgenem”. Ew 2317

Samochód

Ford, otwarty, model 1927 po ogólnym remoncie, całkowicie odnowiony, nowe opony, tanio sprzedam

Ziętkowski, Poznań, Chwaliszewo 48, II od godz. 17 do 18,30. zw 16749

Podróżujący

z dobrze zaprowadzoną klientelą skł. kolonj. (woj. Pozn.) przyjmie poważne zastępstwo Łask. oferty do Kurjera Pozn. pod zw 16756

NADSZEDŁ TRANSPORT NAJWYTWORNIEJSZEGO KONIAKU JULES ROBIN
 importowanego w butelkach oryginalnych i gorąco go polecam Szan. P.P. Odbiorcom
A. GLABISZ
 Hurtownia Win POZNAŃ, Stary Rynek 50.
 Pw 10850-22,118

PIANINA B. SOMMERFELD
 za najlepszego gatunku cenę zł 2 200,- do 3 000,- na odpłatę do 18 miesięcy przy wpłacie ca 1/3 ceny kupna dostarcza,
 rok znieś. 1905 BYDGOSZCZ, ul. Sniadeckich 56 Tel. 883 i 458
 Największa fabryka pianin w Polsce — 150 ludzł. dp 3440

POLSKO-BRYTYJSKIE TOWARZYSTWO OKRĘTOWE S. A.
 Gdynia/Gdańsk — Hull Hall — Gdynia/Gdańsk
 Gdynia/Gdańsk — London London — Gdynia/Gdańsk
 Regularna komunikacja tygodniowa własnymi pasażersko-towarowymi parostatkami, zaopatrzonemi we wszelkie wygody dla ruchu pasażerskiego i w ładownie-chłodnie dla przewozu artykułów spożywczych. nw 9742
 Informacjami wszelkimi służy:
Właściciel: Polsko-Brytyjskie Towarzystwo Okrętowe S. A. Gdynia lub Ellerman & Wilson Lines Agency Coy. Ltd. Gdańsk
 Tel.-Adr. „Polbrit” — Gdynia, „Wilsona” — Gdańsk. Telef. Gdynia 1530-31, Gdańsk 24941-42.

Bronisława Kryzan

kochana siostra, ciocia i kuzynka nasza, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich cierpieniach

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 7 b. m., o godzinie 5 z kaplicy św. Józefa.

W smutku pogrążona

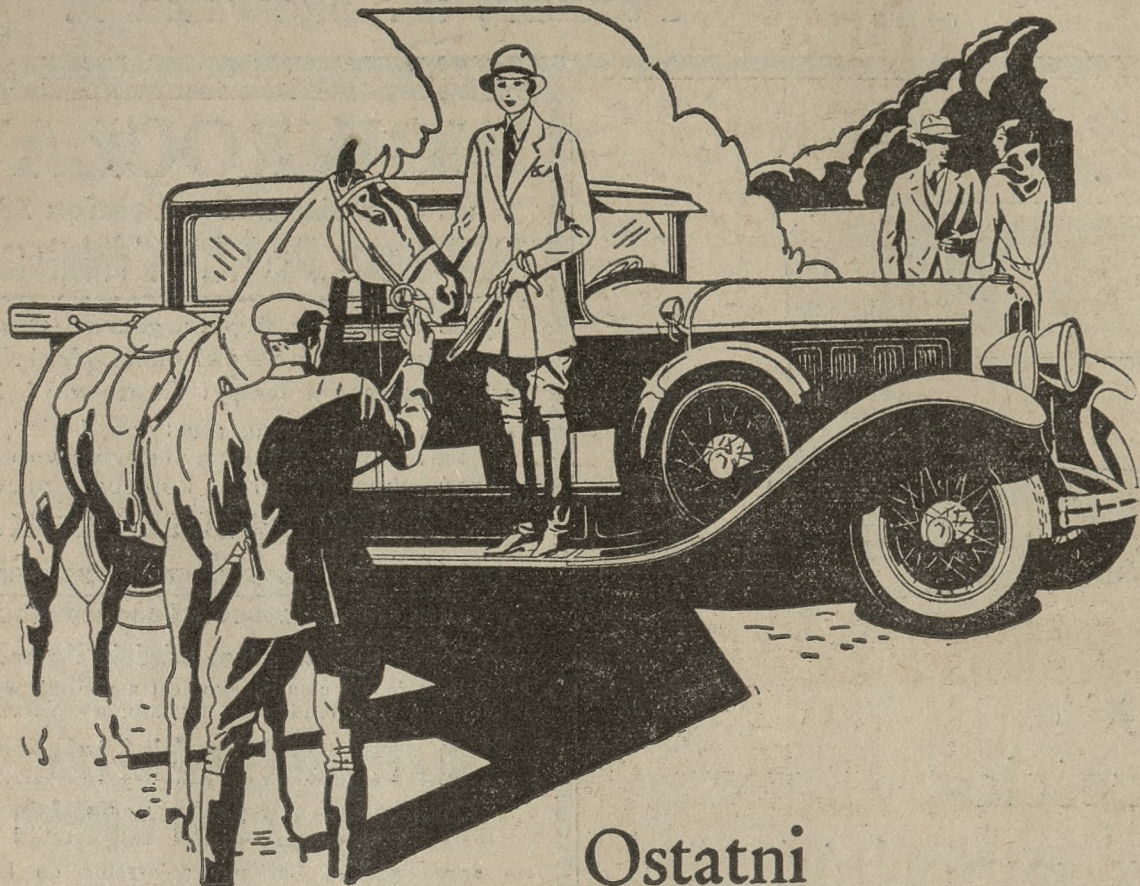
rodzina.

Poznań, 4 czerwca 1929 r.

zw 16759

BRYLANTY - ZŁOTO - SREBRO - ZEGARKI u SZULCA

Plac Wolności 5.

Ostatni wyraz współczesności

Począwszy od harmonijnie wydłużonej pięknej karoserji i potężnego 6 cylindrowego silnika, aż do lśniącej chromowanej chłodnicy włącznie, nowy Oakland wybitnie nosi na sobie znamię najbardziej współczesnej twórczości samochodowej.

Długa i nisko osadzona karoserja zapewnia wygodę i bezpieczeństwo przy największej szybkości. Potężny i elastyczny silnik umożliwia przebieg w pięć sekund od 16 do 40 kilometrów na godzinę. Szybki, wygodny i gu-

stowny Oakland, posiadając zalety najdroższych wozów, przy umiarkowanej cenie, cieszy się olbrzymim powodzeniem w sferach towarzyskich, dla celów zarówno reprezentacyjnych w mieście, jak i sportowych na wsi.

Oakland

Wyrób General Motors

General Motors w Polsce, Warszawa

Aktywa		Bilans p. 31 stycznia 1929 r.		Pasywa	
Gotówka	2 557,04	Kapitał akcyjny	425 000,—	Fundusz rezerw.	112 409,84
Weksle	483,—	Wierzyciele	125 310,90	Akcepty	315 752,71
Dłużnicy	85 633,92	Dywidenda nie- podjęta	1 762,74	Podatek obrot.	2 704,84
Towary	675 714,65	Podatek hipoteczne	200 000,—	Zysk	18 506,74
Udziały konsor- cjalne	245,—				
Nieruchomości	338 000,—				
Urządzenie	98 814,16				
	1 201 447,77				
Dłużnicy kaucyjni	83 900,—	Wierzyciele kauc.	83 900,—		
	1 285 347,77		1 285 347,77		

Straty		Rachunek zysków i strat p. 31 stycznia 1929 r.		Zyski	
Koszty handlowe	281 991,46	Zysk z przeniesienia	704,87	Dochód z sprzedaży towarów	325 036,38
Prow. i procenty	14 178,30	Udziały konsor- cjalne	1 136,—		
Odpis na nieru- chomości	7 000,—				
Odpis na urzą- dzeniu	5 200,75				
Zysk	18 506,74				
	326 877,25				326 877,25

BŁAWAT POLSKI Tow. Akc. w Poznaniu

Rada Nadzorcza:
(—) Wł. Berkan

Zarząd:
(—) Antoni Marweg

Zgodność powyższego bilansu oraz rach. strat i zysków z prawidłowo prowadzonymi ksiązkami oraz inwenturami Sp. Akc. „Bławat Polski“ w Poznaniu niniejszem poświadczamy.

„Powiernik“, Sp. Rew. Powiernicza
Thiel & Marciniak
(—) St. Marciniak

Dyplomowany i przysięgły rzeczoznawca księgowości.

W myśli uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 17 maja r. b., wybrano do Rady Nadzorczej ponownie dotychczasowego członka p. J. Pływaczyka z Poznania, zaś jako nowi członkowie wybrani zostali p. Dr. Witold Celichowski oraz p. Zygmunt Marweg z Poznania.

Obecnie tworzą Radę Nadzorczą pp. Wł. Berkan-prezes, Dr. Witold Celichowski, Zygmunt Marweg, Jan Pływaczyk z Poznania oraz p. Walenty Danielewicz, Nowa Dąbrowa i p. Dr. Kazimierz Hącia, Owidz. Pw 11042/23,58

Dywidendę za rok 1928/9 w wysokości 4% i to:
1 złoty za kupon akcji 25 złotowej
5 złotych „ „ „ 125 „
10 „ „ „ 250 „
wypłaca kasa towarzystwa w godzinach urzędowych.

MUSZTARDA
Palmo

Kupno okazyjne
B. S. A. MOTOCYKL
2,5 H. P. z światł. elektr. mało używany, w dobrym stanie, **korzystnie do sprzedania.** Oferty do Biura ogłoszeń „Kosmos“, Poznań, Zwierzyńska 6 pod 940. nw 10944

Rządca
zonaty, lat 30, z gimnazjalnym wykształceniem i dziesięcioletnią praktyką w Wielkopolsce i na Pomorzu, **poszukuje posady zaraz lub później.** Okolica obojętna. Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 16 736

Zadać w APTEKACH i DROGERJACH - według przepisu Dra med. ST. BREYERA

Zatwierdzone przez Ministerstwo Zdrowia w Warszawie.

Ziółta piersiowe skuteczne w gruźlicy, katarach pierśiowych, oskrzelowych, zaflegmieniach, kaszlach, astmie, oraz jako środek wzmacniający płuca. Cena zł 3,50.	Ziółta na przemianę materji skuteczne jako czyszcząco krew w reumatyzmach, artrotyzmach, skroplach, wrzodach, fistulach, ropieniach, nieczystości cery, zwapnieniu tętna i skłębłości. Cena zł 3,50.	Ziółta żołądkowo-kiszkowe skuteczne w ostrych i przewlekłych katarach żołądkowo-kiszkowych, chorobach wątroby, kamieniach, żółtaczce. Cena zł 3,—	Ziółta dla nerwowych skuteczne w nerwowych bólach głowy, biciu serca, bezsenności, nerwowej niestrawności, ogólnemu osłabieniu. Cena zł 4,—
---	--	---	---

Do powyższych cen dolicza się opłatę pocztową.
Wyrabia i wysyła: nw 10068

Mr. farm. Feliks Zeliński i B. Piętowski
Laboratorium chem. - farmaceut.
Kraków-Podgórze L. 10i.

Na śądanie wysyła się darmo broszurkę: „Jak odzyskać zdrowie, czyh Leczenie ziołami“

Majątek
2000 morgowy wydzierżawia na lat 12. Do objęcia potrzebna gotówka 250000 zł. Zgłoszenia odpowiednich reflektantów do Kurjera zw 16726

Polowanie
dziki, jelenie i wszelka inna zwierzyna **potrzebny wspólnik** na 2700 morg. Zgłoszenia Kurjer zw 16752

Detektywne
Wolnego składu z mieszkaniem lub innych odpowiednich ubikacji, nadających się na pralnię i prasownię, **poszukuje się zaraz lub później.** Oferty z podaniem warunków dzierżawy i opisaniem ubikacji do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 16 704

Biuro Greif
Poznań
Pasaż Apollo
Tel. 26-16.
Wywiady,
Obserwacje,
Śledzenie
w Poznaniu od lat 18.

Poszukujemy pilnie
kilku buchalterów do konto-kor.
oraz
rutyn. fakturzystki
ze znajomością jęz. niem. Zgłosz. z pod. pensji, odpis. świad., życiorysem i fotografią uprasza:
„Niwoga“ Dom Eksportu Sukna Sp. Akc.
GDANSK, Elisabethwall 8. Tw 2710

**PLASZCZE
SUKNIE
KOSTJUMY
GARSONKI
BLUSKI
BIELIZNA
TRYKOTAŻE
POŃCZOSZKI
REKAWICZKI
SZALE
TOREBKI
BIŻUTERJA
KWIATY i t. p.**

Bez gotówki
po znanych niskich, ściśle gotówkowych cenach na asygnaty Spółdzielni „KREDYT“, założonej przez członków Związku Towarzystw Kupieckich, mogą nabywać u mnie bardzo dogodnie wszelkie obok wymienione towary PP. Urzędniczeki i Urzędnicy wszystkich instytucyj państwowych, samorządowych, wojskowych itp. Warunki otrzymania asygnat w biurze Spółdzielni „Kredyt“, Poznań, Pocztowa 30 (od 8-1 i 3-6.)

Stefanja Konopińska
Poznań - Główna 9 - Tel. 23-23

„DORIAN” Modern-Dancing-Bar

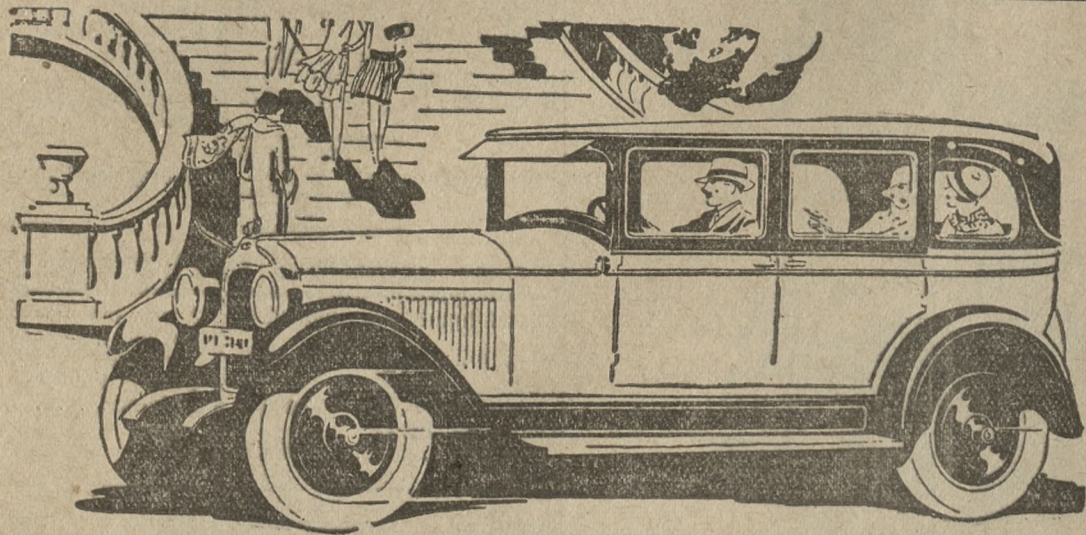
LOKAL w najnowszym stylu, dzielący się na 3 rodzaje: 1) Modern, 2) Kubizm, 3) Chiński.

Otwarcie dnia 6 czerwca r. b.

Lokal czynny do rana.

dw 6363

Poznań, ul. Szewska 9.

Przystępna cena cechuje ten znakomity sześciocylin-drowy samochód

Potężny sześciocylin-drowy silnik jest obecnie warunkiem sine qua non przy kupnie samochodu, który ma służyć zarówno w mieście jak i do dalszych podróży. Wytworny wygląd, charakterystyczny dla drogich samochodów, jest również wysuwany na pierwszy plan wśród wymagań współczesnego automobilisty. Obie te zalety, poza specjalnie silną budową, nisko osadzonym punktem ciężkości i wszelkimi nowoczesnymi ulepszeniami po-

siada Pontiac. Zaletom tym zawdzięcza on rekordową sprzedaż, oraz olbrzymie powodzenie i popularność, które zdobył sobie w przeszło 104 krajach.

Najbliższe upoważnione zastępstwo udzieli wszelkich informacji, związanych z kupnem Pontiac na ułatwionych warunkach płatności. Wyrób General Motors.

Upoważnione Zastępstwa na całym terytorjum Polski i w Wolnym Mieście Gdańsku.

PONTIAC

GENERAL MOTORS w POLSCE. WARSZAWA

Większą ilość

kamieni polnych

dużych i małych do oddania. Oferty proszę skierować do

DOM. KOTLIN
powiat JAROCIN (Wlkp.)

zw 16781

Okazyjna sprzedaż!

Z powodu śmierci męża, sprzedam dom mieszkalny, oborę, stodołę i pięć mórg roli dobrze uprawionej, w tem dwie morgi łąki. Nieruchomość ta znajduje się w mieście powiatowym. Warunki sprzedaży podług umowy. Łask. zgłoszenia przyjmuje Stanisław Ciepliński, Kępno (Wlkp.), ul. Wrocławska 450. nw 10940

Telef. 23-28 **Mieczysław Feist** zał. 1910.

Złotnik i jubiler,

ul. 27 Grudnia 5, podwórze I. ptr.

Poleca wyroby w złocie i srebrze własnej fabrykacji.

Wszelkie naprawy i prace rytownicze

wykonuje szybko i tanio. nw 10660

SKŁAD

z dużą wystawą

z przyległymi ubikacjami vis-a-vis

parku Wilsona ul. Marsz. Focha 101

Informacja u p. administratora.

zw 16754

Uniwersytecka Szkoła Pielęgniarek i Higienistek w Krakowie

otwiera nowy kurs

dnia 1 września 1929 r. Nauka trwa 2 lata; przyjmuje się tylko internistki. Wykształcenie: 6 klas gimnazjalnych, lub równorzędne. Zgłoszenia: Dyrekcja Uniwersyteckiej Szkoły Pielęgniarek i Higienistek, Kraków, Kopernika 23. dw 6269

Bugatti, 8 cyl. 8/60 HP.

Kabriolet 4-osob., świetnie utrzymana, wyjątkowa maszyna dla znawcy sportowca, wszelki komfort, 2 akumulatory 12 volt, kufer, 2 kompletne koła zapasowe, sprzeda wyjątkowo tanio. — W. Łaszewski, — Poznań, Chełmońskiego 21. Telefon 77-74. zw 16747

INOWROCLAW

ul. Toruńska 4 — Telefon 333

Zakład leczniczy „POD PIASTEM” Otwarty cały rok

Kąpiele solankowe, łąkowe, gazowe, elektryczne, parowe, okłady borowinowe. Hydro i elektroterapia, masaże i lampy: Kwarcowa i Solux.

Leczenie: reumatyzm, atretyzm, ischias, wadliwa przemiana materji, zwapnienia naczyń, choroby serca, kobiece i nerwowe.

STAŁA OPIEKA LEKARSKA.

dw 6144

W bardzo ożywionem mieście Pomorza, które jesienią otrzyma wojsko, jest z powodu wyjazdu właściciela, od kilkadziesiąt lat dobrze zaprowadzony

Skład konfekcji męskiej i damskiej oraz artykułów męskich

na sprzedaż. — Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zw 16602

ARTYKUŁY PASTEWNE.

Pierwszorządny hamburski dom importowy odda generalne przedstawicielstwo

na Poznań i okolice. — Tylko dobrze wprowadzone firmy, cieszące się najlepszą opinią, zechcą kierować zgłoszenia z podaniem pierwszorządnych referencji pod: „H. U. 9782” do Rudolf Mosse, Hamburg 1.

POLFAZAM

fabryka zamków i okuć samochodowych
POZNAŃ, ul. Dąbrowskiego 81

wykonuje wszelkie okucia do karoseryj i wagonów, zamki, antaby, rączki, przedłużacze do zamków, zawiasy wszelkiego rodzaju, dźwigi do podnoszenia szyb, zderzaki oraz wszelkie inne prace w tenże zakres wchodzące. zw 16749

Skład

delikatesów bardzo dobrze prosperujący, w większym powiatowym i nadzwyczaj handlowem mieście w Poznańskim przy ruchliwej ulicy tuż przy rynku — z powodu objęcia przez właściciela innego majątku dziedzicznego, do sprzedania — roczny obrót zł 80 000,— Do objęcia towaru wymagana gotówka około zł 15 000,— Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 16741

Majątek

w Poznańskim, uprzemysłowiony, w kulturze, 2200 mórg sprzedam lub zamienię na mniejszy 700—1000 mórg z odpowiednią dopłatą. Zgłoszenia poważne do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zw 16727

2 śpichlerze

720 kwm., nadające się dla każdej branży, z bocznicą kolejową połączoną z bocznicą na terenie P.W.K. przy Głównym Dworcu, Strona zachodnia (Lazarz) od zaraz do sprzedania. Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „Par”, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 23,17 Pw 11020-23,17

Sprzedaż przedsiębiorstwa.

W mieście powiatowym na pograniczu zachodnim jest kamienica, położona przy Rynku, z powodu śmierci właściciela na sprzedaż. W kamienicy znajduje się dobrze zaprowadzony skład kolonialny połączony z wyszynkiem, zajazdem i składnicami. Dokładnych informacji udziela się zainteresowanym na piśmie zgłoszenia pod nr. 58,352 do „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11. Pw 11045-58,352

10 TANICH DNI od 5 do 15 czerwca 29 r.

PONCZOCHY

damskie, Wigonia, para	1,60
damskie, prima flor jedwab.	3,95
damskie, prima flor jedwabne od	3,25
szyfonowe	6,25
damskie, macco	2,95
damskie, sztuczny jedwab	2,85
damskie, jedwab do prania „Bemberg“	6,45
damskie, prima jedwabne „Bemberg“	od 10,95
dziecięce bawełn. mercyzow.	0,95
Skarpety męskie w mod. des.	1,35
Skarpety męskie Fil d'Ecosse	3,95
Skarpety dziecięce brzeg kolor., w wszystkich rozmiarach w wielkim wyborze.	

REKAWICZKI

damskie, niciane	od 1,75
damskie, imitacja duńskich	3,40
damskie, nic. imit. jel. z mank.	3,95
damskie, skórkowa	6,95
damskie, Nappa	9,75
męskie, niciane	od 3,10
męskie, imitacja jelonku	4,45
dziecięce, nic. kolor., białe	3,25, 1,95
Torebki i portfele, paski i galanterja ceny niższe do 30%.	
20 000 m haftu	od 0,14

ARTYKUŁY KĄPIELOWE

Kostjumy kąpielowe damskie	od 4,35
Kostjumy kąpielowe dziecięce	3,70
Kostjumy kąpielowe wełniane	33,75
Czepki kąpielowe gumowe	3,60
Plaszcze kąpielowe	
Pantofle rajfowe damskie	3,—
Ręczniki frotté	2,40
rotté z metra 1,50 mtr. szer.	16,80
Rękawiczki frotté sztuka	1,10
Prześcieradła frotté	27,—
Ręczniki białe najnowsze wzory	3,95

TRYKOTAZE

Koszulki bawełniane	od 2,70
Koszulki męskie macco	4,—
Koszule męskie z kolor. gorsem	7,95
Koszule męskie macco	4,80
Kalesony męskie macco	3,85
Kalesony męskie macco kolor.	5,60
Kalesony męskie macco kolor. z krótkimi nogawkami	4,—
Koszulki męskie macco kolor.	4,65
Pantalony damskie jedwabne	
Pantalony damskie jedw. Bemberga	
Figi damskie jedwabne	
Bielizna damska i dziecięca „Benger's-Ribana“ w wielkim wyborze.	

BLUSKI

prima batyst z krótk. rękaw. od	4,25
panama z długimi rękawami	7,95
opalowe z długimi rękawami	8,95
prima woal z dług. rękawami	11,50
jedwabne z dług. rękawami	22,75
białe rypsove marynarskie	15,85
Crepe de Chine, białe i kolor. z krótkimi rękawami	29,50
Crepe de Chine z dług. rękaw.	39,50
Szale jedw. ręcznie malowane od	10,60
Apaszki ręcz. mal. 9,90 11,90 15,10	16,15
Duże chusty ręcznie haftowane i ręcznie malowane w wielkim wyborze.	
Sukienki dziec. prima kamg. weł.	9,75
Kamizelki dziec. kol. weł. z jed. od	15,—
Pajacyki dziecięce, czysta wełna	9,75
Pajacyki dziecięce rypsove od	2,95
Zempry prima kamgarn. wełna	19,75

Wszystkie ceny są znacznie niższe.
Artykuły tutaj niewymienione obniżyłem o 10 do 15%

CHUSTECZKI

damskie batystowe kolor. brzeg	0,38
damskie batyst. z klock. koronką	0,58
damskie batyst. z gipiur. koronką	0,95
męskie białe lino: i z kol. brzeg.	0,55
męskie batystowe	0,95
męskie batyst. z kolor. brzegiem	1,10
malowane ręczna praca	0,95
Kaftaniczki niemońlece igliczk.	1,85
Majteczki pieluszkowe nr. 2, 2,25	2,15
Bielizna wiedeńska zniżki 25%.	

JEDWABIE

Crepe de Chine, Crepe Ideal, Crepe Georgette, Crepe Japon zniżka 20%	
Pyjamy, penjuary, szlafrociki, suknie poranne zniżka do 30%.	
Swetry damskie, dziecięce, w najmodniejszych fason. i kolor. zniżka do 30%	
Bleyle'go ubranka dziecięce, wyłącza sprzedaż w wielkim wyborze.	
Paski dreliszkowe z podwiązkami	2,95
Paski satyn. w najlep. gatunku	4,75
Wielki wybór towarów krótkich.	

BIELIZNA

Czepki batystowe kolorowe przybrane koronką i wstążką	1,45
Czepki woal. przybr. kor. i wstąż.	2,45
Biustonosze przybrane koronką	1,55
Koszule dam. z lobr. mat. stroj. od	3,95
Koszule damskie dzien. z ząbkami	1,95
Majteczki damskie, przybr. klockową koronką i wstążką	3,95
Majteczki damskie z ząbkami	2,95
Koszule damskie nocne z klockową wstążką i koronką	5,95
Kombinacje majteczk. przybrane	2,95
Kombinacje majt. kor. i wstąż.	3,95
Kołnierze „Słowackiego“	1,25
Fartuchy damskie kolorowe	3,95
Fartuchy damskie białe wiedeń.	2,15

Pw 1104 8 -28,67

Poznań, ulica 27 Grudnia 5 **ZYGMUNT WIZA** **Bydgoszcz, plac Teatralny 3.**

Tatra jest ideałem maszyny turystycznej

dowiódł tego rajd grona członków Automobilklubu Wlkp., którzy na czterocylindrowej, chłodzonej powietrzem, sześciuosobowej limuzynie w kwietniu r. b. odbyli bez najmniejszego defektu podróż dookoła Europy, przez Niemcy, Francję, Hiszpanję, Włochy, Austrię i Czechosłowację, w ciągu czterech tygodni, pokrywając ogółem 5660 km. przy przeciętnym zużyciu 11 litrów benzyny i 150 gr. oliwy na 100 km.

TATRA-AUTO Skład fabryczny: **Poznań,** ul. Kantaka nr. 7. TELEFON 4024. Pw 10104-21,338

KORESPONDENTKI

maszynistki, biegłej, z kilkoletnią praktyką, możliwie ze znajomością stenografji i języka niemieckiego, **poszukuje się.** Wyczerpujące oferty z odpisami świadectw, podaniem wymaganego wynagrodzenia, uprasza się nadsyłać Pw 11008-22,159 „Materiał Budowlany“ Sp. Akc., Poznań, Sew. Mielżyńskiego 23

Magistrat miasta Rakoniewic rozpisuje konkurs na posadę

kierownika

kasy komunalnej i oszczędności.

Kandydaci, którzy posiadają odpowiednie kwalifikacje zechcą się zgłosić z własnoręcznie pisany życiorysem i odpisami świadectw do Magistratu w Rakoniewicach, w terminie do 12. 6. 1929. dw 6366

Posada do objęcia zaraz na warunkach objętych statutem miejscowym z dnia 12. 3. 1901. Pobory według X grupy i wolne mieszkanie z ogrodem.

Inwalidzi wojenni przy równych kwalifikacjach mają pierwszeństwo.

Sniatecki, burmistrz.

Ekspedjentki

pierwszorzędne siły, z branży obuwia, potrzebuje zaraz. **PŁOSZAJSKA, Poczta 5** zw 16753

Poszukuję od 1 lipca r. b.

kierownika.

Uwzględnione zostaną tylko starsze, zdolne, samodzielne siły fachowe, mogący wykazać się dobrimi świadectwami. Zgłoszenia z referencjami, fotografią i podaniem pretensyj przyjmuje dw 6322

B. Brzozowski, Tczew — skład obuwia i skór.

Czekolada „HANKA“

jest wyrabiana z najlepszych surowców. To też kupując czekoladę „Hanka“, nikt się nie zawiedzie. **Wszędzie do nabycia.** Pw 10725-22,44

Ostrzeżenie!

Zaginiony z wystawy psów — **dog-tygrys** — maści biało-czarnej, rzadki okaz dotąd nie został właścicielowi zwrócony, ostrzega się przed kupnem nieprawie przetrzymanego psa. Uprasza się o informację za wynagrodzeniem pod adr. **Dzięciółowa 27 Grudnia 11,II.** zw 16748

Kilkanaście Pań

potrzebne zaraz do sprzedaży artykułu bezkonkurencyjnego na terenach Wystawy. Gwarancja zł 50,— konieczna. Zgłoszenia z podaniem poprzedniego zajęcia do eksped. Kurjera Poznańskiego pod zw 16714

Przy chorobach nerek, pęcherza, kobiecych, kwasu moczowym, białku cukru.
1928: 22080 zwiedzających

Wildunger Helenenquelle

Kuracje domowe
W aptekach i drogeriach.
Brozury gratis:
Michał Kandel
Poznań, Masztalarska nr. 7.

BACZNOŚĆ!

Kto ma zamiar nabyć samochód, niech przeczyta poniżej podaną ofertę.

Pozostałe samochody z całkowitej wyprzedaży, które sprzedaje się po cenach niebywałych:

1. „ITALA” 60 KM fabrycznie nowy, limuzyna 6 osobowa, luksusowa, syst. „Weiman” cena zam. 41.500	34.000 zł
2. „PEUGEOT” 11/40 KM fabrycznie nowy, limuzyna 6 osobowa, cena zamiast 24.500	17.750 „
3. „PEUGEOT” 9 28 KM fabrycznie nowy, karetka 4 osobowa, cena zamiast 16.250	13.700 „
4. „PEUGEOT” 9/28 KM 4 cylindrowy, karetka 4 osob. mało używany, najnowszy typ, cenazamiast 14.500	10.500 „
5. „PEUGEOT” 9/28 KM, 4 cylindrowy, fabrycznie nowy, limuzyna 6 osobowa, cena zamiast 17.000	11.750 „
6. „PEUGEOT” 9/28 KM, 4 cylindrowy, cabriolet, mało używany, 4 osobowy, cena zamiast 14.000	10.000 „
7. „PEUGEOT”-Autobus 10/50 KM, 4 cylindrowy, 12 osobowy, fabrycznie nowy, cena zamiast 22.500	18.000 „
8. „PEUGEOT” towarowy, 10/30 KM, 4 cylindrowy, fabrycznie nowy, na 750 kg obciążenia, kryty, cena zamiast 13.250	11.250 „
9. „PEUGEOT” towarówka 5/12 KM, 4 cylindrowy, fabrycznie nowy, obciążenie 350 kg, kryty, cena zamiast 8.850	7.250 „
10. „PEUGEOT” 2 podwozia, fabrycznie nowe, 10/50 KM, cena zamiast 8.815	7.500 „
11. „HISPANO-SUIZA” 12/45 KM, używany, na zupełnie nowych gumach, cena zamiast 5.500	2.750 „
12. „MINERWA” 8/30 KM, używany, 5 osobowy, torpedo, cena zamiast 5.000	2.000 „
13. „ADLER” 10/30 KM, torpedo 6 osobowe, używane cena zamiast 5.500	2.500 „
14. „PHENOMEN” 10/30 KM, towarowy używany 1 1/2 tony obciąż. z nową karoserją, cena zam. 5.750	3.250 „
15. „PODEUS” ciężarowy 14/45 KM, używany, 4 tony cena zamiast 7.000	3.750 „

Dogodne warunki rozplaty, przy regulacji gotówkowej udziela się 10% rabatu.
Wszystkie samochody są gotowe do użytku i obejrzeć można każdej chwili w zakładach firmy

Hempowicz-Automobile

Poznań, Patr. Jackowskiego 49
telefon 65-15 telefon 22-22

Handlowiec

z wyższym wykształceniem handlowym, młody, pracowity, rzetelny, poszukuje odpowiedniej posady w poważnym przedsiębiorstwie. Zgłoszenia do „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 55,7 Pw 11 034-55,7

Książkowy-bilansista

pewny w ustawianiu bilansów, potrzebny do nowoczesnej książkowości. Wymagane pewność i dobra prezencja oraz polskie i niemieckie w słowie i piśmie. Zapewnia się stałą pensję i prowizję. Zgłoszenia z odpisem świadectw i fotografią do „PAR”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 55,6 Pw 11 035-55,6

Zastępcy na motory Diesela!

poszukuje się zaraz na tutejszy okręg, dobrze zaprowadzonej firmy technicznej lub biurowej

kupca

na zastępstwo naszego bezkompromisowego motoru Diesla Ellwe

SVENSKA MASKINVERKEN — Södertälje (Schweden).
Ofiarty skierować tylko do G. ENBOM, Gdańsk - Wrzeszów, Blücherstr. 4, nr 10 637

Młodego zbożowca

z ukończoną praktyką w Rolnikach lub w zbożowych firmach konieczna znajomość książkowości oraz języka niemieckiego poszukuje na stanowisko zastępcy zaraz lub od 1. 7. r. b. Zgłoszenia z odpisami świadectw do Reklamy Polskiej, Al. Marcinkowskiego 6. pod „3984” Kw 2818

Radjo Greif

Pasaż Apollo
Poznań

Całkowita wyprzedaż
zniżka do 50%.

Pw 11011-28,6

Monter-elektromechanik

nawijacz tworników i uczeń mogą się zgłosić na stałą posadę

„INDUKCJA”

Zakład elektro-mechaniczny
Poznań, ul. Długa 11.
zw 16787

Na raty
miesięcznie
18 zł.

pierwsza wpłata 36,00 zł

Kromczyński

Poznań
Aleje Marcinkowskiego 5.
bpw 8650

„DRZEWO”

Podłogowe deski

spundowane i heblowane, listwy podłogowe, wyłogi, listwy profilowane, belki, kantówkę, szalówkę iłaty oraz deski obrzynane i nieobrzynane po cenach konkurencyjnych poleca

Leon Żurowski,

skład drzewa i obróbka,
POZNAŃ, Raczyńskich 3/4
przy pl. Bernardyńskim.
Telefon nr 10-87.
Pw 10 522-20.337

Resztówka

przy Poznaniu — ładny dwór, park, zabudowania masywne — cieplarnia, ogrodnictwo, zdrowe i piękne położenie, wpłata 100 000 zł, na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera zpw 16 706

Ubiór

kurtka i spodnie dla borowego na średnią figurę w dobrym stanie za 110 zł sprzedaje Wojciech Pawlak, Mieszków, Rynek 3, powiat Jarocin, zd 95 589

Do składu żelaza, narzędzi i sprzętów kuchennych poszukuje się

pomocnika

dobrego fachowca, z znajomością języka niemieckiego. Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem pensji do Kurj. Pozn. pod zw 16694

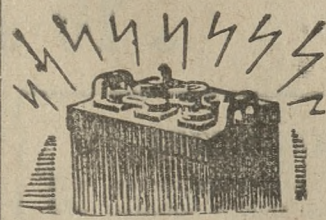
Poszukuję

motoru

8-12 K. M. no ropę

R. Dzikowski,

Środa, Alejowa 10.
nw 10594

BATERJE

i pierwszorzędne akumulatory

Nie będziesz słyszał żadnych [skarg].
Policja nie wejdzie ci na kark, Gdy weźmiesz do au'a swego Akumulator od MASKEGO.

„Ładownia Akumulatorów”

ulica Dąbrowskiego 32.

Telefon 75-25. nw 10459

ODCISKI

SZYBKO, PADYKALNIE USUWAJĄ PŁASTERKI

RAZ-DWA-TRZY

PRAKTYCZNE w UŻYCIU.

PRZED. DROGERJE/APTEKI/PERFUMERJE

ST.MÜLLER LABORAT. POZNAŃ

Skutek gwarantowany do nabycia w każdej drogerji.

Paczka 1 złoty

Pw 98 75/76-18,341

Chodniki

K. Kużaj

27 Grudnia 9

K. K.

P.

do biura potrzebna zaraz, warunk: inteligentna, skromne wynagrodzenie. Biuro matrymonijalne „Rekord” Skarbowska 15. zw 95 497

Panienska

do biura potrzebna zaraz, warunk: inteligentna, skromne wynagrodzenie. Biuro matrymonijalne „Rekord” Skarbowska 15. zw 95 497

KSIĄŻKOWY

bilansista, siła wykwalifikowana, lat około 30 potrzebny na stałą posadę do Poznania. Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem wymaganych poborów do „PAR”, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 23,62 Pw 11040-23,62

Korespondent

z ukończonym Liceum Handlowym, ze znajomością języka niemieckiego, francuskiego i angielskiego, poszukuje posady zaraz lub 15. 6. Oferty do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 16 735

OGŁOSZENIE

Na zasadzie § 5 — II dodatku do statutu Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego z dnia 20 lipca 1923 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 83/1923, poz. 645), Dyrekcja Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego podaje do wiadomości, że procenty od pożyczek w 6%-wych żytnich listach rentowych Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego za I. półrocze 1929 r. płatne w czasie od 15 do 24 czerwca r. b., należy uiszczyć w stosunku

1 metr. ctr. żyta = 30,90 zł.

Powyższa przeciętna cena żyta jest ustalona na zasadzie notowań Giełdy Zbożowej w Poznaniu w czasie od 1 kwietnia do 31 maja r. b.

Kupon nr. 12 za I. półrocze 1929, jest płatny w tym samym stosunku.

Procenty, nie zapłacone do 24 czerwca r. b., Ziemstwo zmuszone będzie ściągnąć ewtl. przez egzekucję administracyjną, a to ze względu na konieczność punktualnego wykupienia kuponów na 1 lipca 1929 r.

„Z kuponami prezentowanymi w większych ilościach należy przedkładać zestawienie ich według odcinków”.

Poznań, dnia 1 czerwca 1929 r.

Dyrekcja Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego

(—) Zychliński.

WYDZIERŻAWIENIE OWOCU

z alei czereśniowych nad szosami w powiecie obornickim na rok bieżący, odbędzie się w sobotę, dnia 15 czerwca 1929, o godz. 10, w sali hotelu p. Narożyńskiego w Obornikach. Zostanie wydzierżawiony owoc z następujących dróg:

1. Poznań — Oborniki
2. Oborniki — Rogoźno
3. Rogoźno — Nakło
4. Poznań — Mur. Goślina — Rogoźno
5. Rogoźno — Ryczywół
6. Ryczywół — Czarnków
7. Rogoźno — Przebódowo
8. Oborniki — Szamotuły
9. Oborniki — Przybyszewo
10. Oborniki — Przebódowo
11. Połajewo — Tarnówko
12. Ryczywół — Zawady
13. Ludomy — Rogoźno.

Wydzierżawienie nastąpi jedynie za natychmiastową zapłatą czynszu dzierżawnego. nw 10 768

Warunki przeczytane zostaną w dniu przetargu.

Oborniki, dnia 1 czerwca 1929 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Licytacja alei owocowych

w Mosinie odbędzie się w poniedziałek dnia 10 czerwca 1929, o godz. 10 przed południem w biurze Magistratu w Mosinie. Warunki podane będą przed licytacją.

Magistrat

(—) Mayer, burmistrz.

W czwartek, dnia 20 czerwca 1929, o godzinie 12 w południe, odbędzie się w biurze Magistratu w Bninie licytacja alei czereśniowych miasta Bnina.

Warunki odczytane będą na miejscu przed licytacją. dw 6364

Dzierżawa płatna gotówką zgóry.

Magistrat.

Licytacja dobrowolna

W czwartek, 6 czerwca od godz. 11 do godz. 18 sprzedam u spedytora Jankowskiego przy ul. Zwierzynieckiej 29 z polecenia i na odpowiedzialność interesowanych najwięcej dającym za gotówkę:

samochód 6-osobowy marki Renault z oświetleniem elektrycznym, urządzenie składowe, większą ilość nowego obuwia.

Brunon Trzeczak,

zaprzyjęzony publ. taksator i licytator na Województwo Poznańskie, mieszkanie pryw. Stołarska 2, telefon 63-26.

Pw 11046-23,62

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W piątek, dnia 7 czerwca 1929, o godz. 11 przy ul. Wolna 2 (w podwórzu), odbędzie się za natychmiastową zapłatą sprzedaż:

5 koni belgijskich ciężkich i to: klaczy 7-letniej, klaczy 8-letniej, walaucha 10-letniego, walaucha 13-letniego, walaucha 14-letniego.

Obejrzeć można pół godziny przed sprzedażą.

Poznań, dnia 5 czerwca 1929.

Magistrat XIII/4.

Napisowe słowo (tusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

29 POWSZECHNA WYSTAWA KRAJ.

Pokój wynajme solidnemu panu lub dwóm na czas Wystawy lub na stałe, światło gazowe. Ul. Jasna 3, II, prawo.

1 SPRZEDAŻE

Skład kolonialny i delikatesów z własną wędzarnią ryb, w pełnym biegu w powiatowym mieście 14 tys. mieszkańców na Pomorzu, w najlepszym punkcie handlowym z 6 pokojowym mieszkaniem, towarami z powodu wyjazdu tania za 12.000 zł. Obrót 7-8 tys. mies. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 537

Sprzedam maszynowy dom z 6 mieszkaniami 6 chlewni, pralnia, duże podwórze, ogród owocowy i z 1 mrg. laki w Międzyzdrojach, cena 18.000 zł. Oferty do Kurjera pod zdw 95 536

Fortepian (skrzydło) bardzo dobrze utrzymane, mało używane na sprzedaż. Łaskawa zgłoszenia Kurjer zdw 95 524

Żelazne sztachety pięknego wyrobu około 23 mtr. do sprzedania Małajki 37, II, prawo. zdw 94 114

Anglomint tabletki mętowe o silnym smaku dla znawców. zdp 93 693

Lemona wyśmienity napój orzeźwiający w kostkach. zdp 93 692

Parcele ogrodniczo-budowlane na sprzedaż, przedłużenie ulicy Dąbrowskiego, ogrody Ławica-Golecin, naprzeciw lotniska. Zgłoszenia przysyła Przybora, ulica Małajki 51, parter, prawo, godziny 9-11-7-9 wieczorem. zdp 93 594

Drogerię centrum Poznania ruchliwym punkcie, obszerne ubikacje, nadające się na laboratorium, skład kosmetyczny na sprzedaż. Obiekt 32.000, wpłaty 25.000, reszta pewna gwarancja. Zgłoszenia Kurjer zdw 93 171.

Dom z piekarnią i cukiernią, z półkoni-cesem, dobrze prosperująca zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 563

Fortepian długi tania Festenburg, Rybaki 18. zdw 95 551

Wózek "Brenabor" tania na sprzedaż, Piaskowa 3, I, podwórze Barlehen. zdw 95 552

Jajka wylęgowe kaczek obrznych Peking sztuka 1,25 zł, kur Plymouthrocks sztuka 50 gr, Towarzystwo Ornitologiczne, Poznań, Mickiewicza 33 zdw 95 553

Okazyjnie Z powodu zmiany zaraz do wynajęcia lub sprzedania dobrze zaprowadzony skład kolonialny z urządzeniem i towarami oraz handel węgla z mieszkaniem (2 pokoje i kuchnia). Tamże do sprzedania 3 wozy ciężarowe i 2 konie z przrzą. Pośrednicy wykluczeni. Właściciel Józef Skrzypczak, Borek, powiat Koźmin. zdw 95 547

Kolonjalka 2 pokoje, kuchnia, urządzeniem, towarami, 6.000 zł. sprzedam. Walczak, Zupańskiego 15. zdw 95 554

Kilim ładny, tania. Wierzbicice 5, II, lewo. zdw 95 555

Folwark prywatny, z rak niemieckich, 260 mórg pszennej ziemi, zabudowania, inwentarz 1 kl. kolej w mieście. Cena handlowa 130.000, wpłaty 70.000, kupno okazjnie, Cyranik, Poznań, św. Marcin 63 zdw 95 547

Sprzedam stragany targowe bardzo korzystnie. Oferty Reklama Polska, Al. Marcinkowskiego 6, pod „3985“. Kw 2323

Kanapy leżanki, kluby, materace, najtaniej za gotówkę, raty, Strzelecka 31. zdw 95 511/12

Dom maszynowy, 6 lokatorów, blisko Poznania zaraz na sprzedaż. Adres wskaże Restauracja pod Ulem, ul. Słusarska 6, rw 5214/5

Gospodarstwo od Niemca, 55 mórg pszennej ziemi, zabudowania maszynowe, kompletne inwentarze, spiesznie na sprzedaż. Cena 32.000, Cyranik, Poznań, św. Marcin 63. zdw 95 777/8

Rzeźnictwo w Poznaniu, skład, warsztat z kompletnym urządzeniem, elektryczny zapęd, do tego 2 pokoje kuchnia, stajnia, wóz za 7.000 zł spiesznie sprzeda - „Pawilon“, Poznań, ul. Marszałka Focha nr. 112 a. Kw 2325/26

Gospodarstwa od 6-500 mórg, także dzierżawy młyny, kamienice, wille, parcele, pod budowę, domostwa z ogrodami, składami, gościnnie, piekarnie, rzeźnictwa, korzystnie poleca „Pawilon“, Poznań, ul. Marszałka Focha 112 a. Kw 2327/28

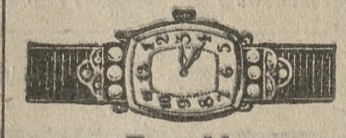
Młyn wodny i tartak z gospodarstwem do wydzierżawienia w Ojcowie, pow. Olkusz, do objęcia potrzeba 10-15 tys. zł. Bliższych informacji udzieli: Bendkowski, miła komornicki, pow. Poznań. zdw 95 538

Dwie parcele budowlane w Gnieźnie 3.000 mtr. tania z rak niemieckich do nabycia. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 541

Samochód Opel 4 osobowy w bardzo dobrym stanie okazjnie 3.000 zł sprzedam Chelmońskiego 4, II, prawo. zdw 95 526

Rower mało używany. Żródłana 19, III, Kramer. Zgłoszenia od 7-9. zdw 95 570

Sprzedam różne lampy gazowe mało używane. Poznańska 52, II, p. lewo, od 3 do 7. jw 1 893

Zegarki złoto, srebro, alfidna, nagrody sportowe, poleca Gasiorowski i Frankowski, św. Marcin 34, telefon 55-28. bpw 3648

Plachty nieprzemakalne do krycia wozów, wagonów, maszyn rolniczych, stożków itp., plachty żniwne, worki jutowe do wszelkich celów poleca Szulc i Kunert Sp. z o. o., Fabryka namiotów, placht i worków, Poznań, ul. Woźna 12, tel. 5802. Pw 10 768-22.71

Meble wszelkiego rodzaju na raty na najdogodniejszych warunkach spłaty poleca Stefan Pahl, ulica Głogowska 107, magazyn mebli. Pw 9813-18.569

Sukienki do Komunii św. Bielizna pończoszki, rekawiczki, welony, wybór wielki, ceny najniższe Jankowska, Podgórna 10. Pw 9 805-18.893

Antyczne meble wielki wybór „Okazyjnie Kupno“. Poczta 22. Pw 10 562-54.417

Walizy kufry, torby podróżne, ranne szkolne teki, własnego wyrobu. Detalicznie i Hurtownie poleca Hurtownia Artykułów Siodlarskich, W. Tomsza, Poznań, św. Marcin 59. d w 6027

Robótki pończochy, fartuchy, bielizna, paski, biustonosze, pilki polecają po niskich cenach Siostry Drągoszowe, Aleje Marcinkowskiego 3, naprzeciw głównej poczty zdw 92 168

Wózek sportowy z bułką sprzedam, Małeckiego 28, I, prawo. zdw 95 538

Pewna egzystencja Skład z mieszkaniem, urządzeniem nadający się na wszystko, duże miasto powiatowe za 3.000 zł. Obecnie towary krótkie. Znaczek odpowiedź. Oferty Kurjer zdw 95 592

Domek 2 pokoje i kuchnia z 2 owocowymi ogrodami i polem razem 2 morgi z wolnym mieszkaniem zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Zabikowo Stare (Szkoła). zdw 95 593

Wózek dziecięcy koszykowy spód niklowy sprzedam, Grobla 14, parter wprost. zdw 95 670

Platforma (rolwaga) ciężka na patencie zaraz sprzedam, światek, (Głogowska 110) Marszałka Focha 25. zdw 95 604

W Chodzieży kamienicę z składami zaprowadzonymi: kolonialny, restauracja, blatowat i płodów rolniczych; do tego domek na 2 rodziny sprzedam. Posiadłość przy pięknym ogrodzie odpowiada rozbudowie w mieście powiatowym, uroczaj okolicy. - Obiekt około 100 tysięcy złotych. Przy kupnie wszystko wolne na cztery rodziny. Oferty Kurjer zdw 95 515/16

Samochód Pontniak, prawie nowy natychmiast tania sprzedam. Gustyniak, Wierzbicice 30. zdw 95 592/93

Folwark 244 morgi, ziemia dobra, sytnia, w kulturze, dom 7 pokoi w ogrodzie 8 morgowym, piękne położenie, inwentarz żywy i martwy, 70.000 złotych, wpłaty 40.000 złotych. Biuro Handlowe „Boltar“, Poznań, Skarbowska 17. Pw 11 192-23.31

Regina skład kapeluszy damskich św. Marcja 78 poleca kapelusze wielkim wyborze i po najniższych cenach. Kw 2 150-51

Jadalnie sypialnie kanapy, leżanki, materace, nakładki najtaniej za gotówkę na raty. Ludwik Dolna Wilda 76. bpw 3 439-40

Folwark 360 mórg, w tem 280 mórg pszenno-buraczanej ziemi, 8 mórg lak, 40 mórg lasu starodrzew, 20 sągajników, pałac 20 pokoi w parku 8 morgowym, inwentarz żywy i martwy kompletny, ziemia drenowana, w jednym planie, w kulturze, blisko Gdyni, cena 165.000 złotych, hipoteka Banku Rolnego 8 proc. amortyzacyjna 85.000 złotych, reszta gotówka 80.000 złotych. Biuro Handlowe „Boltar“, Poznań, Skarbowska 17. Pw 11.191-23.28

Dom 10 ubikacji, Krotoszyń, Klonowicza 7, Balicki. zdw 94 994

Willa w Poznaniu z ogrodem owocowym, bez długu, cena 43.000 złotych, wolne 7 pokoi z kuchnią, Biuro Handlowe „Boltar“, Poznań, Skarbowska 17. Pw 11 189-23.23

Sprzedam natychmiast z powodu przesiedlenia mój dom z ogrodem, chlewy, obszerne, pralnia, 34 morgi laki, gotówka 25 tysięcy zł, czysta hipoteka, prócz mojego 5 pokojowego mieszkania z kuchnią, które jest wolne, przynosi dzierżawy miesięcznie 130 zł za skład z mieszkaniem, pośrednicze nie wykluczeni. Stefan Duszyński, graniczne miasto Ujście, pow. Chodzież. zdw 95 505

Wózek sportowy oraz 2 łóżka sprzedam. Waly Jana III, 9, IV. zdw 95 606

Skład cukierków, dobrze zaprowadzony korzystnie na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Stary Rynek rw 5202

Sprzedam skład rzeźniczy z urządzeniem, towarami, mieście, gdzie jest gimnazjum i wojsko, cena 8.000 zł. Adres wskaże Kurjer Stary Rynek rw 5205

Ogórki Kwasonie i korniszony bardzo dobre sprzedam bardzo korzystnie na miasto Poznań, Jaskulka, Gadki, poczta Gadki. zdw 95 698

Salon fryzjerski elegancko urządzone, dobrze prosperujący, Poznaniu, okazjnie sprzedam zaraz. Oferty Kurjer zdw 95 646

Gospodarstwo 97 mórg pszennej ziemi w jednym planie przy budynkach zaraz na sprzedaż. Potrzeba 20.000, Oferty Kurjer zdw 95 654

Tokarnie dwie pociągowe 1000 m/m i 2 wiertarki, pilka na żelazo do zapędu i siflerka, stół z imadłami, kowadło na sprzedaż. Oferty do Kurjera zdw 95 655

Meble na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Szpryngacz Wielka 13. Klienteli zamieszkuje oddawaliśmy własnym samochodem. Pw 10 144-5-0.4762

Stolarskie warsztaty (ławki) tania sprzedajemy. Przewodnik, skład żelaza, św. Marcin 80. zdw 94 250/51

Dom 2 pokoje, kuchnia, stodoła, chlew, nowo budowane, pod dachówką, ogród 50 drzew, 2 morgi ziemi, przy stacji, za 7.000 zł sprzedam. Neyman i Spółka, Piekary 5. Telefon 39-75. zdw 95 897

Dom piętrowy, mieszkania 1, 2 i 7 pokojowe, dwa składy, ogród owocowy, 2 morgi laki, dochód 500 zł miesięcznie. Skład, 2 pokoje, kuchnia, zaraz wolne, w rynku ruchliwego miasta, za 65.000 zł, wpłaty 35.000 zł, sprzedam Neyman i Spółka, Piekary 5. Telefon 39-75. zdw 95 893

Wózków dziecięcych wybór - „świątek dziecięcy“, Kraszewskiego 11. zdw 95 887

Okazjal Skład towarów krótkich w przynajmniej ulicy w Poznaniu, z przyległym mieszkaniem, z powodu wyjazdu spiesznie na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer zdw 95 885

Majątek 190 mórg, zabudowania maszynowe, dom 7 pokoi, inwentarz żywy, martwy, kompletny. Cena 90.000, wpłaty 40.000, „Lech“, Grobla 22 zdw 95 850

Rower damski, mało używany, sprzedam. Mostowa 17, I, prawo. zdw 95 797

Kasa „National“ oraz urządzenie składowe korzystnie do sprzedania. Rejmiński, św. Wpółcech 7, parter. zdw 95 796

Dorożkę samochodową z koncesją i zegarem sprzedam. Głogowska 107, I, prawo. zdw 95 786

Skrzydło zagraniczne dobre oraz aparat fotograficzny tanio. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 783

Motocykl Indian, 8 HP, z przyczepką lub bez, tania sprzedam. Zakrzewski, Gajowa 4. zdw 95 957

Rower wolny bieg, w dobrym stanie, sprzedam. Maciejewski, Waly Zygm. Augusta 2, suterena. zdw 95 806

Płaszcz męski, jasny, sportowy, na osobę szczupłą, 175 cm., korzystnie sprzedam. Kreta 24, III, prawo. zdw 95 808

Sprzedam pościel świeża, spodek, kuchnia biała, krzesło do leniwa, lustro, Żurawska, Półwiejska 6 II 1/2 ptr. zdw 95 760

Motor elektryczny 3 konny A. E. G. na prąd stały, 440 volt, prawie nowy na sprzedaż. Masłowski, Grunwaldzka 5. zdw 95 656

Rower używany sprzedam. Wrocławska 28.29, IV, ptr. lewo, cods. 14-16. zdw 95 671

Letnisko Dom pięciopokojowy, oficyna o 3 ubikacjach (pokój służbowy, kuchnia, duża drewnitnia), stajnia, stodoła, ogród, 7 mórg roli sprzedam. Położenie piękne nad rzeczką, okolica lesista, od Poznania 21 km., od stacji kolejowej, autobusowej, telefonicznej 2 km. Cena 18.000 zł, wpłaty od ugody. Wiadomość: Słowackiego 37, front, I, piętrowy, lewo, między 11-12 i 15-17. zdw 95 681

Brylantowy pierścień duży, sliczny, tania sprzedam. Oferty Kurjer zdw 95 689

Para dobrych klaczy 5 i 6 lat, korzystnie na sprzedaż. A. Matuszewski, Tama Garbarska, przy moście kolejowym. zdw 95 741

Dom II. piętrowy, Zbąszyń, dzierżawa roczna 3.000, sprzedam za 32.000 zł, wpłaty 6-10.000. Zgłoszenia Jezewski, Zbąszyń, Strumykowa 9 a, lub właściciela Bogdanowiczowa, Leszno, Bracka 5. zdw 95 514

Tanio sie ubierziesz, umebujesz w Domu Kmieciowym św. Marica 78a Pw 8929

Gdzie kupić najtaniej i najlepiej kufle do piwa, szklanki do piwa, szklanki do gródzkiego, miseczki do mleka siadłego, mucholapki szklane, szkła do cukierków, stoje do lodów, szkła do zapraw owoc, gwarant, kufle do zapraw owoc tylko w Hurtowni Porcelany Wroniecka 24 w podwórzu o czym prosimy się jeszcze dziś przekonać. zdw 95 323

Motocykl z przyczepką na sprzedaż, Poznański Zakład budowy chłodnic, ul. Strzelecka 14a, w podwórzu. zdw 95 202

Skład kolonialno-spożywczy, dobra egzystencja, zaraz na sprzedaż. Oferty proszę do Kurjera zdw 95 451

Majątki I. klasy 1.300 mórg, 50 koni, 70 bydła, 50 świń, cena 130.000 dolarów, wpłaty 80.000 dolarów, 900 mórg, 24 konie, 50 bydła, cena 700.000, - wpłaty 400.000, 330 mórg, 14 koni 35 bydła, 25 świń, cena 170.000, wpłaty 80-100.000, J. Płoszyński, Mogilno, Plac Wolności 6. zdw 95 716

Magiel krecony, w dobrym stanie, sprzedam. M. Dykier, Swarzędz. nw 10 939

Wannę kąpielową z piecem gazowym sprzedam. Śródka, Rynek 15, Jaszcz. 8rw 50

Skład kolonialny z towarami, urządzeniem, ogrodem i mieszkaniem, we wsi bez konkurencyjnej, zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 95 726

Meble używane, 2 szafy do rzeźby, 1 szafonierka, 1 umywalka, 2 stołki nocne do sprzedania, od godziny 9-1, ul. Prusa 20, dom tylny, II, piętrowy. zdw 95 723

Rzeźnictwo z elektrycznym zapędem, przy najgłówniejszej ulicy w Bydgoszczy, z mieszkaniem 5 pokojowym, cena 8.000 zł, zaraz na sprzedaż. Oferty pod „Rzeźnictwo“ do „Par“, Bydgoszcz, Dworcowa 72. Pw 11 036-68.537

Oberża skład kolonialny, wielka wódek, blisko stacji, 45 mórg dobrej ziemi, 2 domy mieszkalne, inwentarz nadkompletne, cena 40.000 zł od Niemca. Zgłoszenia Rutkowski, Grobla 29. zdw 94 775/8

Wózki dziecięce, dobre i tanie F-a Gumy, 27 Grudnia 15, podwórza. zdw 95 715

Koncesja na wyszynk wódek w Poznaniu do oddania. Oferty Kurjer zdw 95 761

Sprzedam leżankę i dwa fotele, Górna Wilda 21, sklep, Łukasiewicz, od 4-6, po południu. zdw 95 872

Samochody Peugeot 5/12 otwarty i limuzinka w najlepszym stanie okazjnie sprzedamy. „Autolux“, św. Marcin 43, telefon 25-01. zdw 95 866

Autobus „Opel“ na 25 osób w najlepszym stanie sprzedam. „Autolux“, św. Marcin 43, telefon 25-01. zdw 95 864

Ford zupełnie nowa limuzyna 4 drzwiowa do sprzedania. „Autolux“, św. Marcin 43, telefon 25-01. zdw 95 865

Chart biały, piękny na sprzedaż zaraz. Plac Wolności 9 I. zdw 95 753

Łóżko stare tania z materacem do sprzedania. Stary Rynek 42, I, p. May. zdw 95 909

Łóżko sprzedam. Szamarzewskiego 38, I, lewo. zdw 95 907

Dom murowany pod dachówką 3 pokojach i kuchni, ogród owocowy, rola razem 4 morgi, chlewy, stodoła pod papa, nadaje się dla ogrodnika przy Poznaniu. Okazyjnie sprzedam, cena podług ugody. Adres wskaże Kurjer zdw 95 904

Wóz dwa konie ciężarowe ze szarami, komplet na sprzedaż. Górna Wilda 73, Antkowiak. zdw 95 372

Dom z piekarnią z powodu wyjazdu za granicę w miasteczku w dobrej okolicy sprzedam, ewentualnie z meblami spiesznie. Zgłoszenia Witkowski, Inowrocław, Król. Jadwigi 22. zdw 95 906

Wielkopolańska willa lukusowa, w pięknym parku, ogród owocowy, w mieście powiatowym, wyższe szkoły na miejscu 12 dużych pokoi, garaż i składy, cena 110.000 złotych, wpłaty 50 tys. złotych. Biuro Handlowe „Boltar“, Poznań, Skarbowska 17. Pw 11 100-23.25

Sprzedam za gotówkę nowy francuski zegar do autodorożki. Wiadomość: ul. Polna 16, parter, lewo, od 11-14. nw 10 706

Skład z urządzeniem, ładny, obszerny z mieszkaniem 2 i 3 pokoi i kuchnią na przedmieściu, w dobrej okolicy na sprzedaż. Cena 5.000 zł, dzierżawa miesięczna 100 zł. Zgłoszenia St. Berekowski, Hurt. Kol. Poznań, ul. Woźna 18, telefon 3900-5656. Pw 11 026-23.22

Austro-Daimler 17/60, osobowy, 6 siedzeńowy z wszelkim komfortem, w najlepszym stanie, prawie nowy o 6 oponach z powodu wyjazdu korzystnie na sprzedaż. Do obejrzenia i bliższych informacji udziela Dąka Automobile, Poznań, św. Marcin 54. zdw 92 888

Dorożka samochodowa, elegancka, 6 osobowa, z koncesją i własnym zegarem, sprzedam zaraz z powodu ciężkiej choroby tylko za gotówką. Zgłoszenia Kurjer zdw 94 784

Majątek 3.000 mórg na południe Poznania, w tem 500 mórg lak, 750 żyta, 200 pszenicy, 800 owsa, 100 turaków cukrowych, 300 ziemniaków itd., pałac w 20 morgowym parku 16 pokoi, budynek gospodarze w średnim stanie murowane, 150 bydła, 50 koni, martwy kompletny, cena 1.400.000 złotych, wpłaty 400.000 złotych. Biuro Handlowe „Boltar“, Poznań, Skarbowska 17. Pw 10 842-22.104

Bardzo tania Sypialka na sprzedaż. Zupańskiego 7, I, piętrowy, prawo. zdw 94 854

Samochód Ford, kryty, 2 drzwiowy, rocznik 27., krótko używany, sprzedam za 3.000 złotych. Stanisław Polrolniczak, Koźmin, ul. Pleszewska 27. zdw 94 970

Antyki wielki wybór. Bracia Pióro, Aleje Marcinkowskiego 28. Kw 2311

Limuzyny 4/20 i 9/45 H. P., piękne okazje, zaraz do sprzedania. Adres wskaże „Par“, 27 Grudnia 18. Pw 11 033-58.353

Skład kolonialny z towarami i urządzeniem, oraz 2 pokoje i kuchnia, w średnim stanie, jest zaraz do sprzedania od właściciela. Skład. Oferty Kurjer zdw 95 821

Gospodarstwo 140 mórg pod Poznaniem natychmiast do sprzedania. Żywy, martwy inwentarz kompletny. - Do objęcia potrzeba 40.000. Zgłoszenia Kurjer Poznański, Jeżyce jw 1938

Skład kolonialny, centrum Poznania, mieszkaniem, urządzeniem, maglem, dzienny zbiór 250 złotych. Cena 5.500 złotych. „Wielkopolska Centrala“, Słusarska 2. zdw 94 902

Sypialnia tania do sprzedania zaraz. Adres wskaże Kurjer, filija Jeżyce jw 1936

Białe mebelki w jedwab pokryte tania na sprzedaż. Skarbowska 4, parter, lewo. zdw 95 836

Okazyjnie rozmaite starożytnie meble, świeczniki, zegary i t. p. na sprzedaż. Skarbowska 4, parter, lewo. zdw 95 825

Blokówka (Bremera) 14 m/m grubości szycia, prawie nowa, korzystnie do sprzedania. Wodna 10, w składzie. rw 5213

Perferówkę (Hogenforsta) 60 cm., do ruchu nożnego, prawie nowa, sprzedam. Wodna 10, skład. rw 5220

Kanapa okrągła, skórzana tania na sprzedaż. Dąbrowskiego 28, w podwórzu, II, wejście, prawo. rw 5221

Mała kotlina westfalska na sprzedaż. Wielkie Garbary 54, I, Walaższk. rw 6211

Fiat 6/30 typ spal., nowoczesny, prawie nowy, tania sprzedam. Poczta 1, „Trykoty“. rw 5210

Sypialnię oraz dużą dębową szafę sprzedam z powodu wyjazdu. Patr. Jackowskiego 29, I, piętrowy, lewo. zdw 95 858

KUPNA Majątków ziemskich różnej wielkości dla poważnych reflektantów poszukuje Biuro Rolnicze Włodawek. nw 9525

Kupię restaurację lub kawiarnię. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 220.

Kupię parcele, okolice Jeżyce, Sołacz, Wilda, od 1/4-1 morgi. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 314

Pianino kupię. Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 94 892

Poszukuję kupna piekarni-cukierni w mieście do 5.000 mieszkańców lub większej wiosce. Wpłaty 20.000 zł gotówką. Zgłoszenia Kurjer Poznański rw 5178

3 okna poszukuję 1,50-1,80 metr. wysokości. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 95 582

W Swarzędzu poszukuję zaraz lub później składu z przyległym mieszkaniem. - Oferty Kurjer zdw 95 661

Kamienica
piętrowa, nowoczesnie zbudowana s wolnym dużym składem 2 ystawowe okna oraz mieszkanie 4 pokoje kuchnia, ewtl. 10 pokoi, oświetlenie gazowe, 5 móg dobrać ziemi, cena 55.000, wpłata podług umowy. Zgłoszenia B. Szal, Poznań, Matejki 57, zdw 95 881

7 PIENIĄDZ

Udzielamy
pożyczki krótkoterminowe kupcom, przemysłowcom za zabezpieczenie zastawem ruchomym lub hipotecznym. Finansujemy zakup towarów, surowców. Bank TKM, Piekary 1, zdw 94 605

10.000 zł
pożyczki pod zastaw hipoteki na gospodarstwa, zabezpieczonej kursem dolara, procent według umowy. Zgłoszenia do Kurjera zdw 95 148

Wspólnika
fachowca z branży metalowej z 3-4 tysięcy zł poszukuje. Warstat oraz klienta zaprowadzona. Oferty Kurjer zdw 95 350

1.000—2.000 zł
pod dobry zastaw poszukuje. — Oferty Kurjer zdw 95 390

3.000—5.000 zł
pożyczki poszukuje za gwarancje właściciela domu i przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer zdw 95 584

Poszukuje
10.000 złotych na 1. hipotekę wille lub kamienicę. Zgłoszenia „Par“, 27. Grudnia 18, pod 58,341 Pp 10 742-58 341

50 tys. zł
poszukuje na 2 lata dobra lokata, majątek ziemski. Łaskawe oferty do niniejszego ośmisa zdw 94 651

Poszukuje
pożyczki 6.000 zł na 1. hipotekę na nieruchomości wartości 35.000 zł, procent według umowy. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 640

4—5.000 zł
wypożyczyć tylko na pewną gwarancje. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 683

50 tysięcy
złokuje na kamienicy lub kupie hipotekę. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 696

Udział
za 5.000 zł sprzedam w rentownym przedsiębiorstwie, gdzie można objąć posadę biurową. Zgłoszenia Kurjer jw 1941

10.000 zł
włozę jako wspólnik do dobrze rentującego się przedsiębiorstwa, branża obojętna, najchętniej farmaceut., wzgl. wypożyczyć pod pewną gwarancje i udziałem współpracy. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 888

Za
6.000 zł odstąpię spółkę składu i biura komisowego w Poznaniu osobie samotnej, bez zawodu, współpraca konieczna, zyski procentnie 1.000 zł miesięcznie. Zgłoszenia piśmienne Kurjer zdw 95 835

Pokój
wynajme, elegancko umeblowany, z całkowitem utrzymaniem, za udzielenie pożyczki 5—6.000 zł. Kurjer zdw 95 833

Poszukuje
2—3.000 zł, dam zastaw i dobre wynagrodzenie. Kurjer zdw 95 832

Wspólnika
8—15.000 zł poszukuje do przedsiębiorstwa handlowego. Kurjer zdw 95 831

Kto
pożyczy inteligentnej sierocie 300 zł pod zastaw na zapłacenie dzierżawy. Oferty Kurjer zdw 95 878

Polecam
się jako syndyk na 1—2 godzin dziennie za 200 zł miesięcznie. Specjalista w sprawach handlowych, przemysłowych i sanacyjnych. Oferty Kurjer zdw 95 735

Wstąpię
z kapitałem do spółki. Warunek suzyście kapitału tylko do obrotu. Pożądane mieszkanie 4—5 pokojowe, lecz nie konieczne. — Oferty Kurjer zdw 95 737

W zakładach
mogę do 2 godzin dziennie zastępować wszelkie prace biurowe za skromnym wynagrodzeniem miesięcznym. Mam bardzo szerokie doświadczenia i mojemu radami mogę oddać cenne usługi. Oferty Kurjer zdw 95 736

8 DO WYNAJECIA

Skład
na kolonialke, 2 pokoje i kuchnia, od 1 lipca r. b. wprost od gospodarza do wynajęcia. Andrzej Włoszyński, Grodzisk, Kolejowa 16/17, zdw 94 733

Dla pp. Ziemian
przebywających z rodziną często w Poznaniu, do wynajęcia 2 pokoje, salonik i sypialnia i 2 sypialnie blisko pl. Wolności (telefon). Zgłoszenia do „Par“ Aleje Marcinkowskiego 11, pod 22.154 Pw 11 009 22.154

Ubikacja
parterowa tylna w Poznaniu przy placu Wolnica nadające się na magazyn lub pracownię 22 mtr. kw do wynajęcia. Zgłoszenia: administracja domu, Masztalarska 4 I pr. lewo, zdw 95 670

5 pokojowe
słoneczne mieszkanie w willi z wszelkimi wygodami, gruntownie odrestaurowane z kompletnym lub częściowym umeblowaniem i dłuższym kontraktem z powodu wyjazdu natychmiast odstąpię. Oferty Kurjer Poznański zdw 93 796

Pokój
z kuchnią, rok dzierżawa 1.300. — Zgłoszenia: Nowość, Sw. Wojciech 2, zdw 95 745/6

Mieszkanie
2 pokojowe i kuchnia w śródmieściu, pierwsze piętro, zaraz na sprzedaż z meblami lub bez. — Adres wskaże Kurjer zdw 95 611

Mieszkanie
pokój i kuchnia za czynszem na dwa lata wynajme „Pawilon“, ul. Marszałka Focha 112 a Kw 2329/30

Mieszkanie
1 2, 3 pokojowe wprost od gospodarza, odda Jackowiak, Wroniecka 12, od 9—3, zdw 95 442

Wolne posady
natychmiast do objęcia. Poważna Spółka Akcyjna poszukuje kilku inteligentnych i dobrze prezentujących się Panów i Pań. — Zgłoszenia osobiste z dokumentami w czwartek 6. i piątek 7. od godz. 10—1, od 3—5, ul. Pocztowa 31 a, I. piętro, lewo, bpw 3731

Mieszkania
2 pokoje, kuchnia 2.500 zł, 2 pokoje, kuchnia 2.600, dwa lata dzierżawa, 2 pokoje, kuchnia za dzierżawę i 2 pokoje, kuchnia meblami (pianino) korzystnie oddam. Walczak, Żupańskiego 15, zdw 95 855

Pokoje
1—2 z użyciem kuchni. Piotrowicz, Patr. Jackowskiego 3, zdw 95 840

Mieszkanie
2 pokoje, kuchnia, meble zaraz, 2.250 zł, Łazarz. Adres Kurjer zdw 95 828

Mieszkania
pokój kuchnia 1000 zł., 2 pokoje 2000 zł., rok dzierżawy odda „Komis“ Sew. Mielżyńskiego nr. 28, zdw 95 990

Mieszkanie
pokój i kuchnia i 2 pokoje oddam Tama Garbarska 4, Restauracja zdw 95 921

Mieszkanie
3 pokoje komfort przy Wierzbicicach spiesznie oddam Świerż, Żupańskiego 18, zdw 95 901

9 SZUKA MIESZK.

Mieszkania
5—6 pokojowego komfort, centrum lub Jeżyce poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 95 05'

Mieszkania
4—5 pokojowego centrum miasta lub Wilda, poszukuje natychmiast, placę czynsz zgóry za 1—2 lata. Oferty Kurjer zdw 95 211

Mieszkania
2—3 pokojowego z kuchnią wprost od gospodarza, śródmieście poszukuje, placę czynsz za 2—3 lata zgóry. Łaskawe oferty Kurjer zdw 95 324

Mieszkanie
mniejsze z wygodami, najwyżej I. piętro, w śródmieściu poszukiwane. Zgłoszenia do Kurjera zdw 95 548

Poszukuje
portierstwa w lepszym domu, wykonuje wszelkie prace susarskie oraz instalatorskie. Zgłoszenia Kurjer pod jw 1933

Małżeństwo
młode bezdzietne szuka mieszkania pokoju z kuchnią lub pokoju, dzierżawa zgóry. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 677

Poszukuje
pokojów z kuchnią, ewtl. próżnego pokoju wprost od gospodarza, czynsz zgóry lub przeróbka, którą sam przeprowadzę. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 729

Mieszkanie
3 lub 4 pokojowe z meblami lub częściowo umeblowane natychmiast poszukuje przedstawiciel amerykańskiego concernu. Cene, warunki przedłożone w ofercie akceptuje. Oferty do Kurjera zdw 95 836

Mieszkanie
3 pokojowe, najchętniej na Jeżycach. Czynsz zapłace zgóry. Zgłoszenia do Kurjera zdw 95 951

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Mieszkanie
Za 3 pokoje oddam 4 pokojowe ul. Dąbrowskiego 4. Gospodarz, zdw 95 355

Pokój
z kuchnią i portierstwem zamienie na prywatne 2—3 pokoje z kuchnią. Wskaże Kurjer zdw 95 616

Zamienię
na Jeżycach obszerny słoneczny pokój z kuchnią na mieszkanie dwu lub trzypokojowe z dopłatą. Zgłoszenia do Kurjera pod jw 1931/2

Zamienię
3 pokoje z kuchnią, z wygodami, obok Wystawy, na 2 pokoje z kuchnią. Oferty Kurjer zdw 95 772

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
dwom panom zaraz wynajme. Piekary 22-23, dom tylny, parter.

Pokoje
komfortowe, telefon odnajme. Ratajczaka 29, III. lewo, zdw 95 176

Pokój
fortnowy umeblowany zaraz lub 15. 6. Wierzbicice 57, II., prawo, zdw 95 055

Przyjme
jedną wzgl. dwie solidne panienki oraz pana na wspólne pokoje. Mylina 17, I. Czabańska, zdw 95 082

Pokoje
umeblowane wynajme. Ogródowa 11, III., prawo front, zdw 95 273

Pokój
umeblowany dla dwóch panów zaraz na stałe do wynajęcia. Bliżko dworca i poczty, telefon do dyspozycji. Gasiorowskich 10, drugie piętro, prawo, zdw 95 145

Pokój
dla 2 panów wynajme Plac Św. Krzyski 4, w podwórzu, II. piętro, zdw 95 487

Pokój
mały, skromnie umeblowany bez pościeli tania wydzierżawie. — Osobny wchód. Matejki 38, wysoki parter, lewo, zdw 95 028

Pokój
umeblowany dla dwóch osób wynajme. Skryta 10, parter, lewo, zdw 95 565

Elegancki
pokój (2 łóżka) do wynajęcia. — Maleckiego 27, II., zdw 95 055

Pokój
wspólny wynajme. Ówoidzińska, Strumykowa 32, III., zdw 95 546

Pokój
spokojny wynajme zaraz dwóm panom, pościel pożądana. Stroma 1, III. prawo, zdw 95 583

Pokój
dwuokienne, frontowy, elektryczność, Aleje Marcinkowskiego 2 a. m. 5, zdw 95 596

Pokój
dobrze umeblowany oddam. Słowackiego 29, I. prawo, zdw 95 625

Wydzierżawie
zaraz cały dom z składem i wszystkimi ubikacjami, ogród i t. d. za czynszem rocznym w mieście powiatowym, gdzie wyższe szkoły. Oferty Kurjer zdw 95 626

Pokój
zaraz do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer zdw 95 819/20

Pokój
w willi na 2 osoby inteligentne. Adres wskaże Kurjer zdw 95 635

Pokój
umeblowany wynajme, elektryczność, Freyerowa, Skłodowa 11, III., zdw 95 643

Przyjme
panów lub panie na pokój. Łazarska 67 b, Nowicki, zdw 95 650

Pokój
umeblowany wynajme na stałe. Matejki 55, II. pr. lewo, zdw 95 652

Pokój
frontowy, czysty, z niekrepującym wejściem, dwóm panom wynajme z własną pościelą od 15. 6. wynajme. Rybaki 30, parter, zdw 95 678

Śliczny
słoneczny pokój oddam tania. — Niegolewskich 4, III., zdw 95 634

Pokój
umeblowany dla pań. Jeżycka 35, III. pr., Kosik, zdw 95 637

Pokój frontowy
ładny, słoneczny w plantach, w pobliżu Teatru Wielkiego, solidnemu panu do wynajęcia. Oferty Kurjer zdw 95 690

Pokój
umeblowany na 2 osoby elektr. łazienka do wynajęcia od 15. 6. Zacisze 2 III. pr., róg Jasnej, zdw 95 697

Pokój
lepszy panu wynajme zaraz. Niegolewskich 1, II. pr. prawo, zdw 95 700

Pokój
z balkonem. Spokojna 27, I., zdw 95 706

Przyjme
inteligentne bezdzietne małżeństwo od 15 czerwca. Górna, 11 d. 17, III. lewo, zdw 95 707

Pokój
przy dworcu umeblowany, Marszałka Focha 108, front. IV., Adamska, zdw 95 709

Pokoje
komfortowe, telefon odnajme. Ratajczaka 29, III., lewo, zdw 95 176

Pokój
dla dwóch pań. Św. Józefa 8, I., lewo, zdw 95 824

Próżny
pokój wynajme zaraz młodemu małżeństwu, czynsz dłuższy czas zgóry. Adres wskaże Kurjer zdw 95 734

Umebl. pokój
balkonowy, słoneczny dla dwóch panów do wynajęcia. Kraszewskiego 9 a, I. piętro, lewo, zdw 95 722

Przyjme
2 panów na wspólny pokój. Mylina 17, podwórze, I. piętro, jw 1937

Pokój
umeblowany, ew. utrzymaniem, wynajme. Aleje Marcinkowskiego 16, II. piętro, zdw 95 720

Pokój
dla 2 panów, najchętniej kolejarzy. Gen. Kosińskiego 17 a III. piętro, zdw 94 813

Pokój
4 wystawcom po 2,50 zł, albo dla stałych. Adres wskaże Kurjer zdw 95 822

Pana
na wspólny pokój. Wierzbicice 39, IV., lewo, zdw 95 818

2 pokoje
razem lub osobno do wynajęcia. Mostowa 33, I., prawo, rw 5223

Wspólny
pokój dla solidnych panów lub inteligentnych pań do wynajęcia. Wielkie Garbary 6, Gniza, zdw 95 860

Śródmieście
pokój umeblowany wolny. Mielżyńskiego 1, III., Malinowska, zdw 95 839

Pokój
umeblowany z światłem elektrycznym lepszym panu do wynajęcia. Pościel i bielizna pożądana. Śniadeckich 18, drugie piętro, lewo, zdw 95 950

Pokoik
skromnie umeblowany, dla rzemieślnika lub robotnika z osobnym wejściem tania wydzierżawie, 10 minut od wystawy. Oferty Kurjer zdw 95 028

Jasna 16
II piętro, pokój umeblowany dla lepszej osoby do wynajęcia. zdw 95 935

Pokój
wspólny panom a 55 zł. Wrocławska 13, IV., prawo front, zdw 95 929

„Informator“
poleca pokoje od 30 złotych miesięcznie. Ratajczaka 15 (Pasaż Apollo), zdw 95 890

Pokój
1—2 osobom, elektryczność, Kreta 6, wysoki parter, prawo, zdw 95 891

Pokój
umeblowany dla jednego lub dwóch panów inteligentnych wynajme. Spokojna 1, I. piętro, prawo, zdw 95 814

Gospodarstwo
75 morg. ziemia pszenna, dobra żytnia, 10 łaki zabudowania dobre, inwentarz żywy, martwy duży, pod Poznaniem. — Cena 28.000, wpłaty umowy. „Lech“, Grobla 22, zdw 95 849

Pokój
na 2 osoby wynajme, Marszałka Focha 97, III., lewo, zdw 95 841

Pokoje
noblwe, 4—5 zł dziennie, wynajme. Górna Wilda 15, Dybalska, zdw 95 838

Pokój
niekrepujący do wynajęcia. Ziętkowska, ul. Młyńska 3, IV. piętro, zdw 95 789

Pokój
umeblowany wynajme, Niedzielski, Wierzbicice 43, zdw 95 782

Pokój
ładnie umeblowany dla 2 panów zaraz do wynajęcia. — Kraszewskiego 19, IV., prawo, zdw 95 781

Pokój
umeblowany wolny zaraz. Karnowska, Gasiorowskich 12, III., zdw 95 773

„Informacja“
św. Marcina 11, poleca pokoje, 20 złotych miesięcznie, zdw 95 740

Pokój
wynajme, Szamarzewskiego 38, I., lewo, zdw 95 905

Pokój
umeblowany wolny, Czesława 17, parter, lewo, zdw 95 810

„Krakus“
Pocztowa 30, poleca wybór pokoi od 25 złotych miesięcznie, zdw 95 805

Pokój
umeblowany, Sew. Mielżyńskiego 28, parter, lewo, zdw 95 928

Pokój
umeblowany, światło elektryczne, wynajme zaraz, św. Marcina nr. 39, III., prawo, zdw 95 919

1 1 2
pokoje, ładnie umeblowane do wynajęcia. Strzelecka 25, III., prawo, zdw 95 771

Małżeństwo
wynajme pokój używany kuchni. „Fragut“, Kozia 21, zdw 95 956

Pokoje
dla samotnych poleca „Fragut“, Kozia 21, zdw 95 955

Pokój
umeblowany bez pościeli 2 panom 70 zł. A. Malecki Szamarzewskiego 20/22, parter, lewo, Jeżyce zdw 95 883

Pokój
na 2 osoby zaraz wynajme. Aleje Marcinkowskiego 2a, III. pr. lewo, zdw 95 870

Pokój
od 15. 6. dla 2 panów Wierzbicice 39, II. lewo, zdw 95 861

Pokój
słoneczny, balkonowy 3 osobom wynajme. Ratajczaka 11a, III. prawo, 6 wejście, zdw 95 739

Pokoje
umeblowane, także dla małżeństwa, stale wynajmuje, także proszę zgłaszać „Pawilon“, ul. Marszałka Focha 112a, Kw 2321

Pokój
w centrum dla dwóch panów, światło elektryczne, łazienka, zaraz do wynajęcia. Karczewski, Skłodowa 1, II., wejście IV. p. zdw 95 912

Pokój
dla 2 panów do wynajęcia. Gwarna 18, III. pr., prawo, zdw 95 910

17 SZUKA POKOJU

Urzędnik prywatny
poszukuje pokoju umeblowanego z utrzymaniem od 15 czerwca z podaniem ceny. Oferty Kurjer Poznański zdw 95 072

Pokoju
poszukuje (samotny) niekrepującego możliwie z klatki schodowej okolice Grunwaldzka śródmieście, Wierzbicice. Oferty z cenzą uprasza się do Kurjera pod zdw 95 084

Pokoju
poszukują 2 skromne panienki z dobrym rodzinnym pościel własna. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 114

Pokój
niekrepujący dla przyjeźdnego pana potrzebny. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 587

Pokoju
próżnego poszukuje. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 048

Panienska
na stałym zajęciu szuka skromnie umeblowanego pokoiku lub wspólnego, pościel własna 20—25 zł. Oferty Kurjer zdw 95 676

Inwalida
wojenny szuka pokoju u samotnej osoby. Oferty Kurjer zdw 95 724

Szukam
na stałe umeblowanego pokoju u samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdw 95 856

Panna
inteligentna szuka od 15-go umeblowanego pokoju. Łask. zgł. Kurjer zdw 95 939

Pokoju
poszukuje krawczydni jasnego, pokojowego w ogrodzie, z elektr. i wanną. Oferty Kurjer zdw 95 960

Pokoju
próżnego, osobne wejście poszukuje. Oferty Kurjer zdw 95 960

2 elegancko
umeblowanych pokoi poszukuje bezdzietne małżeństwo z utrzymaniem kuchni w spokojnym domu. Łask. zgłoszenia Kurjer zdw 95 779

13 LOKALE

Ubikacja
dla fryzjera lub krawca w dużej wsi kościelnej przy Puszczykowie do odstąpienia. Adres wskaże Kurjer zdw 95 633

Składy
kilka składów w różnych dzielnicach, niedrogich, wprost od właściciela poszukujemy. Oferty Kurjer zdw 95 898

2 pokoje
frontowe na biura wynajme. — Kreta 6, wysoki parter, prawo, zdw 95 892

Biuro
parterowe, śródmieście Poznania, telefonem, kompletnym urządzeniem, zaraz odstąpię poważnemu reflektantowi. Oferty Kurjer zdw 95 792

2 ubikacje
suterenu, front oddam. Oferty Kurjer zdw 95 799.

14 DZIERŻAWY

Buifet
kuchenny odda na własny rachunek Restauracja „Przemysłowca“, Puszczykowo, zdw 95 031

Pomieszczenie fabryczne
700 metrów wynajme na czas dłuższy. Dąbrowskiego 78 a, zdw 93 668

Składnica
fabryczna z mieszkaniem. Dąbrowskiego 78 a, zdw 95 071

Szukam
próżnego składu wprost od gospodarza w Toruniu lub w sąsiedztwie ewentl. w Grudziądzu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 95 578

Poszukuje
bufetu lub restauracji na własny rachunek. Także na prowincji. — Zgłoszenia Kurjer zdw

Letnisko
pod Poznaniem tania do wynajęcia. Adres wskazuje Kurjer zdw 95 945

Orlowo
nad Bałtykiem. Pensjonat „Słońce” i Willa „Marta” polecają pokoje z werandami, całodziennym wykłonnym utrzymaniem. Na czworcie niższe ceny. Zgłoszenia Zabłocka. — Orlowo, Słońce. Kw 2324

Zegiestów
wila Helena Słoneczna — Zaczęte, pokoje słoneczne z balkonami i utrzymaniem na czworcie — lipiec. Ceny umiarkowane. Bielska. — Zegiestów, Słońce. Kw 2324

Jastrzębia Góra
Pomorze „Bałtyk” tuż nad morzem. Zgłoszenia: Jastrzębia Góra, pensjonat „Bałtyk”, lub Warszawa, ul. Smolna 14, m. 9 od 12-14 i 17-19 codziennie oprócz świąt. Pw 10 886-63,38

16 OSOBISTE

Państwowe Konserwatorium Muzyczne w Poznaniu
Słuchaczka wyższego kursu udzieli lekcyj gry na fortepianie, repetycji w zakresie pierwszych klas gimnazjalnych za pobyt najchętniej na wsi. Ewentualnie obejmie stanowisko lektorki. — Oferty Kurjer zdw 95 663

Zamienie
duży pokój z kuchnią na dwa pokoje z kuchnią. Adres wskazuje Kurjer zdw 95 612

Niniejszem
ogłaszam mój w pełni gwarancyjny 1.000 zł z żyrem p. Jana Wojciechowskiego, wystawiony firmie Żołnierskie Zakłady Wytwarzania i Handlowe za nieważność czasu rozstrzygnięcia sądowego, powstałego między mną a firmą ta sporu i ostrzegam przed przyjmowaniem go o obrocie handlowym. Stanisław Wojciechowski, Poznań, Wąły Reformatorów, zdw 95 618

Państwowe Konserwatorium Muzyczne w Poznaniu
Słuchaczka wyższego kursu udzieli lekcyj gry skrzypcowej, zapiekuje się dziećmi lub przyjmie stanowisko lektorki za pobyt najchętniej na wsi. Oferty Kurjer zdw 95 662

Obelge
życząca na panią Teofilę Sroń, Mickiewicza 13, niniejszym cofam i przeproszam. — Józef Andrzejewski, Mickiewicza 7, jw 1940

Kapelusze
przerabia według najnowszych modeli. Berka, sw. Marcina 78. Kw 2259,60

Kazik
z Jurkiem jako powód milczenia. Siostry. zdw 95 936

Pan Lolek
S. z Warszawy! Proszę o jakikolwiek wiadomość i nadesłać ją do ekspedycji Kurjera Poznańskiego zdw 95 900. St., Poznań.

Pana
w jasno-beżowym garniturze, wychodzącego 3. 6. o godz. 5.20 z apteki na 27. Grudnia, proszę pewna pani o podanie adresu. zdw 95 845

Obelge
życząca na pana Andrzeja Mickolajczaka, ul. Zwierzyniecka 18 — Wincentego Cichorzewskiego, Łazarz, Małeckiego 18 — Ignacego Ratajczaka, Nadbrzeźna 8 z Poznania odwołuje. — Marjan Knaflowski, Smielc, zdw 95 749

Czesia — Stefan
piszcie wszystko, przebaczam. Anna. zdw 95 963

2. ZGUBY

Zgubiona
książeczka wojskowa na nazwisko Bolesław Szeller, unieważniam, Mickiewicza 7, zdw 94 156

Zgubilem
książeczka wojskowa, która unieważniam. W. Plątek, zdw 95 508

Zgubilem
książeczka wojskowa na nazwisko Jan Piechocki, Poznań, ul. Gen. Prądzyńskiego 43, zdw 95 550

Skradziono
książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. wileńskie oraz inne zaświadczenia na nazwisko Bolesław Pinkowski Uprasza się o zwrot ul. Staszica 9, Stachowiak, zdw 95 602

Skradziono
25 maja rb. na P. W. K. portfel dowód osobisty, wystawiony przez Starostwo Łaskie, weseł wystawiony Falczan Al. Łódź na 30 zł. platny 24 czerwca 29 r. Henryk Łukasiewicz, zdw 95 094

22 ROZMAITE

Robótki ręczne
monogramy rysuje, Jankowska, Stary Rynek 48, II. bpw 3646

Haftarka
działa, haftuje szybko i ładnie monogramy, hafty angielskie, dzierżanie kolor, poleca się poza dom i przyjmuję w dom prace. — Szejkowska, Łukasiewicza 49, w podwórzu, Łazarz. zdw 95 768

Fryzzeria
dla pań i panów w hotelu „Polonia” otwarta od 7-22. Także w niedziele i święta. bpw 3667

Panienska
poszukuje fryzjera lub fryzjerki, by nauczyć się fryzjerstwa. Oferty Kurjer zdw 95 019

Włosy
wykonanie artystyczne w Wiedniu transformacje peruczki przedziałki, naturalne loki. Zamówienia przyjmuje Zakład Higieniczny-Kosmetyczny R. Maserakowa, św. Marcina 74, telefon 39-96. Pw 8 950-14,1

Kapelusze
damskie przerabiam tania w przeciągu 24 godzin Sokolowska, Plac Wolności 7 I, front, bpw 3634

Koldry
puchowe, watowane przyjmuję do pracy Sulewski, Fiebiuchowa, Stary Rynek 60, wchód Wrocławskiej, zdw 94 828

Żaluzje
reparuje akuratywnie tapicer. Szfranek, Małeckiego 15, rw 5186

Dywanów
brzęgi prawie w każdym domu wystrzępione, kunstownie naprawimy natychmiast. Oznaczamy cenę, Wytwórnia dywanów. — Oferty rw 5167

Głuchota uleczalna
Fenomenalny wynalazek Eufonia zademonstrowany specjalistom. Sami się wyleczyli z przytępienia słuchu, szumu, cieknięcia z uszu. Liczne podziękowania. Poszczególna broszura na żądanie wysyła bezpłatnie Eufonia, Liszki, kolo Krakowa. Tw 466

Maluje
sufity świeżo biało i tania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 95 579

Kto?
wypożyczy kasę kelnerską National na przeciąg trwania Wystawy Krajowej. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 627

Salonowy
gramofon, okaz, zamienie na radio 4 lampowe, Stary Rynek 64, II, prawo. rw 5208

Masażystka
silna szuka zajęcia poza dom. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 641

Kto szyje
eleganckie koszule męskie na miarę? Zgłoszenia Kurjer zdw 95 645

Naprawiam
kanapy, leżanki, Goderski u Pokornowskich, Prusa 18, jw 1943

Pracowity
samodzielny, zmechanizowany, potrzebujący pożyczki na dogodnych warunkach z reki dobrotliwej. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 95 585-6

Telefon 15-60
Pierwsi i najstarsi Posłańcy Miejscy na postojach Stary Rynek, Bazar, Esplanada, Monopol i Continental. Wykonują wszelkie zlecenia miejscowe i pozamiejscowe. Biuro, ulica Woźna 11. Kw 2322

Aleje
Marcinkowskiego 14, przy Podgórnaj, kolektura Loterii Państwowej Radomskiego, poleca szczęśliwe losy drugiej klasy. Ciągnięcie począwszy 19 b. m. zdw 95 934

Wycuzam
kroju, szyja praktycznie, tania, szybko. Wykonuje formy. Stroina, Grunwaldzka 5, zdw 95 884

Zwózki samochodem
ciężarowym załatwiamy natychmiast na zamówienie telefoniczne „Bazaż”. Biuro Ruchu ul. 27 Grudnia 16. — Telefon 25-20, zdw 95 922

50 procent
niżej ceny normalnej przyjmuję pralnie i prasownia, wykonuje pierwszorzędnie pod gwarancją bez szkodyliwych proszków. Sw. Wojciech 2, parter, zdw 95 914

23 OZENKI

Przystojny
kawaler lat 30, właściciel 300 morgowego majątku ziemskiego poszukuje znajomości pań w celu matrymonialnym. Zgłoszenia „Wanda”, ul. Fabryczna 35 a, IV zdw 95 387

Kawaler
lat 27, brunet, wzrostu 1.75, posiadający majątku 10.000 zł, pragnie poznać pannę religijną i dobrego charakteru od 18-25, która posiada 5-10.000 zł, albo jakikolwiek przedsiębiorstwo lub gospodarstwo. Oferty z fotografią, która zwróci, proszę nadesłać do Kurjera Poznańskiego pod zdw 95 534

Wysoki
przystojny, inteligentny, lecz biedny kupiec blatnik, lat 35, zapozna chętnie szlachetną panią, która ułatwi mu w jakiś sposób egzystencję. Wiek, uroda obojętne, może być cokolwiek ułożona. Cel matrymonialny. — Zuzanna, zdw 95 534

Sympatyczna
panna lat 24, wysoka, szatyna pozna panna do lat 30, wzrostu wysokiego, chętnie urzędniczką państwową. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 590

Nauczycielka
państwowa wiek średni i 10.000 zł, pozna panna starszego na odpowiednim stanowisku, cel matrymonialny. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 95 701

Wspólniczki
10 tys. najmniej poszukuje kupiec lat 43, mogą być wdowy lub panny do prowadzenia kawiarni i hurtowej sprzedaży wódek. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer zdw 95 712

Poszukuje
dla mego krewnego agronoma, kawalera lat 33 z dobrym charakterem, obecnie dzierżawca folwarku z rotówka 25.000 zł żony, najchętniej wżeni się w rolnictwo lub tem podobne przedsiębiorstwo. Dyskrecja zapewniona. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 95 911

Dr. med.
lekarz, Poznańczyk, zapozna pannę, przystojną, inteligentną, mającą. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 95 478

24 NAUKA

Kursy stenografji
pisanie na maszynie. Kantaka I, II, piętrowo bpw 3583

Szkoła
przygotowawcza przyjmuje zapisy dzieci od 6-10 lat od 12-1. Nauka odbywa się przed południem pod kierunkiem doświadczonych sił nauczycielskich. Do dyspozycji dzieci ogródek i biblioteka. Wielkie Garbary 53, kierowniczką Raclawska, zdw 83 926

Lekcji
francuskiego i angielskiego udzielni rutynowany korepetytor. Adres wskazuje Kurjer zdw 95 557

Nauczycielka
tutejszej szkoły udzielać będzie lekcyj pomocniczych. Matematyka, język niemiecki i francuski. Oferty Kurjer zdw 95 554

Poszukuje
się lekcyj matematyki i fizyki u profesora. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 533

Lekcji
udziela uczeń VII kl. gimn. i przygotowuje do klasy IV włącznie. Łaskawe zgłoszenia: Salskiński, Fabryczna 8, zdw 95 931/32

Anglik
z Londynu udziela angielskiego oraz konwersacji. Zgłoszenia zdw 95 623

Batika „Teleki”
Mój nowy, sensacyjny wynalazek, eleganckie chustki, szalki, apaszki i in. Robota wytworna i niekosztowna. Metoda bajeczna, lecz zwracam uwagę, że nikt nie będzie upoważniony udzielać lekcyj mojego pomysłu. Zdenia Tolla, Gwarna 17, Pensjonat Rowicka. Przyjmuje 12-2 i 7-8, zdw 94 055

Niemieckiej
konwersacji i korespondencji poszukuje zaraz. Zgłoszenia do Kurjera zdw 95 942

Dziewczyna
młodsza, uczciwa, pracowita do 2 osób, potrzebna zaraz. Adres wskazuje Kurjer Filja Pocztowa nr. 20, zdw 95 937

Bilansu
ustawiania kto nauczy. Oferty Kurjer zdw 95 768

Student
udzieli korepetycji w zakresie sześciu klas gimn. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 950

Wielkopolska Szkoła
Przygotowawcza Wielkopolskie Gimnazjum dr. Brunona Czajkowskiego przyjmuje zgłoszenia uczniów (uczni) na nowy rok szkolny. Ul. Mylna 5, od 11-1, ul. Podgórnaj 2b, od 12-1ej, zdw 95 716

Student
udziela wszelkiej pomocy naukowej, lekcyj prywatnych, przewożenia pojedynczo i zbiorowo. Specjalność języki, matematyka. Oferty Kurjer zdw 95 069.

Poszukuje
się lekcyj polskiego w godzinach wieczornych 3 razy tygodniowo. Oferty do Związku dla Handlu i Przemysłu, ul. Skośna 8 (Strona tylna Domu Ewangel.) nw 10 942

25 MUZYKA

Orkiestry
dobrze zgrane, dete i smyczkowe dostarczam. Guzicki, Aleje Marcinkowskiego 28, tel. 39-21, bpw 37-22

Nawet starcy
nauczą się w 1 dniu 5 pięknych sztuczek grać na fortepianie pod gwarancją według mojej własnej metody za 25 zł. Guzicki, Aleje Marcinkowskiego 28, bpw 3723

Rutynowany
pianista (kabaret, kawiarnia, kino, wale, Szkoła Zegiestów, ul. Włocławska 2, zdw 95 522

Jazzband
kompl. sprzedam tania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 95 185.

Poszukuje
fortepianu do wynajęcia na przeciąg 3-6 m. Mostowa 82 IV, pięt. od 6-8 w. zdw 95 610

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Młodszy ksiązkowy-bilansista
bardzo dzielny z dłuższą samodzielnie praktyką, władający językami polskim i niemieckim, piszący biegle na maszynie, poszukuje posady zaraz lub później. — Łaskawe oferty uprasza do Kurjera zdw 94 727

Korespondentka
polsko-niemiecka, biegle, poszukuje zajęcia wieczorem. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 94 800

Kupiec
z branży papieru, galanterji, dewocji i zabawek zajmie się sprzedażą za prowizją jako wojażer. Zgłoszenia przyjmie ekspedycja Kurjera Pozn. pod zdw 93 453

Kierownik samodzielny nowoczesnej krochmalni i gorzelni
na niewypowiedzianem stanowisku zmieni posade od 1 lipca 1929. Wyształceniem średnie lat 44, kilkunastoletnia praktyka. Zgłoszenia pod dwp 5968a ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

Robotnik
wiejski w średnim wieku, z dobrą, poleceniami, poszukuje pracy w jakimkolwiek dziale zaraz. Zgłoszenia uprasza Kurjer Poznański zdw 95 519

Kancelarję adwokacką
poprowadzi przez lipiec aplikant sądowy. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera zdw 94 049

Biuralistka
poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 94 884

Poszukuje
uczciwy człowiek posady z dobrem poleceniem woźnego lub portjera. — Oferty Kurjer zdw 95 257

Wypożycze
1.000 zł za wskazanie jakiegokolwiek posady, ewentualnie złożyć 1.000 zł kaucji. Posada najchętniej w branży drzewnej. — Zgłoszenia Kurjer, Stary Rynek 17, zdw 5181

Maszynistka
biegle, znająca prace biurowe, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 94 698

Syn
kupieckiej rodziny poszukuje posady w branży żelaznej jako uczeń o ile możliwości na prowincji. Zgłoszenia Kurjer zdw 94 663

Poszukuje
posady pielęgniarz sanitarny zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 194

Szofer
siodlarski poszukuje posady zaraz lub później. Adres wskazuje Kurjer zdw 95 052

Poszukuje
posady do większej prasowni jako kierowniczką. Łaskawe oferty Kurjer zdw 95 470

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady od 15. 6. najchętniej do starszego państwa lub na. Własna pościel. Oferty Kurjer zdw 95 376.

Posady
inkasenta lub podróżującego z kaucją 2.000 zł poszukuje. Oferty Kurjer zdw 95 066

Poszukuje
posady magazyniera inkasenta ekspedienta (kaucja). Zgłoszenia Kurjer zdw 95 089

Cieśla
poszukuje pracy, samodzielny, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres cieślistwa. Oferty Kurjer zdw 95 252

Pokojowa
hotelowa poszukuje posady zaraz zna język polski, niemiecki i włoski. Zgłoszenia proszę Kurjer zdw 95 545

Dla ekspedjentki
bardzo pracowitej i godnej szanując szukam posady najchętniej kolonialka lub bufet. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 95 566

Panna
młdej powierzchowności przyjmie posade w składzie kolonialnym lub jana stosowna. Dobre referencje. Zgłoszenia do Kurjera zdw 95 567

Kupiec-żelazniak
z kilkoletnią praktyką, energiczny, sumienny, pracowity i nadszczaj wymowny, posiadający chlubne świadectwa i prima referencje przyjmie posade zaraz lub 15. 6. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 95 568

Panienska
władająca językami, polsko-niemieckim, poszukuje zajęcia, najchętniej w branży kucielstwa. Oferty Kurjer zdw 95 569

Podróżujący
na meble przyjmie dalsze zastępstwa ewentl. i pokrewnych zawodów. Kaucja 1.000 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 065

Szofer
znający silniki parowe, elektryczne i prace biurowe obejmie posade zaraz. Adres wskazuje Kurjer zdw 95 134

Panienska
z ukończoną szkołą gospodarczą i praktyką szuka posady zaraz lub 15. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 149

Panienska
inteligentna, młoda, przyjmie chętnie posade ekspedientki, możliwie z utrzymaniem. Łaskawe oferty pod zdw 95 503

Szukam posady
elektromontera z długoletnią praktyką, specjalność instalacje, dobrze polecony. Zgłoszenia: Kaprak, Janowice, pow. Znin. d. w 6204 z

Rzeźnik
kuchenny poszukuje posady. — Oferty Kurjer zdw 95 335

Krawcowa
poszukuje zajęcia, szycia. Oferty Kurjer zdw 95 195

Pierwszorzędna
pokojowa poszukuje posady od 1. 7. 29. Najchętniej w powiecie Nowy Tomysl. Oferty Kurjer zdw 95 200

Woźny
lub inkasent poszukuje posady z kaucją 1.000 zł. Zgłoszenia Kurjer, Stary Rynek 17, zdw 5180

Techniczka
dentystyczna dla operacji i techniki poszukuje posady od 15. 6. 29. Oferty Kurjer zdw 94 485

Kierownik
członek Zarządu poważnej instytucji bankowej doświadczony księgowy z praktyką przemysłowo-handlową administracyjną, siła rutynowana zmieni stanowisko. Propozycje Kurjer zdw 95 522

Panienska
młoda, inteligentna z ukończoną szkołą handlową, znająca prace domowa, szuka jakiegokolwiek posady. Miejscowość obojętne. — Łaskawe oferty Kurjer zdw 95 527

Żelazniak
młodszy z 3 letnią praktyką w składzie żelaza, materiałowym budowlanych i 3 miesięcznym kursem handlowym poszukuje posady. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 95 535

Maszynistka
znająca język polski, niemiecki oraz kalkulacje poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 95 562

Panienska
która ukończyła 6 klas licealnych i roczną szkołę ekonomiczno-handlową poszukuje posady jako początkującą siła biurowa. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 556

Pokojowa
która 7 lat pracowała w hotelu znająca język polski, niemiecki, poszukuje zaraz posady w hotelu najchętniej w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 95 550

Szofer
z praktyką zagraniczną, dobrze polecony szuka posady. Na życzenie kaucja. Oferty Kurjer zdw 95 542

Szofer
z praktyką, z kaucją, dobrem świadectwem szuka posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 544

Ekspedjentka
szuka posady od 15. 6. lub od 1. 7. w cukierni, restauracji lub winiarni, dzielna w swym zawodzie. Oferty Kurjer zdw 95 573

Praczką
poszukuje prania poza dom lub sprzątania. Oferty Kurjer zdw 95 584

Czeladnik
kolodziejski z dłuższą praktyką poszukuje zaraz stałej posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 95 597

Posługaczka
z dobrymi świadectwami i gotowaniem poszukuje zaraz posady przed i po południu. Oferty Kurjer zdw 95 598

Posługaczka
poszukuje zaraz posługi przed i po południu. Zgłoszenia do Kurjera zdw 95 599

Techniczka
obeznana w pracach kauczkowych, złotych i walciercie poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 95 601

Kuchmistrz
poszukuje posady zaraz w hotelu racji lub zakładzie, miejscowość obojętne. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 675

Maszynistka
z dłuższą praktyką, biegle w polskim i niemieckim języku poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 95 574/5

Pomocnik
siodlarski znający także tapicerstwo poszukuje pracy. Oferty Kurjer zdw 95 679

Praczką - prasowaczka
z męską i szyćną bielizną poszukuje się w dom. Oferty Kurjer zdw 95 682

Panienska
lat 17, skromna, łagodna, z poprzedniego domu poszukuje posady do 1 lub 2 dzieci z szyciem. — Oferty Niechod, p. Zbarzawo, Pleszno, Buchertowa, zdw 95 690

Panna
do szycia w składzie poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 95 605

Maszynistka
początkująca poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 95 613

Szukam
posady woźnego lub portjera z kaucją 500-1.000 złotych. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 617

Kasjerka-ksiązkowa
z kilkoletnią praktyką, biegle w rachubie, języki polski i niemiecki poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 620

Panna
sierota z dobrą krawiecczyną i wyreczeniem w gospodarstwie przyjmie posade panny służąc. Oferty Kurjer zdw 95 621

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 622

Rzeźnik
z praktyką w kuchni poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 95 691

Kancelista
dobra siła biurowa z dłuższą praktyką, piszący biegle na maszynie, z znajomością języka angielskiego i niemieckiego, szuka posady w przedsiębiorstwie handlowym lub w urzędzie państwowym. Oferty Kurjer zdw 95 699

Płaszcz

wiosenne-
latowe
wyprzedają
za bezcen!

Każdy płaszcz
o 30-120 zł taniej
zależnie od dotychczasowej ceny!

P.P. Urzędnikom na asygnaty
Kredyt
Poznań, ul. Pocztowa 30.

Stefania Konopińska, Gwarna 9.

Szofer
kawaler, znający się na gospodarstwie i ogrodnictwie poszukuje posady. Jeżycka 50, u p. Janowskiego. zdw 95 651

Pokojowa
która pracowała w pensjonacie przez 3 lata, poszukuje posady, najchętniej do pensjonatu. Zgłoszenia do Kurjera zdw 95 727

Bufetowa
działa, ucziwa poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 95 667

Panienska
poszukuje posady z haftem na majątek od 1. 7. ewentualnie zajmie się też dzieckiem. Zgłoszenia do Kurjera zdw 95 666

Osoba
inteligentna lat 38, biegła w języku polskim i niemieckim w słowie i piśmie, nadająca się do każdego interesu szuka odpowiedniego zajęcia zaraz lub od 15. 6. Oferty Kurjer zdw 95 667

Książkowa - bilansistka
szuka posady. Oferty Kurjer zdw 95 673

230 zł
kaczeń! stawiam jako kasjerka lub biurowa. Oferty Kurjer zdw 95 732

Pokojowa
która pracowała przez 4 lata sezonowo w pensjonacie, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 728

Nauczycielka
z ukończoną maturą gimnazjalną, Kursem Pedagog., muzykalna, poszukuje posady jako korepetytorka lub towarzysząca. W. Śniowska, Ostrow (Wlkp.), ul. Gimnazjalna 25. zdw 95 813

Kucharka
gospodyni samodzielna, ma dobre gotowanie, prasowanie sztywnej bielizny i zaprawach szka posady, w lepszym domu, gdzie jest pokojowa. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 926

Pracznka
ucziwa poszukuje prania. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 916

Poszukuje
posady jako służąca z roczną praktyką od 1. 7. lub 15. 7. Oferty proszę Kurjer zdw 95 917

Dziewczyna
lat 27, na wskroś ucziwa i sumienna z mniejszym gotowaniem poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer zdw 95 751

Biuralistka
z kilkuletnią praktyką szuka posady. Oferty Kurjer zdw 95 962

Poszukuje
prania, najchętniej na Łazarzu. Oferty Kurjer zdw 95 874.

Panienska
z ukończoną szkołą handlową poszukuje posady początkującej biuralistki. Oferty Kurjer zdw 95 869

Zaprowadzony i świetnie prosperujący handel radjoodbiorników

i części sprzeda, z wyłączeniem lokalu samego, przedsiębiorstwo na Pom. w mieście powiat, w którym niema konkurencji. Poważni reflektanci, tylko fachowcy, zechcą zgłosić się do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dw 6241

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego, z cośkolwiek gotowaniem lub z pokojową od 15. 6. miejscowość obojajna. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 788

Dziewczyna
ucziwa poszukuje posady do wszystkiego, z gotowaniem, od 15. 6. lub jako pokojowa, najchętniej do 2 osób. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 787

Panna
inteligentna poszukuje jakiegokolwiek zajęcia na Wystawie. — Oferty Kurjer zdw 95 807

Posługaczka
ucziwa poszukuje posługi przed lub po południowej. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 664

Dwie
dziewczyny poszukują jakiego zajęcia na Wystawie, w chemicznych pralniach, sprzątania biur, ewentualnie posług. Oferty Kurjer zdw 95 809

23 WOLNE MIEJSCA

Służąca
do wszystkiego potrzebna zaraz. Matejki 58, parter, lewo. zdw 95 580

Ekspedjentka
inteligentna i samodzielna potrzebna. Skład galanterji, ulica Szkolna 10. zdw 95 119

Apteka
poszukuje magistra ewentl. asystenta zaraz lub 15. bm na zastępstwo albo stałą posadę. Zgłoszenia z referencjami i podaniem warunków proszę kierować do Kurjera dw 6341

Chłopiec
do posylek, inteligentny, ucziwy któryby ewentl. później na ucznia biurowego przejść mógł, potrzebny. Zgłoszenia z życiorysem do Kurjera zdw 95 594

Poszukuje
2 młodych pomocników ogrodniczych, jednego zaraz, drugiego d 15. 6. Cz. Michałak, Września, Sienkiewicza 1. rw 0190

Ochroniarka
starsza potrzebna od 1. 7. 29. — Zgłoszenia z odpisami świadectw Dwór Marcinkowo Dolne, pta. Gasawa-Znin. Pw 10 871-34

Fryzjer
młodszy pomocnik może się zgłosić. Lisiak, Krotoszyn, Kaliska 17. zdw 95 523

Apteka
w Janowcu Wlkp. poszukuje od 1 lipca sily pomocniczej meskiej dobrze wpracowanej. dw 6354

Poszukuje
zadcy gosp. kawalera z dniem 1. 7. 29 r. Zgłoszenia z odpisem świadectw pod adr. N. N., poczta Parkowo, pow. Oborniki. zdw 95 558

Poszukujemy
inteligentnych osób na scene, również gitarzystów i innych muzyków. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 569

Panienska
zdrowa, silna i grzeczna, z dobrem zyciem, potrzebna do starszych dzieci i pomocy pokojowej. Zgłoszenia Dom. Galazki, Male, poczta Sobótka, Pleszew. dw 6327

Poszukujemy
panów (nie jak też domokrażnych do sprzedaży kopuknych artykułów. Znaczk na odpowiedź załączyć. Em-Ka-Werk Myslowice G/Śl. Pw 6 367-71.488

Bezpłatnie
każdemu, kto zamierza rozszerzyć swe wiadomości jako bu chalter, korespondent etc., wysylamy numer okazowy naszego miesiecznika. Każdy abonent otrzymuje cenna premje. Współpracownik. Poznań, Piaskary 7, bpw 3606

Zakopane
Pensjonat „Siemianówka”, ul. Stara Polana pod zarzadem właścicielki Stefani Siemianowskiej poleca na sezon ładne, czyste pokoje, ceny niskie. nw 10 648

Pianista
potrzebny „Przemyslawka”, Puszczkowo. zdw 95 058

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. G. Wilda nr. 82, Różański. zdw 95 353

Dziewczyna
do posylek może się zaraz zgłosić. D. Szykowski, Fr. Rajczaka 8. zdw 95 269

Młodszy
drogerzysta dzielny ekspedjent i defektarjusz oraz uczeń z wyższym wykształceniem, władający językiem niemieckim potrzebni do drogerji/ St. Piątkowski, Poznań, ul. Półwiejska 4. zdw 95 123

Apteka
w Pelplinie (Pomorze) poszukuje zastępcy na 2 miesiace, najchętniej na stałe. Zgłoszenia przy wolnym stole i utrzymaniu proszę wraz z pretensjami i referencjami zwrócić do J. Przygodzińskiego. dw 6266

Fotografistka retuszerka
potrzebna zaraz, z całym utrzymaniem, pensja podług umowy. Posada stała. Zakład Fotograficzny „Wanda”, Znin (Poznańskie). zdw 95 941

Szwaczka
do szycia domowego natychmiast potrzebna. Ul. Bukowska 17. III. pietro, lewo. zdw 95 817

Uczniaca
do składu złotniczego potrzebna, znajomość polskiego i niemieckiego w słowie i piśmie wymagana. Chwilkowski, Sw. Marcin 40. zdw 95 880

Panna
do ręki potrzebna. Kowal, ulica Rzeczypospolitej 3. zdw 95 847

Służąca
do wszystkiego zaraz. Łukaszczyca 10, kawiarnia. zdw 95 763

Chłopak
do posylek. „Hela”, Mostowa 24. zdw 95 834

Stróżka
domu przychodnia, także dla posługi z Jeżyc za dobrem wynagrodzeniem potrzebna. Zgłoszenia ulica Piotra Wawrzyniaka nr. 5, dom frontowy, parter, lewo. zdw 95 776

Krawczylnie
samodzielne do sukien przyjmie Willman, Matejki 51. zdw 95 760

Uczeń
fryzjerski może się zgłosić. S. Rozynek, Wierzbicice 27. zdw 95 750

Szofera
z zawodu ślusarza dobrze poleconego przyjma Karolewski i Pluciński, Poznań, Stary Rynek 6. rw 5209

Szkoła Przygotowawcza

Im. Marji Brownsford

przyjmuje jeszcze dzieci do wszystkich czterech oddziałów.

Nauka gruntowna — wychowanie staranne.

Wpisy codziennie od 3—4.

ul. Ogrodowa 12, I. p.

na prawo. dw 6365

Pielegniarki
z dobrmi poleceniami do niemowlęcia poszukuje. Oferty Kurjer zdw 95 595

Agentów
zdolnych do zbierania fotografii poszukuje i płaci najwyższe ceny „Szuka Polska”. Gasiorowskich 11, II. ptr. zdw 95 607

Dziewczyna
do dziecka na cały dzień potrzebna. Zgłoszenia św. Marcin 49, II. ptr., lewo. zdw 95 608

Biuralista
z dobrym polskim i niemieckim zaraz będzie przyjęty. Pierwszeństwo z praktyką rolniczo-budowlaną. Szczegółowe oferty i referencje do Kurjera zdw 95 614

Kelnerki
zawodowe potrzebne zaraz. Zgłoszenia od 6—9 wieczorem tylko z świadectwami. Restauracja Pawilonu Ministerstwa Poczty, wejście od Śniadeckich. zdw 95 628

Kucharka
szuka posady do kasyna lub pensjonatu. Oferty Kurjer Poznański Stary Rynek rw 5206

Pomocnik
fryzjerski może się zgłosić. Majkowski, Biedrusko. zdw 95 671

Prasowaczka
działa na szwina bielizne potrzebna od 15. lub 1. czerwca. — Piotra Wawrzyniaka 3, prasowalnia. zdw 95 672

Z Kępna
dziewczyna niech się zgłosi je szcze raz. Matejki 58, parter, lewo. zdw 95 581

Pomocników malarskich
dzielnych w swym zawodzie przyjmie zaraz. W. Ostrowski, Koźmin, ul. Szkolna 2. zdw 95 501

Sprzedawców
kilku znających branżę samochodową poszukujemy zaraz. Tak samo dwóch inżynierów. Dokładne oferty z odpisami świadectw i podaniem referencji. „Komna”. Sp. z o. p. Automobile, Poznań, ul. Dąbrowskiego 38/85. nw 10 688

Pomocnice
do szycia potrzebne. Wróblewska Wielka 18. zdw 95 006

Pomocnik
fryzjerski potrzebny z ondulacją. Rybaki 20 a. zdw 95 695

Dzielnia
ekspedjentka potrzebna. Łaska- we zgłoszenia do Kurjera zdw 95 576/7

Ucznia
ogrodniczego przyjme zaraz Galasiński, Rogalin, pow. Śrem. dw 6352/3

Dziewczyny
do dzieci poszukuje. Andrzejewska, Przemysłowa 41. zdw 95 708

Krawcowa
dobrze polecona potrzebna. — Gmurowska, Matejki 60 zdw 95 710

Przyjme
panienkę z dobrego domu jako uczenicę do szycia. Adres wskazuje Kurjer zdw 95 714

Wolontarjusz
fryzjerski potrzebny, utrzymanie wolne. Oferty Kurjer zdw 95 601

Posługaczka
z praniem i gotowaniem na cały dzień, ewentualnie od 7.30—15 potrzebna. Kwiatowa 5, podw., prawo. I. ptr., lewo. zdw 95 430

2 panów
do akwizycji reklam poszukujemy do poważnego wydawnictwa. Wysoka pensja lub prowizja według zdolności. Oferty do Kurjera zdw 95 731

Biuralistkę
piszącą bardzo biegle na maszynie „Orzel” zaraz poszukujemy. Oferty do Kurjera zdw 95 730

Służąca
do wszystkiego potrzebna od 15. b. m. Zgłoszenia: Słowackiego 33. I. pietro, lewo. od 17 do 18. jw 1035

Ręczniarka
na miarowe spodnie zaraz. Śtachciak, Strzelecka 7. zdw 95 719

Służąca
potrzebna zaraz do wszystkiego. Dąbrowskiego 29, I. pietro, podwórze. zdw 95 821

Służąca
do wszystkiego zaraz potrzebna. Łakomska, ul. Wodna 24. rw 5218

Ekspedjentka
z branży obuwia potrzebna. Walczak, Pocztowa 3. rw 5216

Dziewczyna
do dzieci zaraz potrzebna. L. Olejniczak, św. Marcin 33. III. pietro. zdw 95 857

Syn
ucziwych rodziców może się zgłosić zaraz jako uczeń do restauracji, składu kolonialnego, żelaza i sprzętów kuchennych. — Jan Przybylski, Orchawo, pow. Mogilno. zdw 95 948

Ekspedjentka
inteligentna i samodzielna potrzebna. Skład galanterji ulica Szkolna 10. zdw 95 110

Uczni
do składu żelaza w Poznaniu poszukuje. Zgłoszenia Kurjer zdw 95 938

Bieliźniarki
potrzebne na bielizne damska. Zofia Maciejowska, Półwiejska nr. 22, II. zdw 95 940

Chłopiec
do posylek może się zgłosić. Latanowicz, Podgórna 10 a. zdw 95 846

Fryzjerka
dobra sily potrzebna, Male Garbary 1. zdw 95 927

Kobiety
które już klejły torebki poza domem mogą się zgłosić natychmiast. „Pol” T. z. o. p., Grobla nr. 14. zdw 95 923

BLUSKI Pończoszki najtaniej

Crepe de Chine, woolowe, owoalowe, szliczne mierzki, i haftow. oraz trykot. jedwabne w wielkim wyborze . . . od 15 75

Szale i apaszki

jedwabne artysty- 11 50
cznie malow. od 11 50

Stefania Konopińska Gwarna 9.

Służąca
pracowita, ucziwa, która dobrze gotuje i chętnie się douczy francuskiej kuchni do Francji na wyjazd do trzech osób. Dobra pensja, dobre utrzymanie, w domu jest pracznka. Wyjazd za dwa miesiace kontrakt comiesięjnie na jeden rok. Spieszne oferty z podaniem wieku i dotychczasowych posad tylko piśmie do pani Conade, ul. Przemysłowa 31, II. ptr. zdw 95 686

Uczeń
inteligentny syn ucziwych rodziców na 3 letnią praktykę może się zgłosić. Fabryka Konfekcji Damskiej H. Wildowa i Syn, ul. Wodna 2. zdw 95 639

Potrzebna
starsza uczennica do cukierni Nowickiego, 27 Grudnia 1. zdw 95 637

Uczeń
lub uczennica do działu kolonialnego może się zgłosić. Sarnowski, Matejki 39. zdw 95 700/91

Pomocnik fryzjerski
potrzebny zaraz obeznany w ondulacji i strzyżeniu włosów pań, pensja początkująca 12' zł i wszystko wolne. Józef Kleist Poznań—Główna, ul. Główna 109. zdw 95 784/5

Uczeń
z lepszym wykształceniem, nie niżej lat 16, który ma talent do malarstwa, może się zaraz zgłosić. A. Markiewicz, mistrz malarski w Kostrzynie. zdw 95 747/8

Książkowy (a)
sily zdolna, obeznana dokładnie z buchalterją kupiecką i przemysłową oraz sprawami podatkowymi i celnymi potrzebna od 1. 7. Oferty szczegółowe z podaniem warunków do Kurjera zdw 95 666

Kobiety
młodszej do poslugi i prania poszukuje Łakomska, św. Marcin nr. 61. Zgłoszenia 1—4 popoł. zaraz. zdw 95 757

Nauczycielki
do jezyków niemieckiego i francuskiego do uczenia 6-tej i 3-ciej klasy są potrzebne. Zgłoszenia Drogerja „Pod złotą kulą”, W. Garbary 38. zdw 95 742

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem potrzebna na wieś do dworu. Zgłoszenia Niegolewskich 12, parter, prawo zdw 95 997

Montera
samochodowego dzielnego poszukuje. Może pracować na własny rachunek. Mickiewicza 15, Łakomska. zdw 95 908

Tancerki
i zdolne uczenice potrzebne. Wiadomość od 1—3 w południe, św. Marcin 64, 2 brama, IV. pietro. zdw 95 672

Uczniwa
dziewczyna do wszystkiego może się zgłosić. Strzelecka 18, parter, prawo, róg Łakowej. zdw 95 965

Podróżującego
który stale odwiedza drogerje, apteki w Poznańskim i ra Pomorsku za wysoką prowizją poszukuje. Müller, Laborat., chem kosmet., Poznań, Wrocławska 16a. zdw 95 878

Uczeń
potrzebny zaraz. Janaszek, Poczta 26. zdw 95 867

Biurowa
elewka z ukończoną szkołą handlową potrzebna. Janaszek, Poczta 26. zdw 95 868

Uczni
ślusarskich przyjmie zaraz. M. Kaczmarek, ul. Orzeszkowej 13. zdw 95 804

Krawcowa
tylko pierwszorzedna sily potrzebna. Czesława 16a, parter, prawo, Wilda. zdw 95 728

Poszukuje
krawcowych poza dom. Kramarska 7. zdw 95 754

Uczennice
do szycia parasoli przyjmie Wytwórnia Parasoli, Wielka 27/9 zdw 95 756

Szofer
z dłuższą praktyką sumienny i trzeźwy potrzebny od 15 czerwca 1929 r. Zgłaszać się osobicie z świadectwami do Wielkopolskiego Towarzystwa Kolek Rolniczych w Poznaniu, ul. Mickiewicza 33 (pokój 45) codziennie od 8—15, w soboty od 8—13. zdw 95 752

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Marszałka Focha 84. zdw 95 880

Służąca
potrzebna. Marszałka Focha 84, Fryzjer. zdw 95 879

Posługaczka
potrzebna. Grochowe Łaki 3, III. zdw 95 877

Młodszy Deklarant Celny
zaraz potrzebny. St. Wawrzyniak Sp. z o. odp. Hurtownia rowerów i części, Poznań, św. Marcin 44. zdw 95 876

Pojęcie gwiazdy
filmowej zawsze łączy się z pojęciem biżuterji! Blask złota i brylantów najlepiej uwydatnia piękno kobiety. Biżuterję poleca Kw 2810

W. MAYER
(właśc. Nałaskowski)
Nowa 11.

Humor zagraniczny

— Co ja pocnę, nieszczęsna! gdzie mi dzieciak zaginał!
— Niech się pani nie obawia! wszyscy w sąsiedztwie go znają — to napewno ktoś go pani przyprowadzi do domu.
— Nikt go dziś nie będzie mógł poznać — umyłam go od stóp do głowy!

(Illustration — Paryż) S. F.